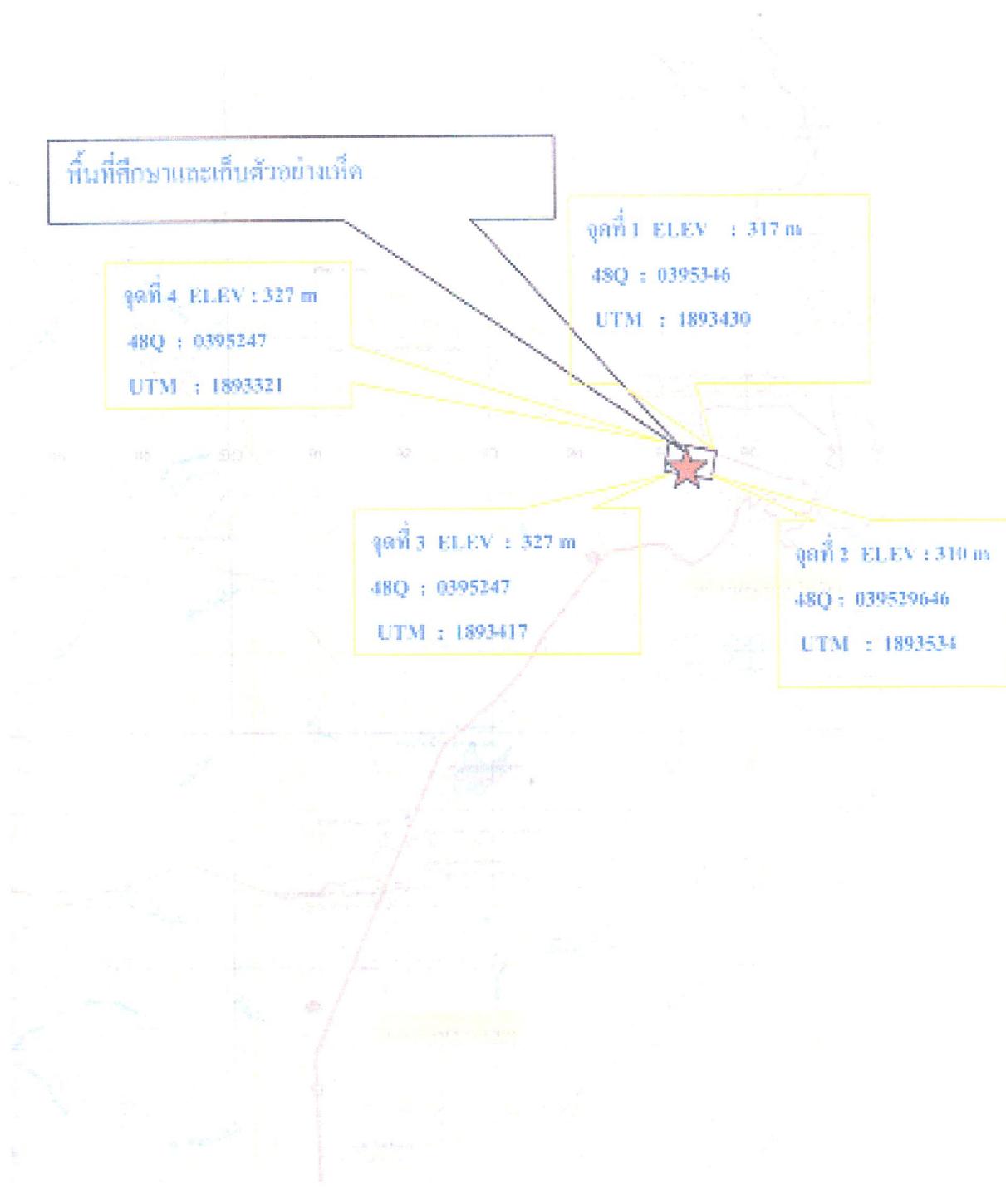
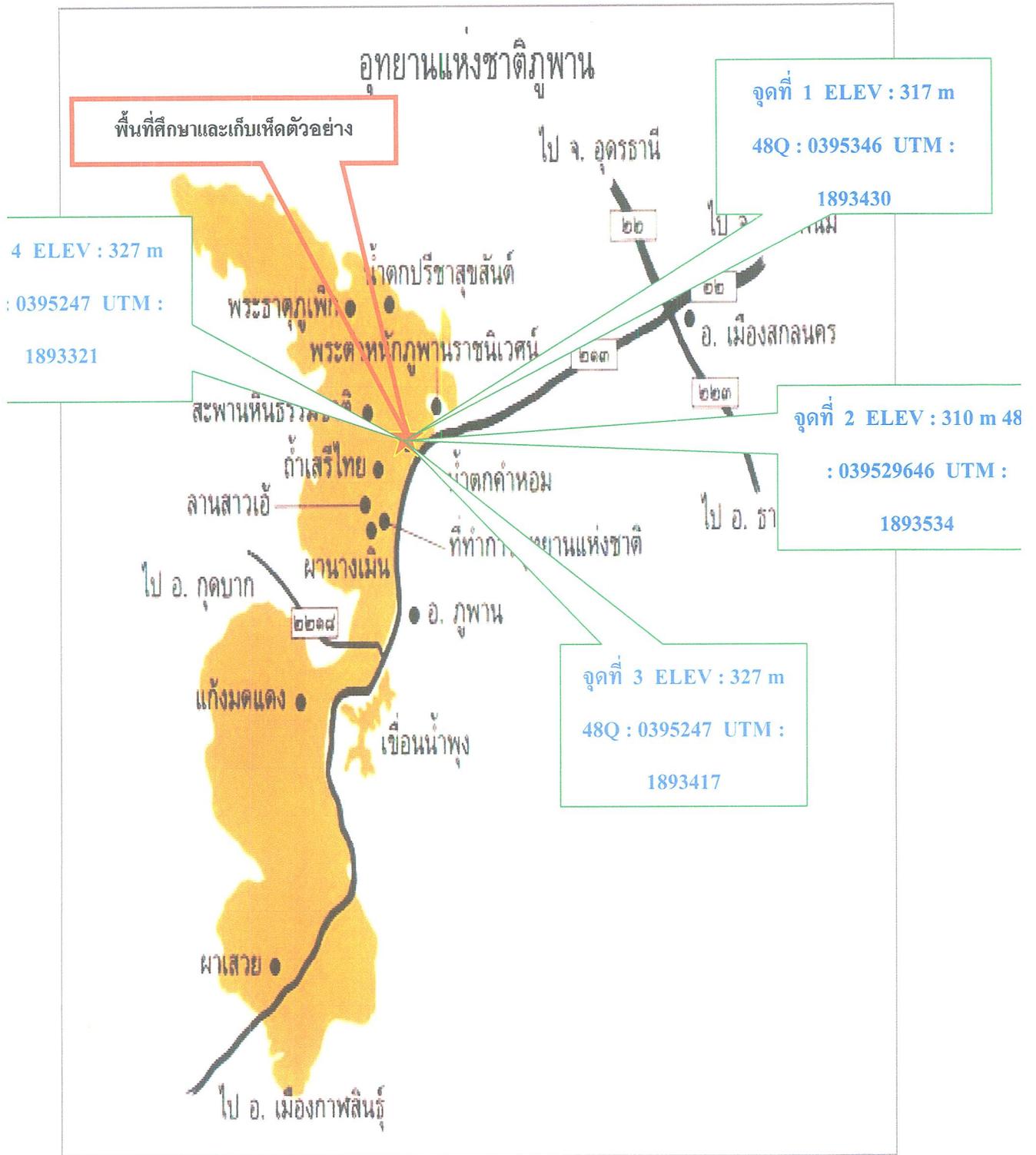

ภาคผนวก ก

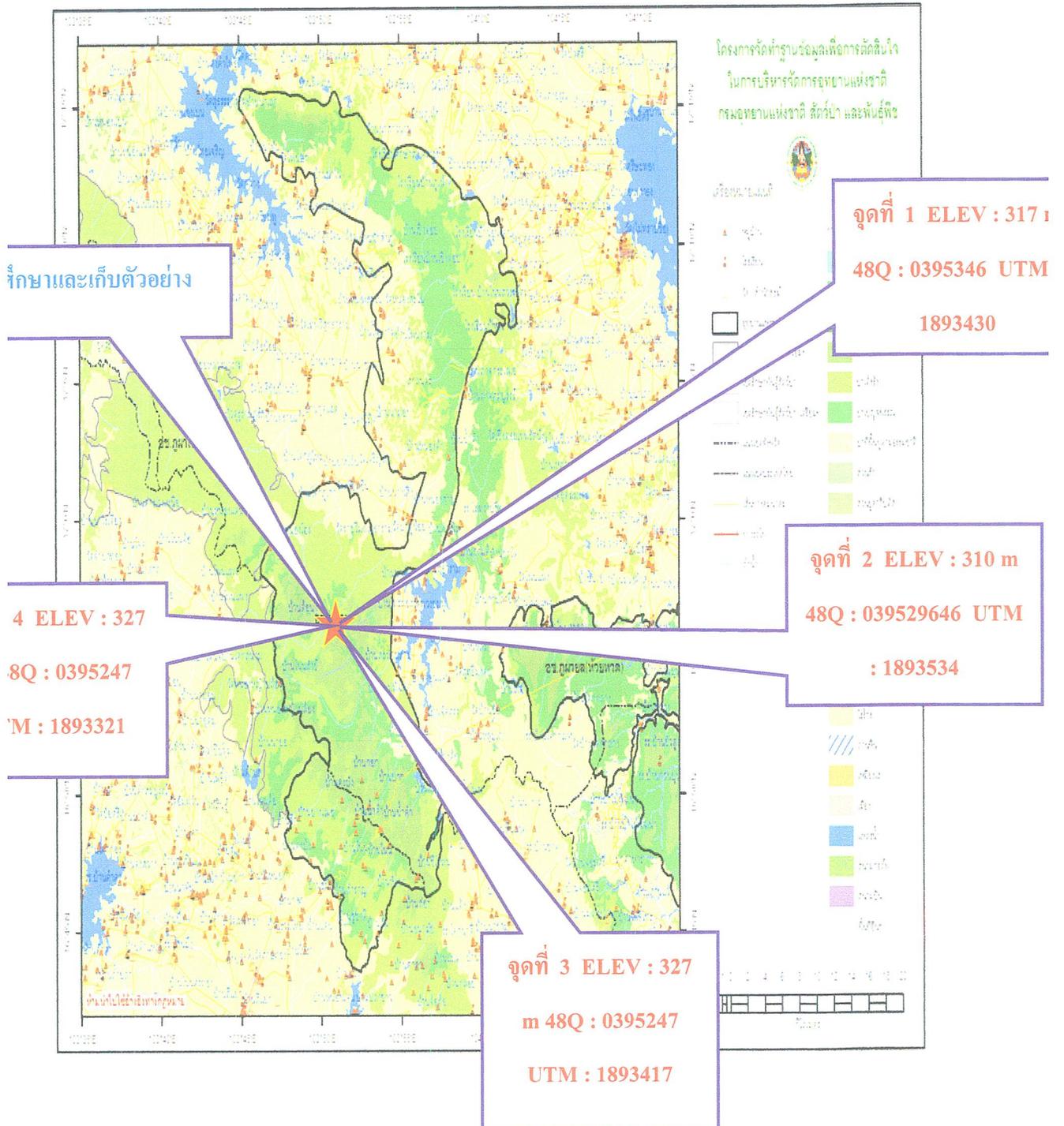
แผนที่แสดงตำแหน่งเขตพื้นที่ศึกษาป่าดิบแล้ง ณ อุทยานแห่งชาติภูพาน

พื้นที่ศึกษาและเก็บตัวอย่างเห็ด

★ พื้นที่ศึกษาและเก็บตัวอย่างเห็ด

ภาคผนวก ข

กำลังขยาย 10x10

1. เห็ดปะการัง (*Calocera comea*)

ชื่อพื้นเมือง	เห็ดหนวด
ชื่อสามัญ	ราปะการัง
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Calocera comea</i>
ชื่อวงศ์	Dacrymycetaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ชื้น อุณหภูมิ 24 C ความชื้นสัมพัทธ์ 77% pH 4

ความเข้มแสง 120 Lux พบในช่วงเดือน สิงหาคม ถึง กันยายน

ลักษณะการเกิด เกิดเดี่ยวๆ หรือเป็นกลุ่มบนท่อนไม้ กิ่ง ไม้ผุพังหรือบนผิวดินที่มีอินทรีย์วัตถุ

สัณฐานวิทยา รามีลักษณะเป็นต้น มีการแตกกิ่งก้านสาขามาก ส่วนปลายกิ่งจะแหลมมีลักษณะ

เหนียว ผิวเป็นมันและเรียบ ความสูงประมาณ 2-5 เซนติเมตร เมื่อแก่สีเหลืองอ่อนจนถึงเทา ส่วนปลาย

กิ่งก้านเป็นชั้น โครงสร้างให้กำเนิดสปอร์

ลักษณะสปอร์ สีใส รูปไข่ถึงรี หัวท้ายแหลม

ขนาดสปอร์ 6-8 x 4-5 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป ไม้เน่าทำให้รับประทาน

เอกสารอ้างอิง เกษม สร้อยทอง (2537)

กำลังขยาย 10 × 10

2. เห็ดวุ้นสีเหลือง (*Calocera viscosa*)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดวุ้นสีเหลือง

ชื่ออื่นๆ -

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Calocera viscosa*

วงศ์ Dacrymycetaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในที่ที่มีความชื้นสูง อุณหภูมิ 29.5°C ความชื้นสัมพัทธ์ 83% pH 7 ความเข้มแสง 182 Lux พบในช่วงเดือนกรกฎาคม

ลักษณะการเกิด พบในเขตป่าดิบแล้ง ป่าเต็งรัง เกิดดอกเดี่ยวแต่อยู่เป็นกลุ่มกระจัดกระจายกัน แต่ละกลุ่มมีจำนวนมาก

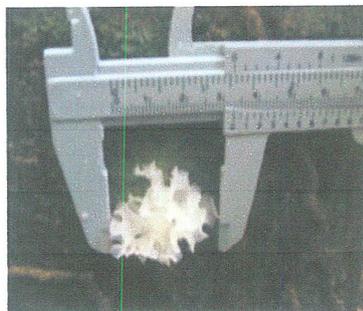
สถานวิทยา ดอกเห็ดมีสีเหลือง ลักษณะดอกเห็ดคล้ายนิ้วซึ่งบริเวณปลายดอกแตกกิ่งออกเป็นแฉกขนาดสั้น ผิวดอกเห็ดเรียบลื่น นุ่ม คล้ายมีเมือกปกคลุม ขนาดดอกเห็ด กว้าง 0.3-0.5 เซนติเมตร สูงจากพื้นดิน 0.5-2.0 เซนติเมตร

ลักษณะสปอร์ เป็นเส้นยาวแตกแขนง

ขนาดสปอร์ 4-7 x 5-7 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป ไม่แนะนำให้รับประทาน

เอกสารอ้างอิง เกษม สร้อยทอง (2537)

3. เห็ดหูหนูขาว (*Tremella fuciformis* Berk.)

ชื่อสามัญ เห็ดหูหนูขาว

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Tremella fuciformis* Berk.

วงศ์ Tremellaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ชื้นมาก อุณหภูมิ 30°C ความชื้นสัมพัทธ์ 89% pH 5 ความเข้มแสง 158 Lux พบช่วงเดือนกรกฎาคม

ลักษณะการเกิด เกิดดอกเดี่ยวอยู่เป็นกลุ่มบนขอนไม้ หรือกิ่งไม้ผุในป่าเบญจพรรณ

สถานวิทยา ดอกเห็ด รูปกลีบดอกไม้ ขอบเว้าและหยักเป็นคลื่น คล้ายแผ่นวุ้นบาง สีขาว ดอกเห็ดกว้างประมาณ 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร เมื่อดอกเห็ดแห้งจะเปลี่ยนเป็นสีขาวอมเหลือง ก้านสั้นมาก

ลักษณะสปอร์ รูปไข่ แกนกลางคอดเล็กน้อย

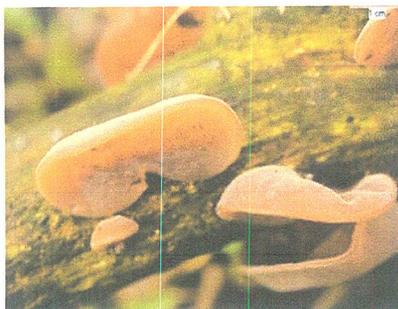
ขนาดสปอร์ 5-6 x 12-15 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง เกษม สร้อย (2537)

อนงค์ จันทร์ศรีกุลและคณะ (2551)

ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

4. เห็ดหูหนู (*Auricularia auricular*)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดหูหนูดำ

ชื่อสามัญ เห็ดหูหนู

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Auricularia auricular*

วงศ์ Auriculariaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ชื้น อุณหภูมิ 29°C ความชื้นสัมพัทธ์ 88% pH 5

ความเข้มแสง 164 Lux พบช่วงเดือนสิงหาคม

ลักษณะการเกิด มักเกิดบนท่อนไม้ผุพังที่ชุ่มชื้น ในป่าเบญจพรรณ

ลักษณะวิทยา เป็นแผ่นรูปร่างคล้ายหูหนู มีลักษณะอ่อนนุ่มค่อนข้างเหนียว ขนาด 4 เซนติเมตร หรือมากกว่า ไม่มีก้าน หรือมีแต่สั้นมาก ผิวด้านบน สีน้ำตาลปนแดง มีร่องหรือหยักเป็นคลื่น มีขนขนาดเล็กปกคลุมเล็กน้อย ผิวค่อนข้างเรียบ ด้านล่างเป็นชั้นของโครงสร้างให้กำเนิดสปอร์มีสีอ่อนกว่า

ลักษณะสปอร์ โสอบรูปไข่หรือยาวรี ผิวเรียบ

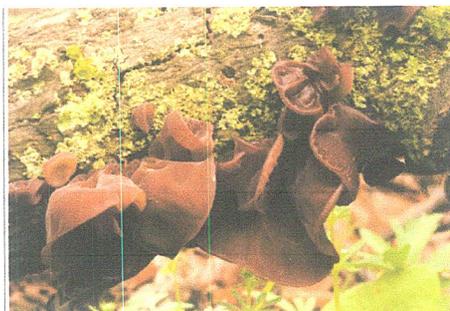
ขนาดสปอร์ 5-6 x 12-13 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง เกษม สร้อยทอง (2537)

ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

อนงค์ จันทร์ศรีกุลและคณะ (2551)

5. เห็ดหูหนูรูวงฝิ่ง (*Auricularia delicata* (Fr.) P. Henn.)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดกะตัน

ชื่อสามัญ เห็ดหูหนูรูวงฝิ่ง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Auricularia delicata* (Fr.) P. Henn.

วงศ์ Auriculariaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ชื้น อุณหภูมิ 29.5°C ความชื้นสัมพัทธ์ 86% pH 5

ความเข้มแสง 176 Lux พบช่วงเดือนสิงหาคม

ลักษณะการเกิด มักเกิดบนท่อนไม้ผุพังที่ชุ่มชื้น

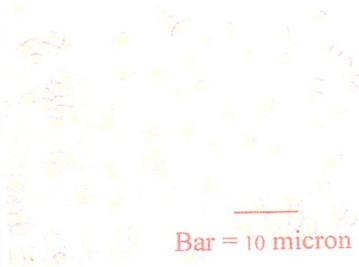
สถานวิทยา หมวกขนาด 2.5 x 4-10 เซนติเมตร เมื่อสดเป็นวุ้น มีขน ขอบเป็นคลื่น สีน้ำตาลอมเหลือง ด้านเจริญพันธุ์ยื่นเหมือนรังฝิ่งสีขาวอมน้ำตาลถึงน้ำตาลอ่อน

ลักษณะสปอร์ รูปทรงไข่กรอก เรียบ ผนังบาง สีขาว

ขนาดสปอร์ 9-12 x 4-5 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง อนงค์ จันทร์ศรีกุลและคณะ (2551)

Bar = 10 micron

กำลังขยาย 10 × 10

6. เห็ดมันปูเล็ก (*Cantharellus cibarius* Fr.)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดมันปูเล็ก

ชื่ออื่นๆ เห็ดเหลือง, เห็ดขมิ้นน้อย

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cantharellus cibarius* Fr.

วงศ์ Cantharellaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่มีความชื้นปานกลาง อุณหภูมิ 25.5°C ความชื้นสัมพัทธ์ 65% pH 6.5 ความเข้มแสง 367 Lux พบตลอดช่วงเดือนกรกฎาคมถึงสิงหาคม

ลักษณะการเกิด ขึ้นบนดินที่มีความชื้นปานกลาง ดินเป็นดินร่วนปนหินกรวดทรายแข็ง เกิดดอกเดี่ยวหรือเป็นกลุ่มก็ได้ พบอยู่เป็นกลุ่ม ประมาณ 20-40 ดอก

ลักษณะวิทยา หมวกเห็ดมีสีเหลืองออกสีส้มสด เส้นผ่าศูนย์กลาง 3 เซนติเมตร รูปร่างกรวยตั้งตรงกลางหมวกนูนเว้าลงเล็กน้อย ไม่มียาง ขอบหมวกเป็นคลื่น ผิวหมวกเป็นริ้วหรือจيب เนื้อหมวกอ่อนนุ่ม เมื่อชำไม่เปลี่ยนสี ครีบสีเหลือง มีขนาดใหญ่ เรียงห่างกัน ยาวไม่เท่ากัน โคนติดก้าน ขอบครีบเรียบ ก้านเป็นรูปทรงกระบอก ผิวก้านเรียบ โคนมีเส้นหยาบคล้ายรากฝอย ไม่มีวงแหวน ไม่มีเยื่อหุ้มโคนพบบริเวณดินร่วนและดินร่วนปนทราย พบในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงสิงหาคม

ลักษณะสปอร์ สปอร์รูปรี สีขาว

ขนาดสปอร์ 7-9 x 5-6 ไมโครเมตร (µm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง อนงค์ จันทร์ศรีกุล และคณะ (2551)

7. เห็ดมันปูใหญ่ (*Cantharellus cibarius* Fries)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดมันปูใหญ่

ชื่ออื่นๆ เห็ดมันปูใหญ่ เห็ดกำปู

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cantharellus cibarius* Fries

วงศ์ Cantharellaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่มีความชื้นสูง อุณหภูมิ 28°C ความชื้นสัมพัทธ์ 72%

pH 5.5 ความเข้มแสง 330 Lux พบช่วงเดือนกรกฎาคมถึงสิงหาคม

ลักษณะการเกิด เกิดบนดินที่มีซากอินทรีย์วัตถุทับถมกัน มีความชื้นสูง เกิดดอกเดี่ยวๆ หรือเป็นกลุ่มน้อยกว่า 10 ดอก

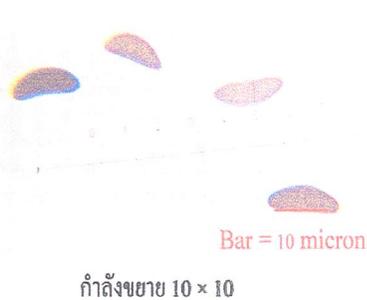
ลักษณะสัณฐานวิทยา หมวกดอก มีขนาด 1-2.5 เซนติเมตร สีเหลืองอ่อน รูปร่างแบบกรวยตื้น ไม่มียาง ขอบหมวกเป็นคลื่นเมื่อมองจากด้านบน ถ้ามองจากด้านล่างเห็นครีบบางๆ ผิวมีลักษณะเป็นริ้วหรือจีบ เนื้อหมวกมีลักษณะแข็งและหนา เมื่อช้ำหรือมีบาดแผลไม่เปลี่ยนสี ครีบบอก มีสีเหลืองอ่อนๆ ครีบเรียกวางยาว ไม่ติดกันครีบเรียงตัวแบบสั้น ขนาดของครีบบางขอบของครีบเรียบ ก้านเป็นรูปทรงกระบอก ผิวก้านมีลักษณะเป็นสันนูน ส่วนประกอบอื่นๆ มีปมรากเทียม ก้านมีความเปราะ ไม่มีเชื้อหุ้ม โคน และไม่มีวงแหวนรอบดอกเห็ด

ลักษณะสปอร์ สีเหลืองอมขาว ทรงรี ผิวเรียบ ผนังบาง

ขนาดสปอร์ 7-10 x 6-8 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง อนงค์ จันทร์ศรีกุลและคณะ (2551)

8. เห็ดทรมเปต (*Cantharellus tubaeformis*)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดโต่งฝน

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cantharellus tubaeformis*

วงศ์ Cantharellaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในที่ที่มีความชื้นสูง อุณหภูมิ 31 °C ความชื้นสัมพัทธ์ 69 % pH 7 ความเข้มแสง 189 Lux พบตอนฤดูฝน

ลักษณะการเกิด บริเวณที่พบจะเป็นที่ที่มีต่อไม้ผุพัง หรือต้นไม้ที่มีใบหล่นเต็มมีความชื้นสูง ขึ้นเป็นกลุ่มประมาณ 4-5 ดอก

ลักษณะสัณฐานวิทยา ดอกเห็ดมีลักษณะเหนียวนุ่ม รูปร่างคล้ายกรวยลึกมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 2.5-3.0 เซนติเมตร หรือมากกว่านั้น มีตั้งแต่สีน้ำตาลจนถึงสีน้ำตาลอมเหลือง ด้านบนค่อนข้างเรียบเป็นมันและมีเปลือกเห็ดสีน้ำตาลปกคลุมเล็กน้อย เมื่อแก่เต็มที่ขอบดอกเห็ดจะโค้งขึ้นบน ส่วนใต้ดอกมีลักษณะเป็นครีบตื้น ขยายออกทางก้าน สีเทาปนเหลือง เมื่อแก่ส่วนครีบจะตื้นมากขึ้นจนมองคล้ายมีผิวเรียบ ก้านดอกเห็ดยาว 4-5 เซนติเมตร หรือมากกว่าผิวเรียบมีสีน้ำตาลอมเหลืองส่วนฐานก้านดอกจะเรียวเล็กกว่า ดอกเห็ดขณะสดจะบางมีสีขาวปนเทา เมื่อแก่จะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล หรือน้ำตาลอมเหลือง

ลักษณะสปอร์ สปอร์สี่ใสรูปไข่ ผิวเรียบ

ขนาดสปอร์ 3-4 x 4-7 ไมโครเมตร(µm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง อนงค์ จันทศรีกุลและคณะ (2551)

ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

9. เห็ดกระบองเหลือง (*Clavariadelphus pistillaris* (Fr.) Donk.)

ชื่อพื้นเมือง -

ชื่ออื่น ๆ เห็ดกระบองเหลือง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Clavariadelphus pistillaris* (Fr.) Donk.

วงศ์ Clavariaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ชื้นปานสูง อุณหภูมิ 28°C ความชื้นสัมพัทธ์ 88 % pH 5
ความเข้มแสง 393 Lux

ลักษณะการเกิด ขึ้นบนพื้นดินหรือใกล้โคนต้นไม้เป็นดอกเดี่ยว แต่อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม

ลักษณะสัณฐานวิทยา ดอกเห็ดรูปร่างคล้ายไม้พลองหรือกระบอง สีเหลืองอ่อน สูงจากพื้นดิน
4-15 ซม. ปลายบนพองออก มีขนาด 2-6 ซม. ปลายล่างสอบเล็กกว่าส่วนบนครึ่งหนึ่ง เนื้อในเห็ดสีขาว
ละเอียด อ่อนนุ่มเป็นเห็ดที่มีกลิ่นแรง

ลักษณะสปอร์ รูปทรงรี สีขาว ผิวเรียบ ผนังบาง

ขนาดสปอร์ 6-10 x 11-16 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป ไม่แนะนำให้รับประทาน

เอกสารอ้างอิง เกษม สร้อยทอง (2537)

ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

10. เห็ดหิ้งสีน้ำตาล (*Stereum insignitum*)

ชื่อพื้นเมือง -

ชื่ออื่นๆ เห็ดหิ้งสีน้ำตาล

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Stereum insignitum*

วงศ์ Stereaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่มีความชื้นปานกลาง อุณหภูมิ 30°C ความชื้นสัมพัทธ์

70% pH 6 ความเข้มแสง 235 Lux พบในช่วงเดือนกรกฎาคม

ลักษณะการเกิด เกิดบนขอนไม้ เกิดเป็นกลุ่มซ้อนกัน หรือไม่ซ้อนกันก็มี

ลักษณะการเกิด ลักษณะดอกเห็ดมีลักษณะคล้ายพัด มีสีน้ำตาลปนดำหรือน้ำตาลแดง ผิวดอกมีลักษณะเป็นวง (คล้ายวงปีในเนื้อไม้) เรียงซ้อนกันเป็นชั้นๆ จากบริเวณกลางดอกจนถึงขอบดอก และขอบด้านนอกสุดมีสีขาว ผิวดอกมีลักษณะแห้ง เหนียว แข็ง ขรุขระเป็นคลื่นเว้ามนสลับกัน ผิวดอกมีสีน้ำตาลแดง ผิวดอกแก่บริเวณด้านในมีสีดำ บริเวณด้านนอกซึ่งอยู่ติดขอบหมวกมีสีน้ำตาลแดงหรือสีแดงอิฐ ขนาดดอกเห็ดกว้าง 2.3-2.7 เซนติเมตร ยาว 5.0-9.0 เซนติเมตร ความหนาของดอกเห็ด 1.0-2.7 เซนติเมตร ลักษณะใต้ครีบบมีลักษณะเป็นรูรูปร่างกลมขนาดเล็ก จำนวนมากเต็มทั่วใต้หมวกดอก

ลักษณะสปอร์ รูปร่างเป็นรูปทรงกลม ผิวสปอร์เรียบ

ขนาดสปอร์ 4.0-5.4 x 5.4 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป ไม่แนะนำให้รับประทาน

เอกสารอ้างอิง อนงค์ จันทร์ศรีกุล และคณะ (2551)

11. เห็ดกระด้าง (สีน้ำตาล) (*Daedaleopsis confragosa* (BoH. Ex Fr.) Schroet)

ชื่อพื้นเมือง -

ชื่ออื่นๆ เห็ดกระด้างสีน้ำตาล

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Daedaleopsis confragosa* (BoH. Ex Fr.) Schroet

วงศ์ Polyporaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่มีความชื้นปานกลาง อุณหภูมิ 27.5°C ความชื้นสัมพัทธ์ 77% pH 5.5 ความเข้มแสง 314 Lux หลังฝนตกหนัก 2-3 วัน แล้วแดดร้อน พบในช่วงเดือนตุลาคม

ลักษณะการเกิด เกิดบนต้นไม้ที่ยังมีชีวิต เกิดเป็นกลุ่มซ้อนกัน หรือไม่ซ้อนกันก็มี

ถิ่นฐานวิทยา เห็ดมีลักษณะแข็งเหนียว ส่วนปลายเป็นลอนคลื่น ผิวไม่เรียบ ดอกหนาผิวสีดำ

ได้ดอกมีรูขนาดเล็กจำนวนมาก

ลักษณะสปอร์ รูปทรงยาวรี สีขาว ผิวเรียบ ผนังบาง

ขนาดสปอร์ 7-11 x 2-3 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป ไม่แนะนำให้รับประทาน

เอกสารอ้างอิง ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

อนงค์ จันทศรีกุลและคณะ (2551)

วิโรจน์ ปิยพิทยานันต์ (2545)

12. เห็ดขอนขาว (*Lentinus squarrosulus* Mont.)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดขอนขาว

ชื่อสามัญ เห็ดขอนขาว

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Lentinus squarrosulus* Mont.

วงศ์ Polyporaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ชื้น อุณหภูมิ 31°C ความชื้นสัมพัทธ์ 92% pH 5 ความเข้มแสง 230 Lux พบช่วงเดือนสิงหาคม

ลักษณะการเกิด เป็นเห็ดสีขาวและมีกรวยตื้นคล้ายแตร เกิดดอกเดี่ยวหรือเป็นกลุ่ม โคนติดกัน บนขอนไม้พลวง เหียง

ลักษณะวิทยา หมวกเกิด รูปกรวยตื้น สีขาว ขอบงอลงเล็กน้อยเส้นผ่าศูนย์กลาง 3 เซนติเมตร เมื่อเป็นเห็ดอ่อน ผิวมีเกล็ดสีเหลืองเล็กๆ สีน้ำตาลหม่น หรือสีเทา เรียงกระจายจากกลางหมวกออกไปยังขอบ เนื้อบางและเหนียวเล็กน้อย ครีบสีดาวแคบเรียงชิดกันยาวขนานกับกรวยลงไปยึดติดกับก้าน ก้านรูปทรงกระบอก สีขาวยาว 2-6 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง 1 เซนติเมตร โคนก้านเรียบบนก้านมีเกล็ดเช่นเดียวกับหมวก เนื้อสีขาวแน่นและเหนียว

ลักษณะสปอร์ รูปทรงกระบอก สีขาวนวล ผิวเรียบ ผ่องบาง

ขนาดสปอร์ 5-8 x 2-2.5 ไมโครเมตร (μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ (2544)

อนงค์ จันทศรีสกุลและคณะ (2551)

13. เห็ดขอนแดง (*Pycnoporus cinnabarius*)

ชื่อสามัญ เห็ดขอนแดง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Pycnoporus cinnabarius*

วงศ์ Polyporaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ค่อนข้างชื้น อุณหภูมิ 31°C ความชื้นสัมพัทธ์ 90% pH 6 ความเข้มแสง 192 Lux พบช่วงเดือนสิงหาคม

ลักษณะการเกิด ดอกเห็ดคล้ายพัดค้ำจิว สีแดงขึ้นเป็นดอกเดี่ยวและอยู่กันเป็นกลุ่มบนขอนไม้ ฝุ่ในป่าเต็งรัง ป่าดิบแห้ง

สัณฐานวิทยา ดอกเห็ดรูปพัดค้ำจิว สีแดงอมส้มแล้วเปลี่ยนเป็นสีแดง ผิวเรียบเป็นมันและแถบวงกลมซ้อนกันเส้นผ่าศูนย์กลาง 3 เซนติเมตร หนา 3 มิลลิเมตร ด้านล่างเต็มไปด้วยรูขนาดเล็กเชื่อมติดกัน สีแดงหรือ แดงอมส้ม ก้านสีเดียวกับหมวก ยาว 1 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง 5 มิลลิเมตร สปอร์ รูปไข่ โคน

ลักษณะสปอร์ รูปไข่ โคนไม่มีสี ผิวเรียบ

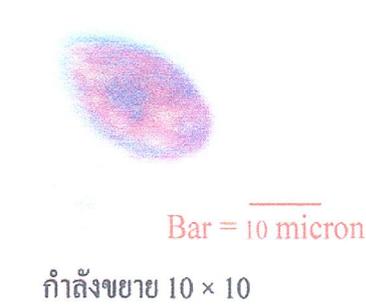
ขนาดสปอร์ 5-6 x 2-3 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานไม่ได้

เอกสารอ้างอิง เกษม สร้อยทอง (2537)

ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

อนงค์ จันทร์ศรีกุลและคณะ (2551)

14. ราหิ้ง (*Daedalia* spp. (1))

ชื่อพื้นเมือง -

ชื่ออื่นๆ ราหิ้ง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Daedalia* spp.(1)

วงศ์ Polyporaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในที่ชื้น อุณหภูมิ 25.5°C ความชื้นสัมพัทธ์ 87% pH 7 ความเข้มแสง 395 Lux หลังฝนตกอากาศร้อนอบอ้าว และอากาศชื้น พบในช่วงเดือนมกราคม-ธันวาคม

ลักษณะการเกิด ขึ้นดอกเดี่ยวตามขอนไม้ผุหรือต้นไม้ที่มีความชื้นสูง ในป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณและป่าเต็งรัง

ลักษณะสปอร์ ราหิ้งมีลักษณะเป็นรูปพัคครึ่งวงกลม แฉียง สีขาวนวล ขอบเรียบด้านบนมีลักษณะนูน กว้างประมาณ 2-4 เซนติเมตร ด้านล่างเรียบสีขาว มีรูเล็กๆ ละเอียด เห็นชนิดนี้มีก้านสั้นๆ

ลักษณะสปอร์ รูปทรงไข่ สีใส ผิวเรียบ

ขนาดสปอร์ 3-5 x 5-7 ไมโครเมตร (µm)

ลักษณะทั่วไป ไม้เน่าทำให้รับประทาน

เอกสารอ้างอิง เกษม สร้อย (2537)

ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

15. เห็ดหึ่ง (*Fomitopsis feei*)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดหึ่ง

ชื่ออื่นๆ -

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Fomitopsis feei*

วงศ์ Polyporaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ค่อนข้างชื้น อุณหภูมิ 27°C ความชื้นสัมพัทธ์ 67% pH 6 ความเข้มแสง 182 Lux พบในช่วงเดือนตุลาคม

ลักษณะการเกิด พบในเขตป่าดิบแล้ง เกิดบนขอนไม้ผุ เกิดดอกเดี่ยว แต่อยู่กระจัดกระจาย เป็นกลุ่มจำนวนมาก เรียงซ้อนกันบนขอนไม้ผุ

ลักษณะดอก เห็ดมีลักษณะคล้ายพัด มีสีดำเข้ม ผิวดอกมีลักษณะเป็นสันร่อง ขรุขระ ปลายกลีบหยัก ผิวดอกมีลักษณะแห้ง เหนียว แข็ง ขรุขระเป็นคลื่นเว้ามนสลับกัน ผิวดอกมีสีดำ ผิวดอกแก่บริเวณด้านในสีดำ ขนาดดอกเห็ดกว้าง 8-9 เซนติเมตร ลักษณะใต้ครีบบมีลักษณะเป็นรูรูปวงกลมขนาดเล็กจำนวนมากเต็มทั่วใต้หมวกดอก

ลักษณะสปอร์ รูปทรงไข่ สีใส ผิวเรียบ

ขนาดสปอร์ 15-20 x 5-6 ไมโครเมตร (µm)

ลักษณะทั่วไป ไม้เน่าทำให้รับประทาน

เอกสารอ้างอิง วิโรจน์ ปิยพิทยานันต์ (2545)

เกษม สร้อย (2537)

ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

กำลังขยาย 10 × 10

16. เห็ดรังมีม (*Hexagonia apiaria* Pers. & Fr.)

ชื่อพื้นเมือง รังมีม

ชื่อสามัญ รังมีม

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Hexagonia apiaria* Pers. & Fr.

ชื่อวงศ์ Polyporaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบบนกิ่งไม้แห้ง ในบริเวณที่ชื้น อุณหภูมิ 32.5°C ความชื้นสัมพัทธ์ 82% pH 7 ความเข้มแสง 645 Lux พบช่วงเดือน พฤศจิกายน ถึง พฤษภาคม

ลักษณะการเกิด เกิดในฤดูฝน บนกิ่งไม้ที่ตายแล้ว

ลักษณะทางวิทยา หมวกกว้าง 4-10 เซนติเมตร ยาว 2.5-13 เซนติเมตร หนา 3-6 มิลลิเมตร รูปครึ่งวงกลมและยื่น เรียงเป็นรัศมี มีขนหนาแน่นเป็นปุยสีดำ ขอบบางน้ำตาลดำ รูยาว 3-6 มิลลิเมตรสีน้ำตาลอ่อน ปากรู 3-4 รูต่อเซนติเมตร รูปหกเหลี่ยมสีเทาน้ำตาล ก้านไม่มี เนื้อเหนียว สีขาว น้ำตาล

ลักษณะสปอร์ ทรงกระบอก ผิวเรียบ ผนังบาง สีขาว

ขนาดสปอร์ 10-15 x 4-6 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานไม่ได้

เอกสารอ้างอิง อนงค์ จันทร์ศรีกุลและคณะ (2551)

กำลังขยาย 10×10

17. เห็ดบดลม (*Lentinus polychrous* Lév.)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดบด

ชื่ออื่นๆ เห็ดลม เห็ดกระด้าง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Lentinus polychrous* Lév.

วงศ์ Polyporaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ค่อนข้างแห้งและชื้นเล็กน้อย อุณหภูมิ 27.5°C ความชื้นสัมพัทธ์ 86% pH 5.5 ความเข้มแสง 165 Lux พบในช่วงเดือนสิงหาคม

ลักษณะการเกิด ขึ้นเป็นดอกเดี่ยวหรือกลุ่มโคนติดกัน 3-5 ดอก พบในบริเวณป่าดิบแล้งและป่าเต็งรัง

ลักษณะสัณฐานวิทยา หมวกเห็ดรูปกรวยลึก สีขาวนวล เส้นผ่าศูนย์กลาง 6 เซนติเมตร เหนียวคล้ายหนังขอบงอเล็กน้อย ผิวมีขนสั้นๆ สีน้ำตาลซึ่งรวมกันคล้ายเกล็ดเล็กๆ และปลายงอนขึ้นเล็กน้อย เกล็ดเรียงกระจายไปยังขอบหมวก ดอกอ่อนมีขอบบางและม้วนงอลง ครีบสีน้ำตาลอ่อนอมเทาบางและแคบ เมื่อแห้งจะเหนียวแข็งและเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลแดงหรือน้ำตาลอมม่วง ครีบมีความยาวต่างกัน 5 ขนาด ด้านในยาวขนานริ้วเล็กลงไปติดกัน ด้านนอกริ้วแคบไปติดขอบหมวก ขอบครีบจะคล้ายๆ ฟันเลื่อยเล็กๆ มองไม่เห็นด้วยตาเปล่า แต่เวลาลูบจะสากมือ ก้านแข็งเหนียว สีขาวนวลแล้วเปลี่ยนเป็นเข้มขึ้นจนเป็นสีน้ำตาลดำ ยาว 0.5-2.5 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง 0.4-1.5 เซนติเมตร อยู่กึ่งกลางหมวก หรือเอียงไปทางด้านใดด้านหนึ่ง โคนใหญ่กว่า เนื้อในเห็ดสีขาวหม่นหรือขาวนวลอมเทา

ลักษณะสปอร์ รูปรี่ สีขาว โค้งเล็กน้อย ผนังเรียบ

ขนาดสปอร์ 3-4 x 4-6 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง อนงค์ จันทร์ศรีกุลและคณะ (2551)

18. เห็ดกรวยทองตากู (*Microcarpus xanthopus* (Fr.) Kuntze)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดกรวยทองตากู

ชื่อสามัญ เห็ดกรวยทองตากู

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Microcarpus xanthopus* (Fr.) Kuntze

ชื่อวงศ์ Polyporales

ลักษณะทางกายภาพ พบบนกิ่งไม้แห้ง พบมากในฤดูฝน ช่วงอุณหภูมิ 29.5° C ความชื้นสัมพัทธ์ 96% pH 7 ความเข้มแสง 356 Lux พบช่วงเดือน มกราคม ถึง ธันวาคม

ลักษณะการเกิด เกิดในฤดูฝน บนกิ่งไม้ที่เริ่มผุพัง

ลักษณะวิทยา หมวกกว้าง 3.5-10 เซนติเมตร รูปกรวยปากกว้าง บาง มีริ้วเรียงเป็นรัศมี ผิวขุ่นเล็กน้อย เป็นมันวาน เป็นแถบวงกลมสีน้ำตาลอมเหลือง น้ำตาลแดง ไปจนถึงน้ำตาลเข้ม รูยาว 0.5-1 มิลลิเมตร สีขาวหม่น ปากรู 5-8 รูด้อมิลลิเมตร รูปร่างเกือบกลม ก้านมีขนาด 1.5-2 x 0.3-0.4 เซนติเมตร เนื้อเหนียว

ลักษณะสปอร์ ทรงรียาว ผิวเรียบ ผนังบาง สีขาว

ขนาดสปอร์ 5.5-7 x 2-2.5 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานไม่ได้

เอกสารอ้างอิง เกษม สร้อยทอง (2537)

อนงค์ จันทร์ศรีกุลและคณะ (2551)

19. เห็ดทราไมเตส (*Trametes versicolor*)

ชื่อพื้นเมือง -

ชื่อสามัญ เห็ดทราไมเตส

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Trametes versicolor*

วงศ์ Polyporaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ค่อนข้างชื้น อุณหภูมิ 32°C ความชื้นสัมพัทธ์ 92% pH 5 ความเข้มแสง 253 Lux พบตลอดช่วงเดือนมิถุนายน

ลักษณะการเกิด พบขึ้นบนท่อน ไม้ผุพังบนพื้นดิน ในสภาพที่มีอากาศชุ่มชื้น ในป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ

สถานวิทยา โครงสร้างของเห็ดมีลักษณะคล้ายหิ้ง ขณะอ่อนจะเหนียวมาก เมื่อแก่จะแข็ง มีความกว้าง 5 เซนติเมตร ค่อนข้างบาง ไม่มีก้าน ด้านบนสีน้ำตาลอ่อนปนเหลือง มีบริเวณขอบเขตเป็นวงซ้อนกันหลายชั้น ผิวค่อนข้างเรียบ บริเวณขอบจะมีสีเหลืองอ่อน มักจะเกิดเรียงซ้อนกัน ด้านล่างสีขาว เมื่อแก่สีน้ำตาล มีลักษณะเป็นรูกลมขนาดเล็ก ภายในมีชั้นของโครงสร้างให้กำเนิดสปอร์เรียงกันเป็นจำนวนมาก

ลักษณะสปอร์ ใส รูปทรงกระบอกมน ผิวเรียบ

ขนาดสปอร์ 5-7 x 2-3 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานไม่ได้

เอกสารอ้างอิง เกษม สร้อยทอง (2537)

ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

อนงค์ จันทร์ศรีกุลและคณะ (2551)

กำลังขยาย 10×10

20. เห็ดจวกุ้ง (*Amauroderma rugosum* (Blume et Nees ex Fr.) Torr.)

ชื่อพื้นเมือง -

ชื่อสามัญ เห็ดจวกุ้ง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Amauroderma rugosum* (Blume et Nees ex Fr.) Torr.

วงศ์ Ganodermataceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ชื้น อุณหภูมิ 30°C ความชื้นสัมพัทธ์ 67-93% pH 6

ความเข้มแสง 160 Lux หลังฝนตก 2-3 วันร้อนอบอ้าว ช่วงเดือนพฤษภาคมถึงมิถุนายน

ลักษณะการเกิด เป็นดอกเดี่ยวอยู่เป็นกลุ่มบนรากไม้ในป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ
ป่าดิบแล้ง

ลักษณะวิทยา หมวกเห็ด สีน้ำตาลดำ เส้นผ่าศูนย์กลาง 4-6 เซนติเมตร มีจั่นคล้ายกำมะหยี่สีเดียวกัน ผิวหยาบเป็นร่อนเล็กๆ หรือเป็นรอยย่นกระจายเป็นรัศมีและเป็นแถบวงกลมออกไปยังขอบ เนื้อสีน้ำตาลดำหนาประมาณ 1 เซนติเมตร ด้านล่างรูกกลมเล็กๆ ปากรูสีขาวซึ่งจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลแดงเมื่อถูกสัมผัสเมื่อดอกแก่ ก้านตั้งตรงรูปทรงกระบอกยาว 4-16 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง 0.3-1 เซนติเมตร อยู่ติดขอบหมวกด้านใดด้านหนึ่ง ผิวมีสีและขนเหมือนหมวก เนื้อสีน้ำตาลอมเหลือง

ลักษณะสปอร์ รูปกลมหรือค่อนข้างกลมสีน้ำตาล ผนังหนา 2 ชั้น ซึ่งมีหนามเล็กๆ อยู่ระหว่างกลาง

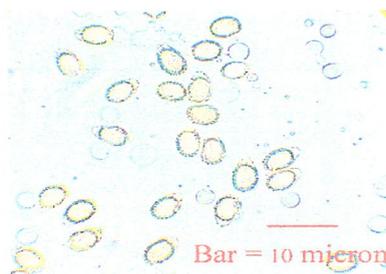
ขนาดสปอร์ 7-9 x 8-11 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง มรกต ตันติเจริญ (2544)

ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

อนงค์ จันทร์ศรีกุลและคณะ (2551)

กำลังขยาย 10×10

21. เห็ดหูช้าง (*Ganoderma applanatum* (Pers. Ex S.F. Gray) Pat

ชื่อพื้นเมือง -

ชื่ออื่นๆ เห็ดหูช้าง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ganoderma applanatum* (Pers. Ex S.F. Gray) Pat

วงศ์ Ganodermataceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในที่ที่มีความชื้นปานกลาง อุณหภูมิ 32°C ความชื้นสัมพัทธ์ 77 %
pH 6.5 ความเข้มแสง 475 Lux พบในช่วงเดือนกันยายนถึงตุลาคม

ลักษณะการเกิด มักขึ้นอยู่ตามโคนต้นไม้ที่มีชีวิต ขอนไม้แห้ง โดยขึ้นเป็นดอกเดี่ยวๆ ซ้อนกันเป็นชั้นคล้ายหิ้ง ขึ้นเบียดต้นไม้หลายชนิดและทำลายต้นไม้ ต่อไม้ ทำให้เนื้อไม้ผุเปื่อย

ลักษณะวิทยา ดอกเห็ดเป็นแผ่นรูปครึ่งวงกลมหรือรูปกึ่งม้า ขนาดดอกเห็ดกว้าง 7-15 เซนติเมตร ยาว 5-20 เซนติเมตร ดอกเห็ดอ่อนมีสีน้ำตาลอ่อนออกเหลืองและเมื่อแก่ดอกเห็ดมีสีน้ำตาลอมดำ ผิวดอกขรุขระ ย่นเป็นช่องนูนซ้อนกันทั่วผิวดอก ดอกเห็ดมีลักษณะเหนียวแข็งคล้ายไม้แห้ง ขอบดอกมีสีขาว ด้านล่างของดอกเห็ดมีลักษณะเป็นรูกลมเล็กๆ เรียงติดกัน รูใต้ดอกเห็ดมีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลอ่อน

ลักษณะสปอร์ รูปกลมรี สีน้ำตาล

ขนาดสปอร์ 5-6 x 12-15 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป ไม้เน่าทำให้รับประทาน

เอกสารอ้างอิง วิโรจน์ ปิยพิทยานันต์ (2545)

เกษม สร้อยทอง (2537)

ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

22. ราถ้วยชนิดแข็ง *Coltricia perennis*

ชื่อพื้นเมือง -

ชื่ออื่นๆ -

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Coltricia perennis*

วงศ์ Hymenochaetaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในที่ที่มีความชื้นปานกลาง อุณหภูมิ 32°C ความชื้นสัมพัทธ์ 77 %
pH 6.5 ความเข้มแสง 475 Lux พบในช่วงเดือนกันยายนถึงตุลาคม

ลักษณะการเกิด พบบนพื้นดิน โดยขึ้นเป็นดอกเดี่ยวหรือเป็นกลุ่ม

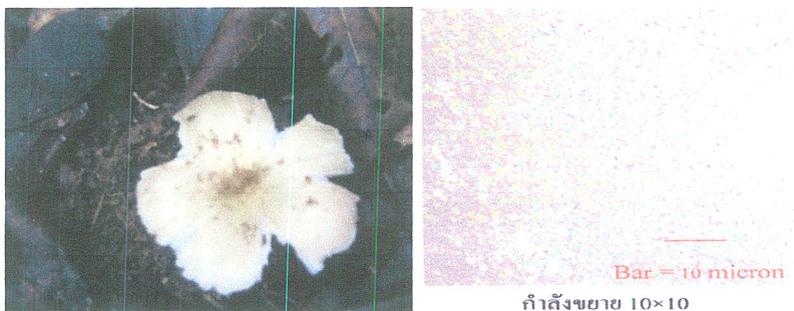
ลักษณะวิทยา ดอกคล้ายกรวย แผ่นแบน ตรงกลางนูนเล็กน้อย ขนาด 1-7 เซนติเมตร ผิวดอกเป็นลายสีน้ำตาลอ่อนอมสลับน้ำตาลเข้ม ด้านใต้ดอกรูปเหลี่ยม ก้านทรงกระบอกแต่โป่งออกที่ฐาน ติดกึ่งกลางดอก แข็ง สีน้ำตาลอมส้ม ยาว 0.5-5 เซนติเมตร ผิวคล้ายขนสัตว์ เมื่อยังสดจะคงรูปแข็งเมื่อแห้ง

ลักษณะสปอร์ รูปกระสวย พนังบาง ผิวเรียบ

ขนาดสปอร์ 6.0-8.5 x 4.0-4.5 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป ไม่แนะนำให้รับประทาน

เอกสารอ้างอิง อนงค์ จันทร์ศรีกุลและคณะ (2551)

23. เห็ดโคน (*Termitomyces striatus* f. *griseus* Heim)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดปลวก

ชื่อสามัญ เห็ดโคน

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Termitomyces striatus* f. *griseus* Heim

วงศ์ Tricholomataceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ขึ้น อุณหภูมิ 30°C ความชื้นสัมพัทธ์ 78% pH 5.5 ความเข้มแสง 356 Lux พบในช่วงเดือนมิถุนายน-สิงหาคม

ลักษณะการเกิด ขึ้นเป็นดอกเดี่ยวกระจายบนพื้นดินที่มีจอมปลวกในป่าเบญจพรรณ

ลักษณะวิทยา หมวกเห็ด สีน้ำตาลอมเทา น้ำตาลอมเหลือง น้ำตาลอมส้ม หรือน้ำตาลแดง

เส้นผ่าศูนย์กลาง 4-12 เซนติเมตร ดอกเห็ดเมื่อยังอ่อนเป็นรูปคล้ายกรวย เมื่อแก่จะขยายแผ่ขึ้น กลางหมวกดอกสีส้มและนูนเล็กน้อย ผิวเรียบ มีเส้นลายละเอียดที่ขอบหมวกซึ่งฉีกขาดเป็นร่องจากขอบเมื่อดอกบาน ครีบ สีขาวแล้วเปลี่ยนเป็นสีขาวอมชมพูอ่อน ไม่ยึดติดกับก้าน ก้านสีขาวนวล ยาว 4-10 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง 0.5-2 เซนติเมตร โคนก้านใหญ่ แล้วเรียวลงไปจนถึงรังปลวก เนื้อแน่น สีขาว มีลักษณะเป็นเส้นใยหยาบๆ ประสานกันแน่น

ลักษณะสปอร์ สีน้ำตาลเรื่อๆ อมชมพูอ่อน ผิวเรียบ พนังบาง

ขนาดสปอร์ 3-5 x 5-6 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง อนงค์ จันทศรีกุลและคณะ (2551)

24. เห็ดจั้น (*Tricholoma crassum* Berk.)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดตีนแรด, เห็ดคะนองช้าง

ชื่อสามัญ เห็ดจั้น

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Tricholoma crassum* Berk.

วงศ์ Tricholomataceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ชื้น อุณหภูมิ 28.5°C ความชื้นสัมพัทธ์ 95% pH 6

ความเข้มแสง 300 Lux พบในช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม

ลักษณะการเกิด เกิดดอกเดี่ยว หรือ โคนติดกันเป็นกลุ่มตามดินใกล้โคนไม้ประคูด
ไม้กระบก ในป่าเบญจพรรณ ป่าดิบแล้ง

ลักษณะวิทยา หมวกเห็ดสีขาวหม่นหรือขาวนวล รูปกระเพาะคว่ำ เส้นผ่าศูนย์กลาง 8 เซนติเมตร
เมื่อเป็นดอกอ่อนขอบหมวกม้วนงอลงเป็นรูปทรงกลม ผิวเรียบ สีขาว หนา 1-2 เซนติเมตร ครีบใหญ่สี
ขาวกว้างประมาณ 1 เซนติเมตร มีครีบสั้นสลับและเว้าเป็นแฉ่งเล็กน้อยก่อนยึดติดกับก้าน ก้านสีเดียวกับ
หมวก ยาว 5-10 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง 3-4 เซนติเมตร โคนใหญ่เป็นกระเปาะผิวหยาบเล็กน้อย

ลักษณะสปอร์ รูปกลมรี สีขาว ผิวเรียบมีตั้งอยู่ 1 อัน

ขนาดสปอร์ 2-5 x 5-7 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง วิโรจน์ ปิยพิทยานันต์ (2545)

เกษม สร้อยทอง (2537)

อนงค์ จันทร์ศรีกุลและคณะ (2551)

กำลังขยาย 10x10

25. เห็ดปลวกจิก (*Termitomyces microcarpus* (Berk. et Broome) Heim)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดปลวกจิก

ชื่อสามัญ เห็ดข้าวตอก

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Termitomyces microcarpus* (Berk. et Broome) Heim

วงศ์ Tricholomataceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ขึ้น อุณหภูมิ 30°C ความชื้นสัมพัทธ์ 92% pH 6

ความเข้มแสง 246 Lux หลังฝนตก มีอากาศร้อนอบอ้าว พบช่วงต้นฤดูฝน

ลักษณะการเกิด หมวกเห็ดคล้ายร่มขึ้นเป็นดอกเดี่ยวกระจัดกระจายเป็นกลุ่มใหญ่บนพื้นดินที่มีจอมปลวก ในป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ ป่าดิบชื้น

ลักษณะวิทยา หมวกเห็ด สีขาวนวล รูปร่ม ยอดหมวกสีน้ำตาลอ่อน ซึ่งจะจางหายไปเมื่อดอกบานเต็มที่ ผิวเรียบ เนื้อบาง เส้นผ่าศูนย์กลาง 1-1.5 เซนติเมตร ครีบสีขาวนวล กว้าง 1-2 มิลลิเมตร ไม่ยึดติดกับก้าน ก้านตรงยาว 2-4 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง 1-2 มิลลิเมตร โคนก้านสีน้ำตาลอ่อน ผิวเรียบ

ลักษณะสปอร์ รูปรีหรือรูปไข่ สีขาว

ขนาดสปอร์ 6-8 x 3-4 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

เกษม สร้อยทอง (2537)

อนงค์ จันทร์ศรีกุลและคณะ (2551)

26. เห็ดไส้เดือน (*Amanita umbrinoluted*)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดไส้เดือน

ชื่ออื่นๆ เห็ดไส้เดือน

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Amanita umbrinoluted*

วงศ์ Amanitaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ชื้น อุณหภูมิ 28.5°C ความชื้นสัมพัทธ์ 89% pH 7

ความเข้มแสง 580 Lux พบช่วงเดือนกันยายน

ลักษณะการเกิด เกิดขึ้นดอกเดี่ยว กระจายทั่วไปบนพื้นดินในป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณและป่าเต็งรัง

ลักษณะวิทยา ขณะเป็นดอกอ่อนมีสีเทาดำ ดอกเห็ดมีลักษณะวงรี ขาวเมื่อบานเต็มที่จะมีรูปคล้ายร่ม ขอบหมวกมีลักษณะเป็นคลื่น และเป็นริ้วรอยหรือจีบโค้งงอ เนื้อเห็ดมีลักษณะอ่อนนุ่ม เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 2-5 เซนติเมตร ครีบสีขาวขนาดเท่ากัน เรียงตัวกันแน่น ก้านมีรูปทรงกระบอก ผิวเรียบ โคนก้านบานออกมีขนาดใหญ่กว่า ภายในก้านจะกลวง เมื่อแก่เต็มที่จะมีสีขาว และมีแถบสีเหลืองปนน้ำตาล ไม่มีวงแหวนแต่มีปลอกหุ้มโคนก้านดอกสีขาว ปากกว้างรูปทรงกระบอก มีรากเทียม

ลักษณะสปอร์ สปอร์รูปไข่ ผิวเรียบ

ขนาดสปอร์ 4-5 x 6-9 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง วิโรจน์ ปิยพิทยานันต์ (2545)

ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

อนงค์ จันทร์ศรีกุลและคณะ (2551)

27. เห็ดคันร่มเมา (*Entoloma sinuatum*)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดคันร่มเมา

ชื่ออื่นๆ เห็ดคันจ้องเปื้อ

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Entoloma sinuatum*

วงศ์ Entolomataceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ค่อนข้างชื้นเล็กน้อย อุณหภูมิ 35.5°C ความชื้นสัมพัทธ์ 62 % pH 5 ความเข้มแสง 342 Lux พบในช่วงเดือนกันยายน

ลักษณะการเกิด ขึ้นเป็นดอกเดี่ยวหรือกลุ่มโคนติดกัน 3-5 ดอก พบในบริเวณป่าดิบแล้ง ป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ

ลักษณะวิทยา หมวกเห็ดมีลักษณะค่อนข้างนูน สีขาวบริเวณขอบดอกมีสีชมพูปนเล็กน้อย ส่วนใต้ดอกเป็นครีบเห็นชัดเจนสีขาวอมชมพู เมื่อดอกแก่จะมีสีน้ำตาลปนขาวใต้ดอกมีสีน้ำตาลเข้ม มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 8.2 เซนติเมตร ก้านดอกมีรูปทรงกระบอกสูง 7.5 เซนติเมตร มีรศมีเป็นรอยขีดบนส่วนแฉวงแหวนและปลอกหุ้มโคนก้านสีขาวส่วนมากจะฝังในดินหลุดออกง่าย

ลักษณะสปอร์ สีใส มีตั้งแต่รูปไข่ถึงค่อนข้างกลม ผิวเรียบ

ขนาดสปอร์ 5-7 x 6-11 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป ไม่แนะนำให้รับประทาน

เอกสารอ้างอิง ศิวพงศ์ จำรัสพันธุ์ (2545)

ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

อนงค์ จันทร์ศรีกุลและคณะ (2551)

28. เห็ดตับเต่ากระแดง (*Boletus chrysenteron*)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดตับเต่ากระแดง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Boletus chrysenteron*

วงศ์ Boletaceae

ลักษณะทางกายภาพ ความเข้มแสง 700 ลักซ์ ความชื้นในดิน 14 % ความชื้นสัมพัทธ์ 92%

อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส pH 6

ลักษณะการเกิด เกิดบนดินบริเวณที่มีความชื้น

ถิ่นฐานวิทยา หมวกดอก ผิวหมวกดอกมีสีน้ำตาลปนเหลือง มีลักษณะขรุขระมีสะเก็ด

สีดำบนผิวหมวกดอก ผิวหมวกดอกแห้งสากมือและไม่เหนียวติดมือ ขอบหมวกดอกมีลักษณะหยักเป็นคลื่นและฉีกขาดบางส่วน เนื้อภายในหมวกดอกมีสีขาวอมเหลือง นุ่มคล้ายฟองน้ำและตีนมือคล้ายมีเมือกชั้นบาง ๆ ห่อหุ้ม เนื้อผิวหมวกดอกกับรูหลุดลอกออกจากกันได้ง่าย ขนาดหมวกดอกกว้าง 7-9 x 8-9 เซนติเมตร ฐานได้หมวกดอกมีลักษณะคล้ายรังผึ้ง มีสีเหลืองอมเขียวเป็นรูปวงกลมขนาดเล็กมีจำนวนมากและมีขนาดสม่ำเสมอ ก้านดอก มีสีน้ำตาลเหลืองอมชมพูแดง บางจุดมีสีชมพูอมเหลือง ผิวก้านดอกมีลักษณะเป็นลายตาข่าย ผิวก้านดอกขรุขระมีลักษณะคล้ายเป็นแผ่นสะเก็ดสีดำเต็มทั่วก้านดอก ก้านดอกมีลักษณะแข็งแต่เปราะ เนื้อภายในก้านดอกมีสีเหลืองอ่อนอมชมพูและมีรอยกัดแทะของสัตว์ มีลักษณะตีนคล้ายมีเมือกห่อหุ้ม ขนาดก้านดอกกว้าง 1-2 x 8x10.5 เซนติเมตร นิเวศวิทยา เกิดบนพื้นดิน ลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทราย เกิดดอกเดี่ยว

แต่อยู่เป็นกลุ่ม กลุ่มละ 2-5 ดอก พบในช่วงเดือนมิถุนายนถึงสิงหาคม

ลักษณะสปอร์ สีเหลืองอ่อน มีรูปทรงรียาว ผิวสปอร์ขรุขระ

ขนาดสปอร์ 16-22 x 7-9 ไมโครเมตร (µm)

เอกสารอ้างอิง อนงค์ จันทศรีกุล และคณะ(2551)

29. เห็ดตับเต่าผึ้งคราม *Boletus colossus* Heim

ชื่อพื้นเมือง เห็ดคราม, ผึ้งทาม

ชื่อสามัญ ตับเต่า

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Boletus colossus* Heim

ชื่อวงศ์ Boletaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่มีความชื้นสูง ริมห้วย โคนไม้ ช่วงอุณหภูมิ 31°C ความชื้นสัมพัทธ์ 90% pH 4 ความเข้มแสง 100 Lux พบช่วงเดือนกรกฎาคม

ลักษณะการเกิด ขึ้นเป็นกลุ่มหรือดอกเดี่ยว บริเวณริมห้วย

ลักษณะวิทยา ดอกเห็ดมีลักษณะเหนียวแข็ง รูปร่างค่อนข้างกลมหรือครึ่งวงกลม มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 5 เซนติเมตรหรือมากกว่า มีสีน้ำตาลปนดำ ผิวเป็นมัน บางครั้งมีรอบกระด้างเล็กน้อย ค่อนข้างแข็ง ส่วนใต้ดอกเห็ด มีลักษณะเป็นท่อหรือรูกลมหรือค่อนข้างกลม ระยะอ่อนมีสีขาว เมื่อแก่จะเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ก้านดอกเห็ดจะแข็งแห้ง เมื่ออยู่ในระยะอ่อนจะมีสีขาว เมื่อแก่จะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองอมน้ำตาล ก้านดอกมีขนาด 5-8 x 2-3 เซนติเมตร ส่วนฐานก้านดอกจะอ้วนและมีขนาดใหญ่กว่า

ลักษณะสปอร์ รูปทรงกระบอกยาว ปลายแหลมเล็กน้อย ท้ายมน

ขนาดสปอร์ 10-12 x 5-6 ไมโครเมตร (μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้ และนิยมรับประทานกันอย่างมาก

เอกสารอ้างอิง เกษม สร้อยทอง (2537)

30. เห็ดผึ้งยูคา (*Tylopilus plumbeoviolaceus*)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดผึ้งยูคา

ชื่อสามัญ เห็ดตับเต่า

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Tylopilus plumbeoviolaceus*

วงศ์ Boletaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ชื้น อุณหภูมิ 29.5°C ความชื้นสัมพัทธ์ 89% pH 7 ความเข้มแสง 245 Lux พบช่วงเดือนสิงหาคม

ลักษณะการเกิด ขึ้นเป็นดอกเดี่ยวหรือกลุ่มบนพื้นดินในป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง

ลักษณะสัณฐานวิทยา หมวกเห็ด โคนงูนรูปกระทะคว่ำ สีเทาอมม่วงอ่อน เส้นผ่าศูนย์กลาง 5 เซนติเมตร ดอกอ่อนมีขนคล้ายกำมะหยี่เนื้อสีขาวसानกันแน่นเมื่อฉีกขาดหรือชำไม่เปลี่ยนสี ด้านล่างของหมวกมีรูเล็กๆ สีขาวนวลขอบหนา ปากรูเชื่อมติดเป็นเนื้อเดียวกันและชิดติดกับก้านเมื่อบานเต็มที่รูเปลี่ยนไปเป็นสีชมพูอ่อนอมน้ำตาล ก้านสีเดียวกับหมวกยาว 5 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร โคนโป่งเป็นกระเปาะเมื่อเป็นดอกอ่อนบนก้านมีลายสีน้ำตาลอ่อนสานกันแบบตาข่ายต่างๆ

ลักษณะสปอร์ สีชมพูน้ำตาลอ่อน

ขนาดสปอร์ 5-6 x 6-9 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง ศิวพงศ์ จำรัสพันธุ์ (2545)

ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

เกษม สร้อยทอง (2537)

Bar = 10 micron

กำลังขยาย 10×10

31. เห็ดปอดม้า (*Heimiella retispora* (Pat. & Bak.) Boedijn)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดปอดม้า

ชื่อสามัญ เห็ดตับเต่าขนมบึงกะโหลก

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Heimiella retispora* (Pat. & Bak.) Boedijn

วงศ์ Boletales

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ชื้น บนพื้นดินที่มีซากอินทรีย์วัตถุสูง ช่วงอุณหภูมิ 31°C ความชื้นสัมพัทธ์ 93% pH 7 ความเข้มแสง 180 Lux พบช่วงเดือนสิงหาคม

ลักษณะการเกิด เกิดเป็นดอกเดี่ยว ตามพื้นดินที่มีความชื้นสูงและมีอินทรีย์วัตถุสูง

ลักษณะวิทยา หมวกเห็ดมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 4.5-8 เซนติเมตร หนูนกแล้วแบน แห้ง เรียบ สีแดงเข้มแล้วจางลงเป็นสีเหลืองปนชมพู รูยาว 9-15 มิลลิเมตร เกือบติดกัน สีเขียวอมเหลือง ปากรูกว้าง 0.7-1 มิลลิเมตร สีแดงเข้มเกือบมอดอน โคนแดงแล้วเปลี่ยนเป็นสีเขียวอมเหลือง เมื่อช้ำเปลี่ยนเป็นสีน้ำเงิน ก้านขนาด 7-10 x 0.7-1 เซนติเมตร ทรงประบอกหรือส่วน โคนใหญ่ปลายบนสีเหลือง แดงเข้มแล้วจางลงเป็นสีชมพูแดงเมื่อดอกแก่ เนื้อสีเหลือง

ลักษณะสปอร์ รูปรี่ สีน้ำตาลหม่นอมเหลือง ผิวเรียบ

ขนาดสปอร์ 10-13 x 8-10 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง อนงค์ จันทร์ศรีกุล และคณะ (2551)

32. เห็ดผึ้งเบือ *Suillus decipiens*

ชื่อพื้นเมือง เห็ดผึ้งเบือ

ชื่ออื่นๆ -

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Suillus decipiens*

วงศ์ Russulaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ชื้น อุณหภูมิ 27°C ความชื้นสัมพัทธ์ 80% pH 7 ความเข้มแสง 243 Lux พบช่วงเดือนกรกฎาคม

ลักษณะการเกิด ขึ้นเป็นดอกเดี่ยวหรือกลุ่มบนพื้นดินในป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง

ลักษณะสัณฐานวิทยา หมวกขนาด 3.5-7 เซนติเมตร ฐานกลายเป็นวงกว้างนูนหรือแบน แห้ง สีเหลืองอบเชยหรือสีส้มคล้ำขนาดเล็กภายใต้เส้นใยสีเหลืองสีน้ำตาลอ่อน รูขาสีเหลืองสีน้ำตาลอ่อน ขา ขนาด 3-7x1.5 เซนติเมตร มีขน สีเหลืองอมส้ม มีวงแหวน

ลักษณะสปอร์ สีน้ำตาล ผิวเรียบ

ขนาดสปอร์ 9-12 x 3.5-5 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง อนงค์ จันทร์ศรีกุล และคณะ (2551)

33. เห็ดลูกเป้ง (*Lactarius vellereus* (Fr.) Fr.)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดลูกเป้ง

ชื่ออื่นๆ -

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Lactarius vellereus* (Fr.) Fr.

วงศ์ Russulaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ชื้นสูง อุณหภูมิ 30 °C ความชื้นสัมพัทธ์ 86 % pH 6 ความเข้มแสง 378 Lux พบในช่วงเดือนกันยายน

ลักษณะการเกิด ขึ้นเป็นดอกเดี่ยวหรือเป็นกลุ่ม 2-3 ดอก บริเวณพื้นดินตามป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณและป่าเต็งรัง

ลักษณะสัณฐานวิทยา หมวกเห็ดรูปกระทะคว่ำ สีขาวนวลหรือสีน้ำตาลอ่อน เส้นผ่านศูนย์กลาง 8-20 ซม. กลางหมวกเป็นแอ่ง เมื่อเป็นดอกอ่อนขอบม้วนงอลง ผิวเรียบแห้ง มักมีดินติดเปราะเปื้อนอยู่กลางหมวก ครีบสีขาวหรือขาวนวล ก้านยาว 2.5-6 ซม. เส้นผ่าศูนย์กลาง 2-4 ซม. ผิวเรียบสีขาว ดอกเห็ดบางแห่งมีสีน้ำตาลปน เนื้อในเห็ดสีขาว เปราะและหักง่าย

ลักษณะสปอร์ รูปทรงกลมรี สีขาว ผิวขรุขระและมีสันนูนสานกันแบบร่างแห

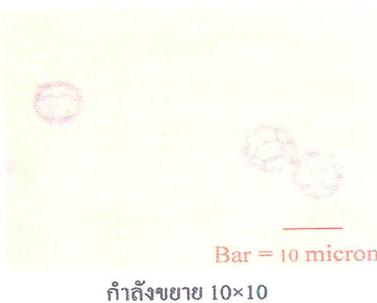
ขนาดสปอร์ 3-5 x 4-7 ไมโครเมตร (µm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง วิโรจน์ ปิยพิทยานันต์ (2545)

เกษม สร้อยทอง (2537)

ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

กำลังขยาย 10×10

34. เห็ดฟานน้ำแดง (*Lactarius volemus*)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดฟาด

ชื่อสามัญ เห็ดฟานน้ำแดง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Lactarius volemus*

วงศ์ Russulaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ชื้น อุณหภูมิ 28.5°C ความชื้นสัมพัทธ์ 92 % pH 6

ความเข้มแสง 265 Lux หลังฝนตกหนัก 2-3 วัน แล้วแดดร้อน ในช่วงเดือนกรกฎาคม

ลักษณะการเกิด ดอกเดี่ยวอยู่ใกล้ๆ กัน กระจุกกระจายบนพื้นดิน ในป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณ

ลักษณะวิทยา หมวกเห็ด สีน้ำตาลอมเหลือง เส้นผ่าศูนย์กลาง 5 เซนติเมตร กลางหมวกเว้าตื้น

และมีขนคล้ายกำมะหยี่ ขอบหมวกงอเล็กน้อย ครีมหสีขาวหรือขาวนวลบางแคบ เรียงชิดกันและยึดติดกับก้าน ก้านรูปทรงกระบอกสีน้ำตาลอมเหลืองหรืออมส้ม ยาว 3-10 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง 1-2 เซนติเมตร บางดอกโคนเรียวเล็กกว่าตอนบนเล็กน้อย มีขนละเอียดคล้ายกำมะหยี่เช่นเดียวกับหมวก เนื้อในเห็ดสีขาวนวลเมื่อฉีกขาดหรือซ้ำจะมียางสีขาว คล้ายน้ำนมออกมาและค่อยๆ เปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลแห้งแล้วหายไป เนื้อที่เป็นผลจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลด้วย

ลักษณะสปอร์ ค่อนข้างกลมสีขาว ขรุขระ มีสันนูนเชื่อมเป็นร่างแห

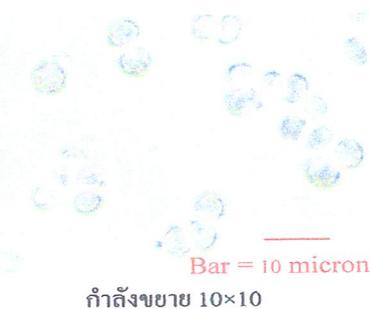
ขนาดสปอร์ 8-9 x 8-9 ไมโครเมตร (μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง วิโรจน์ ปิยพิทยานันต์ (2545)

เกษม สร้อยทอง (2537)

ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

กำลังขยาย 10×10

35. เห็ดหน้าวัว (*Russula foetens* Fr.)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดหน้าวัว

ชื่ออื่นๆ เห็ดไส้เต่า

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Russula foetens* Fr.

วงศ์ Russulaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ชุ่มชื้น ส่วนมากเป็นดินบริเวณที่มีใบของพุ่มไม้ อุณหภูมิ 30 °C ความชื้นสัมพัทธ์ 89% pH 7 ความเข้มแสง 670 Lux ในช่วงเดือนสิงหาคม-ตุลาคม

ลักษณะสัณฐานวิทยา มีขนาด 3-8 เซนติเมตร สีน้ำตาล รูปร่างแบบกระจกนูน ไม่มีน้ำยาง ขอบหมวกเป็นคลื่นเมื่อมองจากด้านบน มองจากด้านล่างเห็นครีบงอลง ผิวมีลักษณะเป็นริ้ว เนื้อหมวกมีความอ่อนนุ่ม เมื่อข้หรือมีบาดแผลไม่เปลี่ยนสี ครีบสีน้ำตาลเหลือง มีขนาดเคียว ครีบบาง ขอบของครีบเรียบ ก้านเป็นรูปทรงกระบอก ผิวก้านเรียบ เส้นหยาบคล้ายรากฝอยติดอยู่ส่วนปลาย ก้านมีความเปราะ สปอร์กลมสีน้ำตาลทึบ ลักษณะพิเศษ ดอกตูมปลายหมวกหุบเข้าก้านดอกมีสีออกน้ำตาลรสเผ็ดอื่นๆ

ลักษณะสปอร์ สปอร์กลมสีน้ำตาลทึบ

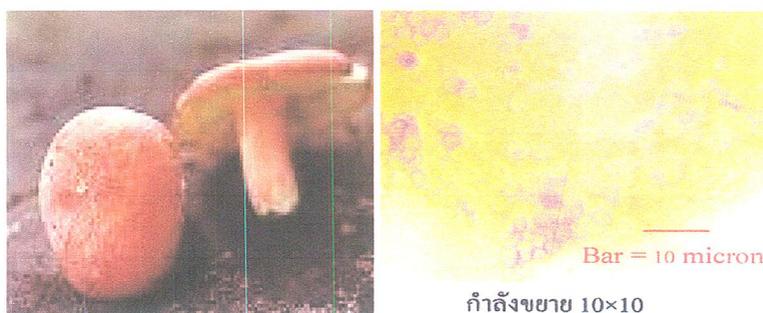
ขนาดสปอร์ 3-5 x 4-7 ไมโครเมตร (µm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง เกษม สร้อยทอง (2537)

ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

อนงค์ จันทร์ศรีกุลและคณะ (2551)

กำลังขยาย 10×10

36. เห็ดน้ำหมาก (*Russulla amygdaloides*)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดน้ำหมาก

ชื่อสามัญ แดงน้ำหมาก

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Russulla amygdaloides*

ชื่อวงศ์ Russulaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบดอกเดี่ยวกระจัดกระจายบนดินที่มีเศษใบไม้ผุพัง อากาศชื้น ช่วงอุณหภูมิ 28°C ความชื้นสัมพัทธ์ 80% pH 4 ความเข้มแสง 470 Lux ในป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณ และป่าเต็งรัง พบช่วงเดือนตุลาคม

ลักษณะการเกิด ขึ้นเป็นดอกเดี่ยวกระจายทั่วไปบนดินบริเวณที่มีเศษใบไม้ผุพัง มีความชื้นสูง

ลักษณะวิทยา ดอกเห็ดมีลักษณะอ่อนนุ่ม มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 3-8 เซนติเมตร หรือมากกว่า มีสีน้ำตาลปนแดง หรือสีน้ำหมาก ด้านบนส่วนผิวเห็ดค่อนข้างเหนียว กลางดอกเห็ดเว้าลงเป็นบริเวณกว้าง บริเวณขอบดอกเห็ดจะมีร่องรอยชัดเจน ส่วนใต้ดอกเห็ดมีลักษณะเป็นครีบขาว เรียงตัวห่างกัน เมื่อแก่มีสีเหลือง ครีบเรียงตัวติดกับก้านดอกค่อนข้างตื้น ก้านดอกเห็ดติดกับส่วนกลางดอกยาว 5-10 เซนติเมตร รูปทรงกระบอกสีขาวหรือขาวอมชมพู

ลักษณะสปอร์ สีใสจนถึงสีเหลือง รูปไข่หรือค่อนข้างกลม

ขนาดสปอร์ 6-7 x 4-5 ไมโครเมตร (μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง เกษม สร้อยทอง (2537)

37. เห็ดหน้าม่วง (*Russula cyanoxantha* Schaeff. ex Fr.)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดหน้าเหล่า

ชื่อสามัญ เห็ดหน้าม่วง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Russula cyanoxantha* Schaeff. ex Fr.

วงศ์ Russulaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ชื้น อุณหภูมิ 25.5 °C ความชื้นสัมพัทธ์ 79% pH 7

ความเข้มแสง 376 Lux หลังฝนตกหนัก 2-3 วัน แล้วแดดร้อน พบในช่วงเดือนกันยายน

ลักษณะการเกิด ขึ้นเป็นดอกเดี่ยวหรือเป็นกลุ่ม 3-5 ดอก กระจายอยู่ทั่วไปตามพื้นดินในป่าเบญจพรรณ

ลักษณะวิทยา หมวกเห็ด รูปกระดะคว่ำ มีหลายสีในดอกเดียวกัน เช่น สีเขียวอ่อนอมเหลือง และม่วง สีม่วงปนชมพู สีม่วงอ่อนปนขาว สีม่วงปนน้ำเงินอ่อนและชมพู เส้นผ่าศูนย์กลาง 6 เซนติเมตร เวลาบานเต็มที่ ขอบหมวกมีลายเป็นร่องตื้นๆ อยู่โดยรอบ ซึ่งมีความยาวประมาณ 3-4 มิลลิเมตร เมื่อเป็นดอกอ่อนขอบมีวงนอเข้าจนเกือบเป็นรูปกลม กลางหมวกเว้าตื้น ครีบสีขาวและเปลี่ยนเป็นสีขาวนวล เรียว เรียงกันถี่ และบางแห่งเชื่อมติดกันเป็นรูปส้อม ก้านสีขาวยาว 2-10 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง 1-3 เซนติเมตร ผิวเรียบเนื้อในเห็ดสีขาวนวล มักเป็นรูปพุ่ม

ลักษณะสปอร์ ก่อนข้างกลมหรือรูปไข่ ไม่มีสี ที่ผิวมีหนามละเอียดกระจายห่างๆ กัน และมีปุ่มงอกเล็กๆ อยู่ที่ปลาย 1 ปุ่ม

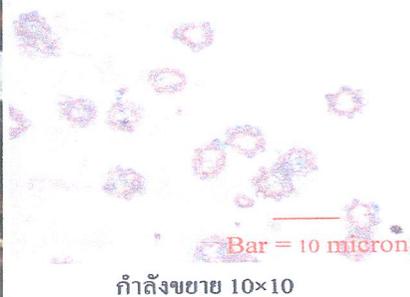
ขนาดสปอร์ 7-9 x 6-7 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง อรุณ โมนะตระกุล และคณะ (2545)

เกษม สร้อยทอง (2537)

ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

38. เห็ดแดง (*Russula emetica* (Schaeff. & Fr.) S.F.Gray.)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดก่อ

ชื่อสามัญ แดงน้ำหมาก

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Russula emetica* (Schaeff. & Fr.) S.F.Gray.

ชื่อวงศ์ Russulaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบบนพื้นดินในบริเวณที่ชื้นปานกลาง ช่วงอุณหภูมิ 27°C ความชื้นสัมพัทธ์ 88% pH 5 ความเข้มแสง 470 Lux พบช่วงเดือนกรกฎาคมถึงตุลาคม

ลักษณะการเกิด พบบนพื้นดินในป่าผลัดใบ ความชื้นปานกลาง

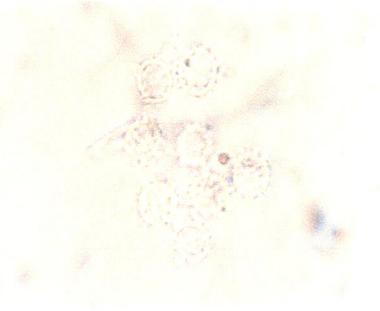
ลักษณะสัณฐานวิทยา เส้นผ่าศูนย์กลางหมวกมีขนาด 3-10 เซนติเมตร ฐานกลางหมวกเป็นแอ่งเล็กน้อย เรียบ หนืดมือ ขอบงอลง สีแดงไล่ระดับจนถึงแดงอมชมพู ครีบติดก้าน กว้าง เรียงถี่ สีขาวหรือสีเหลืองอ่อน ก้านมีขนาด 5-10 x 1-2 เซนติเมตร ทรงกระบอก มักมีรอยย่นข้าง สีขาว เนื้อแน่น สีขาว

ลักษณะสปอร์ ทรงรียาว ใส มีปุ่มนูนใหญ่ และเส้นละเอียดยึดเชื่อมเป็นตาข่าย รูปร่าง

ขนาดสปอร์ 7.5-12 x 6-9 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้เมื่อทำให้สุก มีรสเผ็ด

เอกสารอ้างอิง อนงค์ จันทศรีกุลและคณะ (2551)

39. เห็ดหล่มสีกุหลาบ (*Russulla rosacea* (Pers.) S.F.G.)

ชื่อพื้นเมือง แดงกุหลาบ

ชื่อสามัญ หล่มสีกุหลาบ

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Russulla rosacea* (Pers.) S.F.G.

ชื่อวงศ์ Russulaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่มีอินทรียวตฤสูง ช่วงอุณหภูมิ 28°C ความชื้นสัมพัทธ์

80% pH 4 ความเข้มแสง 470 Lux พบช่วงเดือนกรกฎาคมถึงตุลาคม

ลักษณะการเกิด พบในดินบริเวณที่มีอินทรียวตฤสูง

สัณฐานวิทยา เส้นผ่าศูนย์กลางหมวกขนาด 4-6 เซนติเมตร ฐานกลางหมวกเป็นแอ่งเล็กน้อย ผิวเป็นมันวาวและหนืดมือเมื่อเปียกชื้น สีแดงถึงแดงสด จางลงเป็นสีชมพู ครีบติดก้าน กว้างเล็กน้อย เรียงถี่สีเหลืองอ่อน ก้านขนาด 2.5-12 x 1-2.5 เซนติเมตร แห้ง เรียบ สีขาวปนชมพูหรือแดง เนื้อแน่น กลวงเมื่อแก่ สีขาว

ลักษณะสปอร์ ขาว ทรงรีกว้าง มีปุ่มเล็กๆ และสันเชื่อมเป็นตาข่ายบางส่วน

ขนาดสปอร์ 8-10 x 7-8 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้เมื่อทำให้สุก

เอกสารอ้างอิง อนงค์ จันทร์ศรีกุลและคณะ (2551)

40. เห็ดถ่านใหญ่ (*Russula nigricans* Fr.)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดถ่านใหญ่

ชื่อสามัญ เห็ดถ่านใหญ่

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Russula nigricans* Fr.

วงศ์ Russulaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่มีความชื้น อุณหภูมิ 31°C ความชื้นสัมพัทธ์ 93% pH 6 ความเข้มแสง 455 Lux หลังฝนตกหนัก 2-3 วัน แล้วแดดร้อน พบตลอดช่วงเดือนสิงหาคม

ลักษณะการเกิด เกิดดอกเดี่ยว และอยู่เป็นอิสระกระจัดกระจายทั่วไปในป่าเบญจพรรณ

สัณฐานวิทยา หมวกเห็ด รูปกระทะคว่ำ สีขาวหม่น เส้นผ่าศูนย์กลาง 10 เซนติเมตร ผิวเรียบ กลางหมวกเว้าตื้น เนื้อหนา สีขาว เวลาดอกบานเต็มที่เปลี่ยนเป็นสีดำ ครีบเป็นแผ่นหนา กว้าง 0.5 เซนติเมตร ยึดติดกับก้าน เรียงห่างกัน สีขาวนวลซึ่งจะเปลี่ยนเป็นสีดำเหมือนหมวกดอกเมื่อดอกบานเต็มที่ครีบหมวกเห็ดมักมีรอยฉีกขาดเป็นแห่งๆ และขอบหมวกจะเป็นคลื่นบิดงอขึ้นเล็กน้อยหรือฉีกขาด ค้วย ขอบหมวกยาว 1 เซนติเมตร มีครีบหมวกประมาณ 5-6 ครีบ ก้านสีขาวยาว 5-6 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร ผิวเรียบ ภายในสีขาว

ลักษณะสปอร์ ค่อนข้างกลม สีขาว ผิวขรุขระ

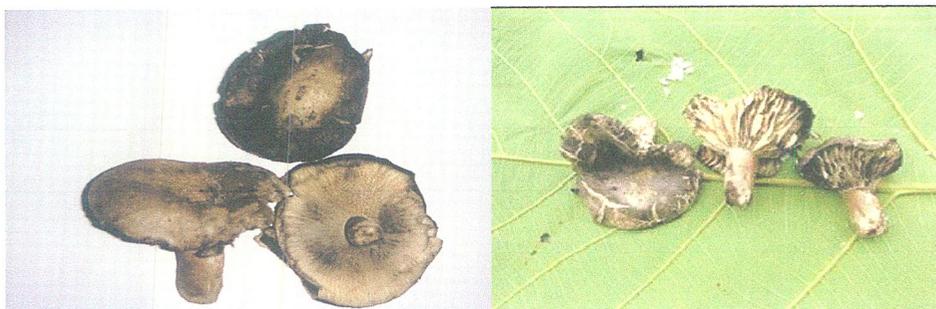
ขนาดสปอร์ 7-8 x 6-7 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง เกษม สร้อยทอง (2537)

ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

อนงค์ จันทร์ศรีกุลและคณะ (2551)

41. เห็ดถ่านเล็ก (*Russula densifolia* (Secr.) Gill)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดถ่าน

ชื่อสามัญ เห็ดถ่านเล็ก

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Russula densifolia* (Secr.) Gill

วงศ์ Russulaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ชื้น อุณหภูมิ 30°C ความชื้นสัมพัทธ์ 91% pH 7 ความเข้มแสง 430 Lux หลังฝนตกหนัก 2-3 วัน อากาศร้อนอบอ้าวพบในช่วงเดือนสิงหาคม

ลักษณะการเกิด ดอกคล้ายกรวย เมื่อสัมผัสจะมีสีดำ เกิดเป็นดอกเดี่ยว หรือเกิดเป็นกลุ่มบนพื้นดิน ในป่าโปร่ง ป่าเต็งรัง ป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณ

สัณฐานวิทยา หมวกเห็ดสีนวลขาว เส้นผ่าศูนย์กลาง 5 เซนติเมตร กลางหมวกเว้าตื้นผิวเรียบ และเหนียวเมื่อจับแล้วค่อยๆ แห้งไป เนื้อบางสีขาว ครีบทึบสีขาวนวล บางและแคบ ยึดติดกับก้านและเรียงชิดกัน ก้านสีขาวนวล ยาว 1-2 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง 1-1.3 เซนติเมตร ผิวเรียบภายในสีขาว สีของดอกเห็ดจะค่อยๆ เปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลและสีดำ เมื่อมีสภาพหรือเข้าเนื้อในเห็ดจะเปลี่ยนสีได้เร็วขึ้น

ลักษณะสปอร์ ค่อนข้างกลม สีขาว ผิวขรุขระมีเส้นนูนสานกันเป็นร่างแหและมีตั้ง 1 อัน

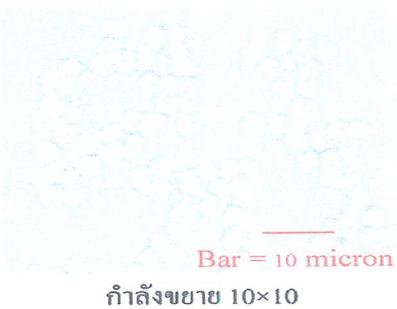
ขนาดสปอร์ 3-5 x 5-7 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง วิโรจน์ ปิยพิทยานันต์ (2545)

เกษม สร้อยทอง (2537)

ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

42. เห็ดพุงหมูใหญ่ (*Russula foetens* Fr.)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดหน้าจั่ว

ชื่อสามัญ เห็ดพุงหมูใหญ่

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Russula foetens* Fr.

วงศ์ Russulaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ชื้น อุณหภูมิ 28°C ความชื้นสัมพัทธ์ 87% pH 7

ความเข้มแสง 398 Lux หลังฝนตกหนักประมาณ 2-3 วัน และมีแดดจัดอากาศร้อนอบอ้าว ในช่วงเดือนกรกฎาคม

ลักษณะการเกิด ขึ้นดอกเดี่ยวตามพื้นดินในป่าเต็งรัง

ลักษณะวิทยา หมวกเห็ดรูปกลมสีน้ำตาลอมเหลือง เส้นผ่าศูนย์กลาง 7 เซนติเมตร เมื่อบานค่อยๆ กางออก ทำให้กลางหมวกเว้าตื้น เนื้อหมวกหนา ผิวเป็นเมือกเมื่อถูกน้ำ ขอบเป็นริ้วโดยรอบ ครีบลีขาวนวล ขัดติดกับก้านและเรียงห่างกัน ก้านรูปทรงกระบอก ลีขาวนวลหรือสีน้ำตาลอ่อนอมเหลือง บางส่วนเป็นโพรงเล็กๆ

ลักษณะสปอร์ รูปกลมสีขาว ผิวขรุขระ และเป็นสันนูนสานกันเป็นร่างแห

ขนาดสปอร์ 7-9 x 8-10 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้แต่ต้องทำให้สุก

เอกสารอ้างอิง วิโรจน์ ปิยพิทยานันต์ (2545)

ราชบัณฑิตยสถาน (2550)

อนงค์ จันทร์ศรีกุลและคณะ (2551)

43. เห็ดน้ำแป้ง (*Russula alboareolata*)

ชื่อพื้นเมือง -

ชื่อสามัญ เห็ดน้ำแป้ง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Russula alboareolata*

วงศ์ Russulaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ชื้น อุณหภูมิ 31°C ความชื้นสัมพัทธ์ 93% pH 6 ความเข้มแสง 376 Lux หลังฝนตกหนัก 2-3 วัน แดดร้อน อากาศร้อนอบอ้าว พบตลอดช่วงเดือน มิถุนายน

ลักษณะการเกิด ขึ้นเป็นดอกเดี่ยวบนพื้นดินในป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ ป่าดิบแล้ง

ลักษณะวิทยา ดอกเห็ดรูปกระทะคว่ำสีขาว เส้นผ่าศูนย์กลาง 7 เซนติเมตร ผิวแตกเป็นเกล็ดสีเหลืองกระจายออกไปยังขอบ เมื่อบานเต็มที่เกล็ดเปลี่ยนเป็นสีขาวนวล ตรงกลางหมวกดอกเว้าตื้น ขอบม้วนงอลงเล็กน้อยเรียวยาว 1-1.5 เซนติเมตร โคจรอบและฉีกขาด ทำให้ขอบคล้ายซี่ฟัน ครีบริ่งห่างกัน ก้านยาวเส้นผ่าศูนย์กลาง 1.5-2 เซนติเมตร ผิวเรียบหรือเป็นเส้นนูนตามยาว

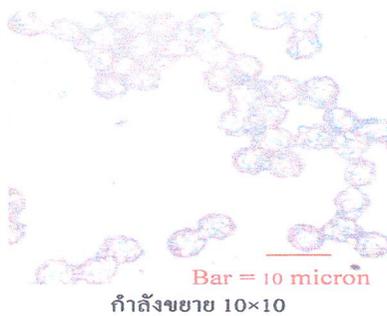
ลักษณะสปอร์ ค่อนข้างกลม สีขาวมีหนามละเอียดและมีสันนูนสานกันเป็นร่างแห

ขนาดสปอร์ 5-8 x 5.5-7.5 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง เกษม สร้อยทอง (2537)

อนงค์ จันทร์ศรีกุลและคณะ (2551)

44. เห็ดหล่มครีบส้ม (*Russula heterophylla* Fr.)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดหนั่งปลาตุก

ชื่อสามัญ เห็ดหล่มครีบส้ม

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Russula heterophylla* Fr.

วงศ์ Russulaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่มีความชื้น อุณหภูมิ 31°C ความชื้นสัมพัทธ์ 93% pH 6 ความเข้มแสง 376 Lux หลังฝนตกหนัก 2-3 วัน แล้วแดดร้อน พบในช่วงเดือนกรกฎาคม

ลักษณะการเกิด เกิดดอกเดี่ยว หรือเป็นกลุ่มตามพื้นดินในป่าเต็งรัง ป่าดิบแล้ง

ลักษณะวิทยา หมวกเห็ด รูปกระทะคว่ำ สีเขียวอมน้ำตาล เส้นผ่าศูนย์กลาง 5 เซนติเมตร กลางหมวกเว้าตื้นผิวเรียบเมื่อเปียกชื้นเป็นมัน ครีบสีขาวนวลแคบเรียงกันถี่และเชื่อมติดกันเป็นรูปส้มก่อนเรียวยาวไปติดก้าน ก้านสีขาวยาว 6 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง 1.5 เซนติเมตร มักมีรอยชำเป็นสีน้ำตาลเนื้อในเห็ดสีขาว

ลักษณะสปอร์ ค่อนข้างกลมสีขาว ผิวขรุขระ

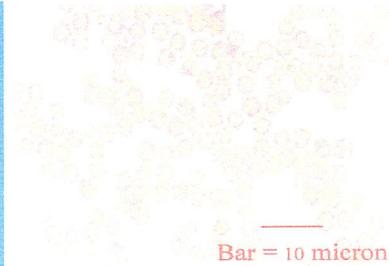
ขนาดสปอร์ 4-6 x 5-7 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง วิโรจน์ ปิยพิทยานันต์ (2545)

เกษม ศรีอยทอง (2537)

ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

Bar = 10 micron

กำลังขยาย 10×10

45. เห็ดก้อนกรวด (*Pisolithyus tinctorius* Pers)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดเช่า

ชื่ออื่นๆ เห็ดก้อนกรวด

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Pisolithyus tinctorius* Pers

วงศ์ Sclerodermataceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ชื้น อุณหภูมิ 27 °C ความชื้นสัมพัทธ์ 97 % pH 5.5

ความเข้มแสง 278 Lux พบในช่วงเดือนกันยายน

ลักษณะการเกิด มักขึ้นตามพื้นที่ที่มีตอไม้ผุพัง หรือบริเวณที่มีใบไม้หล่น พบเห็ดขึ้นเป็นกลุ่มประมาณ 4-5 ดอก หรือมากกว่านี้ ในบริเวณป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณ

สัณฐานวิทยา เป็นก้อนกลมมีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 2-4 เซนติเมตร เนื้อเยื่อแข็งสีดำ ไม่มีก้าน ไม่มีเยื่อหุ้มโคนและไม่มีวงแหวนรอบดอกเห็ด

ลักษณะสปอร์ มีลักษณะทรงกลม มีหนาม เซลล์หนามเรียวยาวปลายปิด

ขนาดสปอร์ 4-6 x 6-8 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป ไม้เน่าทำให้รับประทาน

เอกสารอ้างอิง อรุณ โมนะตระกูล (2545)

ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

อนงค์ จันทร์ศรีกุลและคณะ (2551)

46. เห็ดตาโล่ (*Calostoma* SP.)

ชื่อพื้นเมือง เห็ดตาโล่

ชื่ออื่นๆ -

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Calostoma* SP.

วงศ์ Calostomataceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ชื้นสูง อุณหภูมิ 25.5 °C ความชื้นสัมพัทธ์ 68% pH 5 ความเข้มแสง 167 Lux พบช่วงเดือนกรกฎาคมถึงตุลาคม

ลักษณะการเกิด เกิดบนดินที่มีอินทรีย์วัตถุสูง เกิดเป็นดอกเดี่ยวๆ อยู่กันเป็นกลุ่มกระจัดกระจายทั่วไป

สัณฐานวิทยา เมื่อเห็ดยังอ่อนจะมีรูปร่างกลมภายนอกมีเมือกคล้ายวุ้นนุ่มและลื่น ส่วนภายในเป็นเม็ดกลมสีขาวขุ่นเส้นผ่าศูนย์กลางยาวประมาณ 2-2.5 เซนติเมตร เมื่อแก่จัดวุ้นที่หุ้มอยู่จะแตกออกเห็นก้านชูขึ้นมาสูงประมาณ 3-4 เซนติเมตร ด้านบนจะมีรูปร่างกลมเป็นกระเปาะมีสปอร์ข้างใน

ลักษณะสปอร์ สปอร์สีขาว รูปร่างกลม ผิวเป็นฝอยๆ

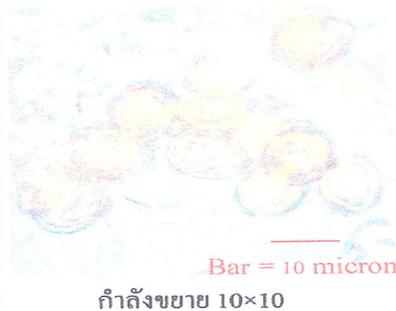
ขนาดสปอร์ 9.45-12.6 x 9.45-12.6 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง อรุณ โมนะตระกุล (2545)

ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

อนงค์ จันทร์ศรีกุลและคณะ (2551)

Bar = 10 micron
กำลังขยาย 10×10

**47. เห็ดขล้าหมา (*Mycoamaranthys cambodgenensis* (Pat.) Trap., Lumyong, R. Sanmeep.
Lumyong, zhu L. Yang and M. Trappe.)**

ชื่อพื้นเมือง เห็ดไข่อ่อน เห็ดขล้าหมา

ชื่ออื่น เห็ดห้าพาน

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Mycoamaranthys cambodgenensis* (Pat.) Trap., Lumyong, R. Sanmeep.

Lumyong, zhu L. Yang and M. Trappe.

วงศ์ Mylanogastraceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในที่ที่มีความชื้นปานกลาง อุณหภูมิ 29.5 °C ความชื้นสัมพัทธ์ 93 %
pH 7 ความเข้มแสง 192 Lux พบในช่วงเดือนมิถุนายน

ลักษณะการเกิด เกิดบริเวณพื้นที่ที่มีไม้พุ่ม หรือบริเวณที่มีใบไม้ทับถม เห็ดชนิดนี้พบเป็นดอก
เดี่ยว และอยู่เป็นกลุ่มใกล้ๆกัน พบได้ในป่าดิบแล้ง ป่าเต็งรังและป่าเบญจพรรณ

ลักษณะวิทยา มีขนาด 2-3 เซนติเมตร สีเหลืองอมส้ม รูปร่างค่อนข้างกลม โคนมีเส้นใยสี
เหลืองอ่อนคล้ายเชือก ผิวดอกเห็ดบางเมื่อแก่จะปริแตก หลุดปลิวไป ภายในดอกเห็ดเมื่อยังอ่อนสีขาว
เมื่อแก่จะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเข้ม ดอกเห็ดทั้งอ่อนและแก่มีลักษณะนี้ มีช่อดอกคล้ายยางลบ

ลักษณะสปอร์ รูปร่างเล็กน้อย ปลายมน ผิวเรียบ สีเหลือง

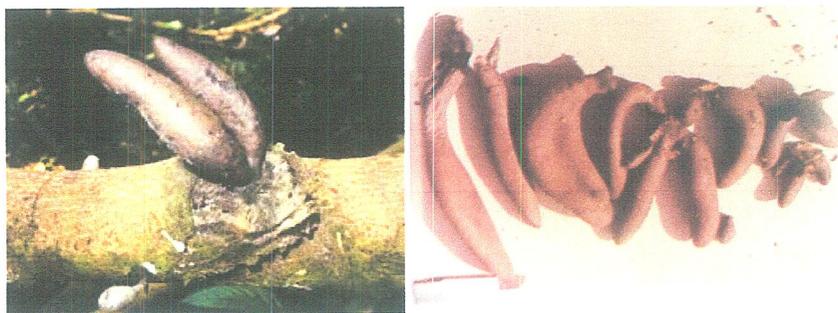
ขนาดสปอร์ 6-7 x 7-10 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป รับประทานได้

เอกสารอ้างอิง อรุณ โมนะตระภูต และคณะ (2545)

วิโรจน์ ปิยพิทยานันต์ และคณะ (2545)

ราชบัณฑิตยสถาน (2539)

48. เห็ดราน้ำมือคนตาย (*Xylaria polymorpha* (Fr.) Grer.)

ชื่อพื้นเมือง -

ชื่อสามัญ ราถุง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Xylaria polymorpha* (Fr.) Grer.

ชื่อวงศ์ Xylariaceae

ลักษณะทางกายภาพ พบในบริเวณที่ขึ้นบริเวณตอไม้ผุ ช่วงอุณหภูมิ 29°C ความชื้นสัมพัทธ์ 74% pH 5.5 ความเข้มแสง 425 Lux พบช่วงเดือนตุลาคม

ลักษณะการเกิด ขึ้นเป็นกลุ่มบริเวณตอไม้ผุ มีความชื้นสูง

ฐานวิทยาโครงสร้างของรามีลักษณะแข็งเป็นรูปทรงกระบอก กลมหรือแบน ส่วนปลายมน มีความยาว 4-6 เซนติเมตร ระยะอ่อนเป็นสีเทาปนดำ เมื่อแก่จะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลปนดำ ภายในเนื้อเยื่อของราจะเป็นสีขาวปนเทา มีโครงสร้างส่วนขยายพันธุ์ของราเจริญฝังอยู่โดยรอบ ซึ่งจะมีถุงให้กำเนิดสปอร์มากมาย แต่ละถุงมี 8 สปอร์

ลักษณะสปอร์ หัวท้ายแหลมมน สีน้ำตาลปนดำ

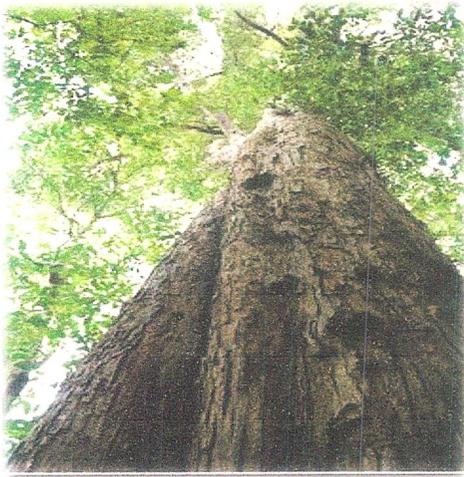
ขนาดสปอร์ 20-25 x 8-2.9 ไมโครเมตร(μm)

ลักษณะทั่วไป ไม่แนะนำให้รับประทาน

เอกสารอ้างอิง เกษม สร้อยทอง (2537)

อนงค์ จันทร์ศรีกุลและคณะ (2551)

ภาคผนวก ค

1. ชื่อวิทยาศาสตร์ *Hopea ferrea* Laness.

วงศ์ DIPTEROCARPACEAE

ชื่ออื่น ตะเคียนทราย เหลาเตา ตะเคียนหนู

ไม้ต้น ผลัดใบ สูง 15 - 30 เมตร

เปลือก สีน้ำตาลแก่ แตกออกเป็นสะเก็ด โคนต้นมักมีพูพอนดำเรื้อนยอดเป็นพุ่ม กลมหรือรูปกรวย แผลมมองเห็นสีแดงอ่อนในระยะที่ผลัดใบใหม่ ๆ กิ่งอ่อนเรียบมีขนประปราย

ใบ ใบเดี่ยวเรียงสลับ แผ่นใบรูปไข่แกมรูปหอก กว้าง 2.5 - 3 เซนติเมตร ยาว 6 - 8.5 เซนติเมตร ปลายเป็นติ่งทู่ โคนมนกว้างค่อย ๆ เรียว ไปทางปลาย

ดอก ดอกเล็ก สีขาว หรือขาวปนเหลืองอ่อน ออกเป็นช่อสั้น ๆ ตามง่ามใบและปลายกิ่ง

ผล ผลโตประมาณ 1.4 เซนติเมตร ปลายเป็นติ่งแหลม มีขนประปราย มีปีกยาว 2 ปีก

นิเวศวิทยา เป็นพันธุ์ไม้หลักของป่าดิบแล้ง ที่สูงจากระดับน้ำทะเล 100 - 350 เมตร ทางภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและเฉียงใต้ การสืบพันธุ์ไม้ชนิดนี้ดีมากและเป็นพันธุ์ไม้ที่เข้าไปแทนที่ชนิดไม้เดิมของป่านั้น ๆ ทางภาคใต้พบขึ้นตามเขาหินปูนทั่ว ๆ ไป

เอกสารอ้างอิง ปลอดประสพ สุรัสวดีและคณะ (2542)

2. พันธุ์ชาด

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Erythrophleum succirubrum* Gagnep

วงศ์ FABACEAE

ชื่ออื่นๆ พันธุ์ชาด ชาด คราก เตรีย ตะแบง

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ ผลัดใบ ดอกสีเหลือง ผลเป็นฝักคล้ายสะตอ ยาว 12-18 ซม. สูงประมาณ 20 - 35 เมตร พบมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลาง และภาคใต้ตอนบน

เปลือก สีน้ำตาลอ่อน ผิวค่อนข้างเรียบ

ใบ ใบประกอบ bipinnate เรียงตัวแบบสลับ ก้านใบรวม rachis ยาว 20-50 ซม. โคนก้านใบมีหูใบเป็นริ้วยาว 3-5 ซม. หูใบร่วงเร็ว ก้านใบมีขนปกคลุมเล็กน้อย pinnae เรียงตัวแบบตรงข้าม 2-4 คู่ ดอก ดอกช่อ spike เกิดที่ซอกหรือซอกใบใกล้ๆ ปลายกิ่งจำนวน 1-3 ช่อต่อซอกใบ แต่ละช่ออาจแตกแขนงใกล้ๆ โคนก้านเป็น 2 ช่อย่อย มักมีดอกพร้อมกับผลิใบอ่อน ก้านช่อดอกยาว 8-12 ซม. ก้านมีขนปกคลุมเล็กน้อย เส้นผ่าศูนย์กลางช่อดอก 1.2-1.5 ซม. ดอกย่อยมีขนาดเล็ก ก้านดอกย่อยสั้นมาก กลีบเลี้ยง 5 กลีบติดกันเป็นรูปถ้วยยาว

เอกสารอ้างอิง ปลอดประสพ สุรัสวดีและคณะ (2542)

3. หว่า

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Eugenia cumini* Druce

ชื่อวงศ์ MYRTACEAE

ชื่ออื่นๆ มะหว่า มะเกี้ยวแขก ห่าขี้แพะ

ลักษณะทั่วไป หว่า เป็นผลไม้ยืนต้น ลำต้นตรงสูงประมาณ 5-12 เมตร การแตกกิ่งเป็นมุมแหลม ปลายกิ่งตั้ง กระจายกิ่งกลางลำต้นขึ้นไป

ผิวเปลือก เปลือกของลำต้นชั้นนอกมีสีเทาขาว ผิวขรุขระ เปลือกไม้หลุดลอกออกเป็นแผ่น

ใบ ใบเป็นใบเดี่ยว เกิดเป็นคู่อยู่ตรงข้ามระนาบเดียวกัน แผ่นใบรูปไข่ โคนมน ปลายใบมน ผิวใบเรียบมัน

ดอก ดอกเป็นช่อเกิดตามปลายกิ่งมีมาก ดอกคล้ายไข่มด

ผล เป็นผลสดเป็นช่อเมื่อสุก มีสีม่วงดำ ผิวเรียบ เนื้อฉ่ำน้ำ รสฝาด หรือหวานปนฝาด เมล็ดกลมสีขาว

การขยายพันธุ์ ขยายพันธุ์โดยการเพาะเมล็ดหว่าจะขึ้นได้ดีกับดินทุกชนิด ชอบแสงแดดจัดและความชื้นปานกลาง

เอกสารอ้างอิง ปลอดภัย ประสพ สุรัสวดีและคณะ (2542)

4. ลูกคิง (สเตอมา)

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Parkia sumatrana* Mig. subsp. *streptocapa* (Hance) H.C.F. Hopkins

วงศ์ LEGUMINOSAE - MIMOSOIDEAE

ชื่ออื่น สะต่อป่า กระถินคิง ค้อนกลอง มะขามเต่า

ลักษณะพืช ลูกคิงเป็นต้นไม้ขนาดใหญ่ สูง 15-35 เมตร โคนต้นมักมีพูพอน เรือนยอดแผ่กว้าง

เปลือก เปลือกต้นขรุขระสีน้ำตาลอมเทา เปลือกในมีน้ำตาลแดง

ใบ ใบประกอบแบบขนนกสองชั้น มีใบย่อยๆ เล็ก เรียงตรงข้าม

ดอก ออกดอกเป็นช่อกระจุกแน่นรวมกันเป็นตุ่มกลม สีเหลือง

ผล ผลเป็นฝักคล้ายสะตอ แต่มีขนาดเล็กกว่า เมล็ดเรียงตามแนวยาวของฝัก ฝักบิดเวียนเล็กน้อย

นิเวศวิทยา พบขึ้นในป่าดิบแล้ง

เอกสารอ้างอิง ปลอดภัย ประสพ สุรัสวดีและคณะ (2542)

5. ไทร

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ficus annulata* Blume

วงศ์ MORACEAE

ชื่ออื่น ไทรกร่าง

ลักษณะพืช ไทรเป็นพันธุ์ไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ลำต้นมีความสูงประมาณ 10-20 เมตร ลำต้นตรงแตกกิ่งก้านเป็นพุ่มทึบ บางชนิดก็เป็นพุ่มโปร่ง มีรากอากาศห้อยลงมาตักกิ่งก้านและลำต้น เปลือก ผิวเปลือกเรียบสีขาวปนเทา

ใบ ใบเป็นใบเดี่ยวแตกออกจากกิ่ง และส่วนยอดของลำต้น ใบออกเป็นคู่สลับกัน

ผล มีลักษณะกลม เมื่อสุกจะเป็นสีส้มอมแดง ผลจะติดกับก้านใบ

นิเวศวิทยา พบขึ้นตามป่าทั่วไป

เอกสารอ้างอิง จำลอง เฟื่องคล้าย (2542)

6. หมักหม้อ

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Rothmannia euclidon* (K.Schum)

วงศ์ RUBIACAE

ชื่ออื่น หมักหม้อ ขี้หมู

ลักษณะพืช หมักหม้อเป็นไม้พุ่มขนาดใหญ่สูงถึง 14 เมตร ผลัดใบ

เปลือก เปลือกนอกสีน้ำตาลดำ แตกเป็นร่องตื้นๆ ตามยาว กิ่งอ่อนมีขนสีน้ำตาล

ใบ ใบเดี่ยวเรียงตรงข้าม รูปรีหรือรูปไข่กลับ ปลายใบแหลม ขอบใบเรียบ ผิวใบมีขนนุ่ม

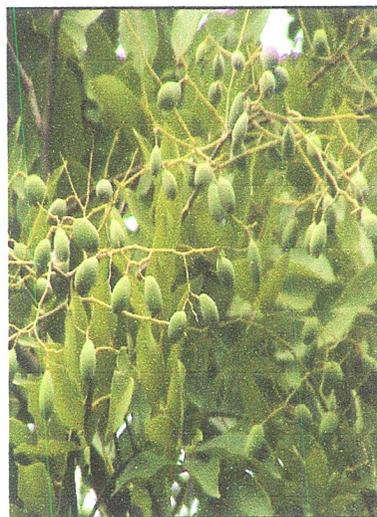
ดอก ดอกออกเป็นช่อที่ซอกใบหรือปลายกิ่ง ดอกขนาดใหญ่ รูประฆัง กลีบเลี้ยง 5 กลีบ กลีบดอก 5

กลีบ สีขาวและมีสีม่วงด้านใน ออกดอกเดือนมีนาคม – พฤษภาคม

ผล ผลรูปทรงกลม ผลอ่อนสีเขียว ผลสุกสีดำ เนื้อหุ้มเมล็ดสีน้ำตาลดำ

นิเวศวิทยา ป่าเต็งและป่าดิบแล้ง

เอกสารอ้างอิง วงศ์สฤติ นัฐกุล (2538)

7. เกลง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dialium cochinchinense* Pierre

วงศ์ LEGUMINOSAE - CAESALPINIOIDEAE

ชื่ออื่น เกล็ง เกลง นางคำ อีค้าง หมากเกลง

ลักษณะพืช ไม้ต้นขนาดกลางสูง 15-30 เมตร ไม้ผลัดใบเรือนยอดแผ่กลมช่วงบนหรือรูปไข่ทึบ

เปลือก ลำต้นเปลือกตรงแต่ไม่บิดเปลือกเรียบสีเทา มีประสีน้ำตาลเป็นแผ่นๆ

ใบ ใบเป็นช่อ แกนช่อใบยาว 5-12 ซม. ไม่มีขนปกคลุม ช่อใบมีใบย่อย 5-9 ใบ ขึ้นเยื้องสลับกันและมีใบย่อยที่ปลายแกนช่อใบ ทรงใบรูปไข่ป้อมถึงรูปมนเส้นแขนงใบด้านข้างมี 6-10 คู่ ปลายเส้นเชื่อมติดกันใกล้ขอบใบ ก้านใบย่อย

ดอก ดอกขนาดเล็ก ออกเป็นช่อใหญ่ ยาว 10-30 ซม. มีขนคลุมบางๆ ก้านดอก ย่อยยาวประมาณ 2 มม. ดอกตูมรูปไข่ ยาว 3-4 ซม. กลีบรองกลีบดอกมน ยาวประมาณ 4 มม. ด้านนอกมีขนสีเทาคลุม บางๆ ด้านในเกลี้ยงไม่มีขน ก้านเกสรผู้สั้นมาก ยาวประมาณ 3 มม. รังไข่ มีขนนุ่มเป็นมันปกคลุม ผล รูปไข่ กว้าง 10 มม. ยาว 15 มม. ผิวนอกมีขนละเอียดคลุมประปรายเมล็ดรูปมนกว้าง 6 มม.

ยาว 9 มม. มีริ้วตามทางยาว ผลแก่ระหว่างเดือนมิถุนายน-พฤศจิกายน

นิเวศวิทยา ขึ้นอยู่ตามป่าดิบแล้ง

เอกสารอ้างอิง จิรายุพิน จันทระประสงค์ (2542)

8. สะแกแสง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cananga Latifolia* (Hook.f. & Thomson) finet & Gagnep.

วงศ์ ANNONACEAE

ชื่ออื่น สะแกแสง

ลักษณะพืช เป็นต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูง 10-20 เมตร กิ่งอ่อนขนนุ่ม

เปลือก เปลือกสีเทา

ใบ ใบเป็นเดี่ยวรูปขอบขนานแกมรูปหอกขนาดกว้าง 4-6 ซม. โคนใบเว้า มักบิดเป็นเกลียว ปลายแหลมเรียว

ดอก ดอกสีขาวขนานใหญ่ ออกเดี่ยวๆ ก้านดอกสั้นออกที่ปลายหรือใกล้ปลายกิ่ง

ผล ประดับสีเขียวอ่อน 3-5 ดอกกลีบรองดอก 5 กลีบ รูปรี แกมขอมขนานปลายทู่ มีลักษณะแข็ง

ค้ำนอกมีขนสีน้ำตาลเข้ม คลุมแน่นขนานกว้าง 3-5 ซม. ยาว 5-8 ซม. ก้านผลสั้น

นิเวศวิทยา ขึ้นอยู่ตามป่าดิบแล้ง

เอกสารอ้างอิง ปลอดภัยประสพ สุรัสวดีและคณะ (2542)

9. อะราง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Peltophorum dasyrachis* (Mig.) Kurz

วงศ์ LEGUMINOSAE – CAESALPINOIDEAE

ชื่ออื่น กว่าเซก คางรุ่ง คางสูง จ้าขาม ช้าขม ตาเซก นนทรี ราง ร้าง อะล้าง อินทรี

ลักษณะพืช ไม้ต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ผลัดใบ เรือนยอดกลมหรือแผ่กว้าง ยอดอ่อนมีขนสีน้ำตาลแดงคลุมหนาแน่น

เปลือก เล็กน้อย เปลือกต้นเรียบสีเทาปนน้ำตาล

ใบ ใบประกอบแบบขนนกสองชั้นเรียงสลับกัน ยาว 15-40 ซม. ช่อใบขนานเรียงตรงข้าม 5-9 ช่อ มีใบย่อย 6-18 คู่ ในแต่ละช่อใบ ใบย่อยรูปขอบขนาน กว้าง 5-10 ซม. ยาว 10-25 ซม. ปลายใบมน เว้าตรงกลาง โคนใบเบี้ยว ผิวใบด้านบนเกลี้ยงด้านล่างมีขนสีน้ำตาลแดง

ดอก สีเหลือง ออกเป็นช่อแบบช่อกระจุกตามซอกใบใกล้ปลายกิ่ง ช่อดอกห้อยยาว 15-30 ซม. ดอกตูม รูปไข่ กลีบเลี้ยงและกลีบดอกมีอย่างละ 5 กลีบ ดอกบานเต็มที่กว้าง 1.8-2 ซม.

ผล ผลเป็นฝักแห้งแก่ไม่แตก ทรงแบน กว้าง 2-4 ซม. ยาว 10-15 ซม. เปลือกสีน้ำตาลแดง เมื่อแก่มีสีดำ

นิเวศวิทยา พบในป่าทั่วไป

เอกสารอ้างอิง จำลอง เพ็งคล้าย (2542)

10. พลับพลา

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Microcos tomentosa* Sm.

วงศ์ TILIACEAE

ชื่ออื่น กะปุกกะปุก สากกะเบือคด สากกะเบือชะหว่า หมากหอม ตาย พลา คอม กอม (ภาคเหนือ) คอมส้ม ก้อมส้ม (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) พลองส้ม คอมเกลี้ยง (ภาคตะวันออก) มลาย (ภาคตะวันออกเฉียงใต้) พลับพลา ขี้เถ้า (ภาคกลาง)

ลักษณะพืช ต้นไม้ขนาดเล็กถึงขนาดกลาง สูงถึง 20 เมตร ผลัดใบ เรือนยอดเป็นพุ่มกลมทึบแตกกิ่งโคนเป็นพูปอนต่ำ

เปลือก สีน้ำตาลปนเทา แตกออกเป็นแผ่นสะเก็ดบางๆ

ใบ ใบเดี่ยวเรียงสลับใบรูปรีแกมรูปขนานรูปรีแกมไข่กว้าง 3-8 ซม. ยาว 8-17 ซม. ปลายใบเป็นติ่งแหลมสั้นๆ โคนใบมนคิวด้านบนและด้านล่างมีขนรูปดาวสีน้ำตาลปกคลุมขอบใบจักฟันเลื่อยถึงเรียบ เส้นแขนงใบข้างละ 4-6 เส้น ก้านยาว 5-10 มม.

ดอก สีเหลืองออกเป็นช่อ แบบช่อแยกแขนงที่ซอกใบและกิ่ง ช่อดอกยาว 3-15 ซม.

ผล ผลสดแบบมีเนื้อเมล็ดเดี่ยว ทรงกลมแกมไข่กลับ ผลสุกสีม่วงดำ ผิวมีขนรูปดาวหรือเกลี้ยงขนาดผลกว้าง 0.5-1 ซม. ยาว 1-1.5 ซม. เมล็ดรูปไข่

นิเวศวิทยา พบขึ้นกระจายทั่วไปทั้งป่าผสมผลัดใบ ป่าดิบแล้งและป่าดิบชื้น

เอกสารอ้างอิง จิรายุพิน จันทรประสงค์ (2542)

จำลอง เฟื่องคล้าย (2542)

11. ติวแดง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cratoxylum subsp. pruniflorum* (Kurz) Gogel.

วงศ์ GUTTIFERAE

ชื่ออื่น ตาว ติวแดง ติวยาง ติวเลือด ติวเหลือง เต้าหิน ติวขน เต้า

ต้น จัดเป็นไม้ยืนต้นที่มีขนาดเล็กถึงขนาดกลาง มีความสูง 8-15 เมตร เรือนยอดเป็นพุ่มกลม กิ่งอ่อนมีขนนุ่มทั่วไป เปลือกสีน้ำตาลไหม้ แตกเป็นสะเก็ด เปลือกในสีน้ำตาลแกมเหลือง และมีน้ำยางสีเหลืองปนแดงซึมออกมา

ใบ มนแกมรูปไข่กลับ และรูปขอบขนาน กว้าง 2-5 ซม. ยาว 3-13 ซม. ออกเป็นคู่ๆ ตรงกันข้าม โคนสอบเรียวส่วนที่ค่อนข้างไปทางปลายใบ โตออกปลายสุดสอบเข้าเนื้องบาง หลังใบมีขน ส่วนท้องใบมีขนนุ่มหนาแน่น ดอก ดอกสีชมพูอ่อน ถึงสีแดง กลิ่นหอมอ่อนๆ

ผล รูปรีวงรีขนาดกว้าง 1 ซม. ยาว 2 ซม. หรือย้อมกว่าเล็กน้อย มีนวลขาวติดตามผิว เมื่อแก่จัดออกเป็นสามแฉก เมล็ดสีน้ำตาล

แหล่งที่พบ ชายคดง ป่าโปร่ง เต็ง รัง ป่าตามเชิงเขา

เอกสารอ้างอิง จิรายุพิน จันทระประสงค์ (2542)

12. เป็ล้าน้อย

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Crotonstellatopilosus ohba*

วงศ์ EUPHORBIACEAE

ชื่ออื่น เป็ล้าท่าโพ

ลักษณะพืช ไม้ต้น สูง 1-4 เมตร ผลัดใบ ใบเดี่ยว เรียงสลับ รูป กว้าง 4-6 ซม. ยาว 10-15 ซม.

เปลือก สีน้ำตาลอ่อน มีสีเขียวปนเล็กน้อย

ใบ เรียบยาว ผิวมันใบหนา ขอบใบหยักเล็กน้อย

ดอก ดอกช่อ ออกที่ซอกใบบริเวณปลายกิ่ง ดอกย่อยขนาดเล็กแยกเพศ อยู่ในช่อเดียวกัน กลีบดอกสี

นวล ออกดอกเมื่อใบแก่ ผลเป็นผลแห้ง แตกได้มี 3 พู

ผล สีเขียว

นิเวศวิทยา พบขึ้นกระจายทั่วไปทั้งป่าผสมผลัดใบ ป่าดิบแล้งและป่าดิบชื้น

เอกสารอ้างอิง จิรายุพิน จันทระประสงค์ (2542)

13. ผักหวาน

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Melientha suaris* Pierre

วงศ์ OPILIACEAE

ชื่ออื่น ผักหวานป่า แก่กิ่งหรือนางแย้ม นางจุม ผักหวานเขา

ลักษณะพืช ไม้ต้นขนาดเล็กถึงขนาดกลาง สูง 5-15 เมตร ผลัดใบ เรือนยอดเป็นรูปไข่ทึบ ลำต้นเปลาตรง

เปลือก เปลือกสีเทาเข้มหรือสีน้ำตาล แตกเป็นสะเก็ดสีเหลือง

ใบ เดี่ยวเรียงสลับ ใบรูปไข่กว้าง 2.5-13 ซม. ปลายใบแหลมแกวมนโคนใบเบี้ยวหรือรูปกลม แผ่นใบแก่หนาคล้ายแผ่นหนังและกรอบ ผิวใบด้านบนสีเขียวเข้มเป็นมันใบเกลี้ยง เส้นแขนงใบข้างละ 6-8 เส้น ก้านใบสั้น 1-2 มม. ถึงไม่มีก้านใบ

ดอก สีเขียว ออกเป็นช่อแยกแขนงตามกิ่ง ช่อใบและลำต้น ช่อดอกยาว 10-25 ซม. ช่อดอกแบบช่อรวม ดอกแยกเพศ ดอกเพศผู้ไม่มีก้าน ดอกย่อย ส่วนมากอยู่ที่ปลายของช่อ ดอกเพศเมียอยู่ช่วงล่างของช่อดอก ก้านดอกสั้นจะยึดออกมาเมื่อติดผล มีใบประดับ 1 ใบต่อดอกย่อย 1 ดอก กลีบเลี้ยงและกลีบดอกแยกกันไม่ออกมี 5 กลีบ โค้งจรดกัน เกสรตัวผู้ 5 อัน ดอกบานเต็มที่กว้าง 2-3 มม.

ผล ผลสดแบบมีเนื้อเมล็ดเดี่ยว สีเหลืองส้มหรือเหลืองแดง ทรงไข่ กว้าง 1.5-1.7 ซม. ยาว 2.5-3 ซม. ก้านผลย่อยยาว 3-5 มม. เมล็ดมีขนาดใหญ่รูปไข่

นิเวศวิทยา ป่าเต็งรังและป่าเบญจพรรณผสม

เอกสารอ้างอิง จิรายุพิน จันทระประสงค์ (2542)

14. พลอง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Memecylon scutellatum* Naudin

วงศ์ MELASTOMATACEAE

ชื่ออื่น พลองเหมือด พลองคำ

ลักษณะพืช พลองเป็นไม้ต้น สูง 5-7 เมตร

เปลือก สีน้ำตาลอ่อน

ใบ ใบเดี่ยวออกตรงกันข้าม โคนแหลมหรือมน ปลายเรียวแหลม ใบหนา

ดอก ดอกช่อ ดอกตูมสีชมพู บานมีสีม่วงน้ำเงิน ออกเป็นช่อกระจุกตามกิ่ง บานเกือบทั้งต้น

ผล มีผลเล็กๆ ติดอยู่ตามกิ่ง ผลสุกมีเหลือง ออกดอกเดือนเมษายน-พฤษภาคม

นิเวศวิทยา ขึ้นตามป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณทั่วไป

เอกสารอ้างอิง จิรายุพิน จันทระประสงค์ (2542)

15. หางกวาง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ancistrocladus tectorius* (Iour.) Merr.

วงศ์ ANCISTROCLADACEAE

ชื่ออื่น แก้วอีคูณ หางกวางผู้ หางกวางเมีย ค้อนหมาแดง ค้อนหมาขาว ทองคันทรง

ลักษณะพืช เป็นต้นไม้เถาเนื้อแข็ง ลำต้นขึ้นใหม่เป็นไม้พุ่มกิ่งก้านมีตะขอสําหรับเกาะพันไม้อื่น

เปลือก สีน้ำตาล

ใบ ใบเดี่ยว เรียงสลับ รูปใบหอกกลับ ปลายใบแหลม โคนใบสอบแผ่นใบสีเขียวเรียบ กว้าง 3-10 ซม. ยาว 9-30 ซม. ยอดอ่อนสีเขียวอมขาวอ่อนๆ

ดอก ดอกช่อคล้ายช่อชิงตลอด แตกแขนงเป็นสองง่ามหลายครั้ง ออกที่ซอกใบ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ เชื่อมติดกันปลายแยกเป็นห้าแฉก รูปรี ขนาดไม่เท่ากัน กลีบดอกสีแดงเข้ม

ผล มีปีก 5 ปีก ปีกใหญ่ 3 ปีก ปีกเล็ก 2 ปีก เมื่อแก่แห้งสีน้ำตาล

นิเวศวิทยา พบในป่าดิบแล้ง

เอกสารอ้างอิง จิรายุพิน จันทระประสงค์ (2542)

16.หนามขี้แรด

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Heynes Kurz*

วงศ์ MOSACEAE

ชื่ออื่น หนามขี้แรด หนามขี้แฮด

ลักษณะพืช สูงถึง 10 เมตร ยอดอ่อนมีขนเมื่อกปอกคลุมเล็กน้อย

เปลือก ต้นแก่สีเทา น้ำตาล เปลือกนอกมีหนาม ปลายหนามแหลมงุ้มลงโคนกิ่ง หนามยาว 1-3 มม.

ใบ ใบประกอบก้านใบ ยาว 10-25 ซม. เรียงตัวแบบสลับ ก้านใบมีหนามโค้ง กลับ ยาว 0.5-1.5 มม.เป็นระยะๆ โคนก้านใบมีหูใบลักษณะเป็นเส้น 2 อัน ยาว 3-4 มม. ร่วงก่อนใบกางเต็มที่ บน ก้านใบห่างจากโคนก้าน 10-1500 มม. มีต่อมเส้นผ่าศูนย์กลาง 1-3 มม. ต่อมเว้าเป็นแอ่งลงไปบนก้าน ใบ บนก้าน rachin ที่ตำแหน่งเกิด pinnae คู่ที่ 1 และ 2-3 คู่จากปลายก้าน มีต่อมรูปร่างกลมแบน เส้นผ่าศูนย์กลาง 1-2 มม. Pinnae เกิดเป็นย่อยเรียงตัวแบบสลับ จำนวน 20-70 คู่ ไม่มีก้านย่อยใบย่อย รูปขอบขนาน โคนใบปลายใบแหลมหรือมนเล็กน้อย แผ่นใบสองข้างเส้นกลางใบ ไม่เท่ากันขอบใบ เรียบ ผิวใบเรียบ ใบกว้าง 0.5-1.2 มม. ก้านใบอ่อนมีขนคลุมเล็กน้อย

ดอก ดอกช่อเกิดที่ปลายกิ่ง ก้านช่อดอกยาวถึง 40 ซม. ก้านช่อยาว 8-2 ซม.เส้นผ่าศูนย์กลางของดอก บาน 10-13 มม. ดอกย่อยอัดแน่น บนฐานรอง ดอกรูปโดมไม่มีก้านย่อย ดอกย่อยมีใบประดับเป็น เส้นสีเขียว ยาว 0.5-0.8 มม. กลีบเลี้ยง 5 กลีบติดกันเป็นรูปถ้วยกว้าง 0.8 มม. กลีบยาว 2 มม. สี เขียวแกมขาว ปลายแยก 5 แฉกตื้นๆ ผิวนอกกลีบมีขนเล็กๆปกคลุม กลีบดอก 5 กลีบ สีขาวตอน ปลายกลีบ เขียวแกมขาว ติดกันเล็กน้อยที่ฐาน กลีบยาว 2.5-3 มม. เกสรเพศผู้ จำนวนมาก ก้านชูอับ เรณูเป็นเส้นสีเหลืองอ่อนแยกกัน ยาว 3-4 มม. อับเรณูสีเหลืองเกสรเพศเมีย 1 อัน รังไข่สีเขียว ลักษณะแบนมีขนปกคลุมเล็กน้อยยาว 1 มม.

นิเวศวิทยา ขึ้นตามป่าดิบแล้ง

เอกสารอ้างอิง สุธานิธิ์ ยุกตะนันท์ (2539)

17.กระทือแดง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Boesenbergia prainia* (Baker) Schltr.

วงศ์ ZINGIBERACEAE

ชื่ออื่น กระทือป่า กะแวน กะแอม แสมคำ แหวคำ เขียวคำ(ภาคเหนือ) เขียวแดง(แม่ฮ่องสอน)

ลักษณะพืช เป็นไม้ล้มลุก สูง 0.5-1 เมตร มีเหง้าใต้ดิน

ใบ ใบเดี่ยวเรียงสลับและเป็นรูปหอกแกมขอบขนานกว้าง 5-10 ซม. ยาว 15-30 ซม.ด้านล่างของใบ
มันนุ่ม

ดอก ดอกช่อแทงจากเหง้า กลีบดอกสีขาวนวล ใบประดับขนาดใหญ่สีแดง

ผล ผลเป็นผลแห้ง

นิเวศวิทยา ขึ้นตามป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณทั่วไป

เอกสารอ้างอิง สุธานีศรี ชุกตะนันท์ (2539)

18. ก้านเฟิร์นก้านดำ

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Nephrolepis exaltata* (L) Schott

วงศ์ OLEANDRACEAE

ชื่ออื่น -

ลักษณะพืช ไม้พุ่มเตี้ย

เปลือก สีดำ

ใบ ใบเป็นใบประกอบขนนกชั้นเดียว ปลายก้านยาว และมักไม่มีใบย่อย ปลายก้านสามารถเกิดตาต้นอ่อนใหม่ได้เมื่อขึ้นไปแตะพื้นหรือหินใบราว 15 ซม. ใบย่อยมีขอบหยัก

ดอก -

ผล -

นิเวศวิทยา พบตามแนวป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณทั่วไป

เอกสารอ้างอิง สุธานิธิ์ ยุกตะนันท์ (2539)

19. เฟิร์นนาคราช

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Davallia denticulata* (Burm.) Mett.

วงศ์ DAVALLIACEAE

ชื่ออื่น -

ลักษณะพืช ไม้พุ่มเตี้ย

เปลือก สีเขียว

ใบ ใบเป็นใบประกอบขนนกชั้นเดียว ปลายก้านใบยาว และมักไม่มีใบย่อย ปลายก้านสามารถเกิดตา
ต้นอ่อนใหม่ได้เมื่อขึ้นไปแตะพื้น หรือหินใบยาวราว 15 ซม. ใบย่อยมีขอบหยัก

ดอก -

ผล -

นิเวศวิทยา พบตามแนวป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณทั่วไป

เอกสารอ้างอิง สุธานีธิ์ ยุกตะนันท์ (2539)

20. คอนแคน

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dracaena angustifolia* Roxb.

วงศ์ AGAVACEAE

ชื่ออื่น ท้าวสาร ผักก้อนหมา (ลำปาง) พร้าวพันลำ(เชียงใหม่) อีคริมป่า(ชลบุรี) ว่านสากเหล็ก (สุรินทร์) ค้อนหมาขาว

ลักษณะพืช เป็นพืชพุ่มสูง 2-3 เมตร ลำต้นตั้งตรงหนารูปทรงกระบอกรูป เป็นลำต้นตั้งตรงหนารูปทรงกระบอกรูป เป็นลำต้นเดี่ยวหรือแตกยอดได้

เปลือก สีเขียว

ใบ ใบเดี่ยวเรียงสลับรูปดาบ กว้าง 2-3 ซม. ยาว 20-50 ซม.เนื้อใบเป็นสันใย ผิวใบ ด้านบนสีเขียวเข้มเป็นมัน มีกาบใบหุ้มลำต้น

ดอก ดอกช่อออกที่ซอกใบและปลายกิ่ง ดอกย่อยจำนวนมากห้อยลง ก้านช่อดอกยาวกลีบ ดอกสีขาว

ผล ผลสดรูปเกือบทรงกลมสีเหลืองส้ม

นิเวศวิทยา พบตามป่าดิบแล้ง

เอกสารอ้างอิง สุธานีธิ์ ยุกตะนันท์ (2539)

21. หงส์เหิรสามสี

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Globba* sp.

วงศ์ ZINGIBERACEAE

ชื่ออื่น -

ลักษณะพืช จัดเป็นพืชหายาก เป็นพืชล้มลุกอายุหลายปี มีลำต้นอยู่ใต้ดินแบบแง่มีกลิ้นน้ำมันหอมระเหยตลอดต้น

เปลือก สีเขียว

ใบ คล้ายใบพืชในตระกูลข่า

ดอก มีกลีบรองกลีบดอก สีม่วงสด 3 กลีบ ตัดกับกลีบดอกสีเหลืองสด 3 กลีบ คล้ายคอหงส์ บานจากโคนช่อดอกจนสุดปลายช่อ

ผล -

นิเวศวิทยา พบตามป่าดิบแล้ง

เอกสารอ้างอิง สุธานีฐ์ ยุกตะนันท์ (2539)

ฝักพินบ้านที่ใส่ในแกงเห็ด

1. มะขาม

ชื่อสามัญ Tamarind

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Tamarindus indica* L.

วงศ์ LEGUMINOSAE (FABACEAE) CAESALPINIOIDEAE

ชื่ออื่นๆ หมากแดง (แม่ฮ่องสอน) ; อ่าเป็ยล (เขมร) ; มะขามไทย, ม่วงโคตัง (กระเหรี่ยง - กาญจนบุรี) ;

ตะลูป (ชาวนน - โคราช) ; ขาม (ใต้)

ลักษณะโดยทั่วไป เป็นไม้ต้น สูง 15 - 25 เมตร ลำต้นขรุขระ เปลือกต้นสีเทาเกือบดำ แตกกิ่งก้าน

มากมาย ใบประกอบแบบขนนกเรียงสลับใบย่อยรูปขอบขนาน กว้าง 5-8 มม. ยาว 1-1.5 ซม.

ดอก ออกเป็นช่อที่ซอกใบ กลีบดอกสีเหลือง มีลายม่วงแดง

ผล เป็นฝักสีน้ำตาลหรือน้ำตาลอมเทา รูปฝักเมื่อยังอ่อนจะแบนยาว เมื่อฝักแก่ขึ้นจะกลมยาว เนื้อแข็ง เป็นสีขาวนวลอมเขียว และเปลือกจะติดแน่นเนื้อ ฝักเมื่อแก่จัดมากๆ เนื้อในฝักจะฝ่อลงไม่ติดกับเปลือก เนื้อจะนิ่มเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเรียกว่ามะขามเปียกมีทั้งรสหวานและเปรี้ยว ช่วงนี้เปลือกฝักจะเปราะและแตกง่าย ขนาดฝักเมื่อโตเต็มที่กว้างราว 2 - 3 เซนติเมตร ยาว 10 - 15 เซนติเมตร ในฝักมีเมล็ดสีน้ำตาลราว 3 - 12 เมล็ด

การขยายพันธุ์ ด้วยเมล็ด การใช้กิ่งทาบกิ่ง ตัดตา หรือ ตอนกิ่ง เจริญเติบโตได้ดีในทุกภาค

เอกสารอ้างอิง สุธานีธิ์ ยุกตะนันท์ (2539)

2.ชะมวง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Garcinia cowa* Roxb.

ชื่อวงศ์ GUTTIFERAE

ชื่อสามัญ Cowa

ชื่ออื่น กะมวง มวง ขอดมวง ส้มมวง

ประเภทไม้ ไม้ยืนต้น

ลักษณะพฤกษศาสตร์

ต้น ไม้ยืนต้นขนาดกลาง สูง 4 – 10 เมตร แตกกิ่งสาขาของลำต้นเปลือกต้นสีน้ำตาลเข้ม

ใบ ใบเดี่ยวขอบใบเรียบ ใบหนายาวสีเขียวอ่อนหรือเขียวอมม่วงแดง ใบออกเป็นคู่ตรงข้ามกัน บริเวณปลายกิ่งมักแตกเป็น 1 – 3 ยอด ตัวใบค่อนข้างหนาและด้านสีขาวกว้าง 1.2 – 1.9 ซม. ตัวใบยาว 18 – 20 ซม. ขอบใบเรียบมีกลิ่นเล็ก น้อย ไม้ผลัดใบ

ดอก ดอกสีขาวนวลมี 3 กลีบ มีขนาดเล็กกลีบแข็งสีนวลเหลืองมีกลิ่นหอม ออกจำนวนมาก ขนาด 1 – 1.5 ซม. ดอกออก ตามกิ่ง

ผล ผลทรงกลมข้างผลว้าเป็นพู เมื่อสุกมีสีเหลืองส้ม ผลมีเนื้อหนาสีเหลืองรสฝาด และมีเมล็ดอยู่ภายใน จำนวน 4 – 6 เมล็ด

แหล่งที่พบ ภาคใต้ ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เอกสารอ้างอิง สุธานีธิ์ ยุคตะนันท์ (2539)

3. ออบแอบ

ชื่อท้องถิ่น ออบแอบ ส้มน้ำออบ ส้มออบ อีอบแอบ

ชื่อวงศ์ -

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Embelia sucoriacea* Mez.

ลักษณะลำต้น เป็นไม้เลื้อยเนื้ออ่อนพันต้น ไม้อื่นลักษณะเถาเป็น 4 เหลี่ยม แบ่งเป็นข้อๆ

ลักษณะใบ ใบมีลักษณะรียาว ปลายแหลม โคนใบ เป็นง่าม ขอบใบเรียบ ใบกรอบเกรียม (บางกว่าส้มปูนแต่ใบยาวกว่า)

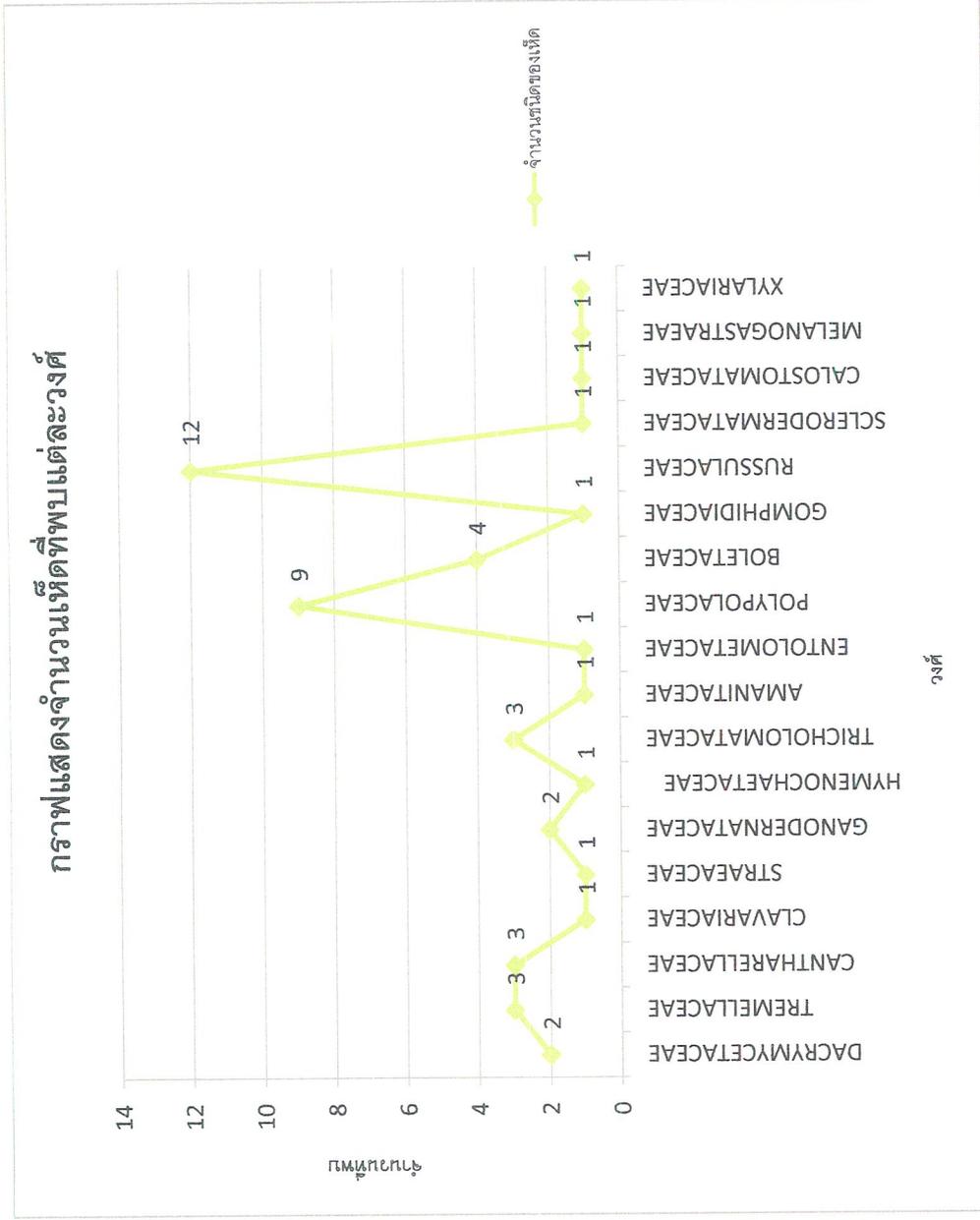
ลักษณะดอก สีชมพู มีกลีบเลี้ยงสีเขียว ออกดอก เป็นช่อเหมือนส้มปูน

ลักษณะผล เป็นช่อด้ายลูกเถาคันแต่มีขนาดเล็ก เท่าเมล็ดพริกไทย มีผลประมาณ 30-40 เมล็ด

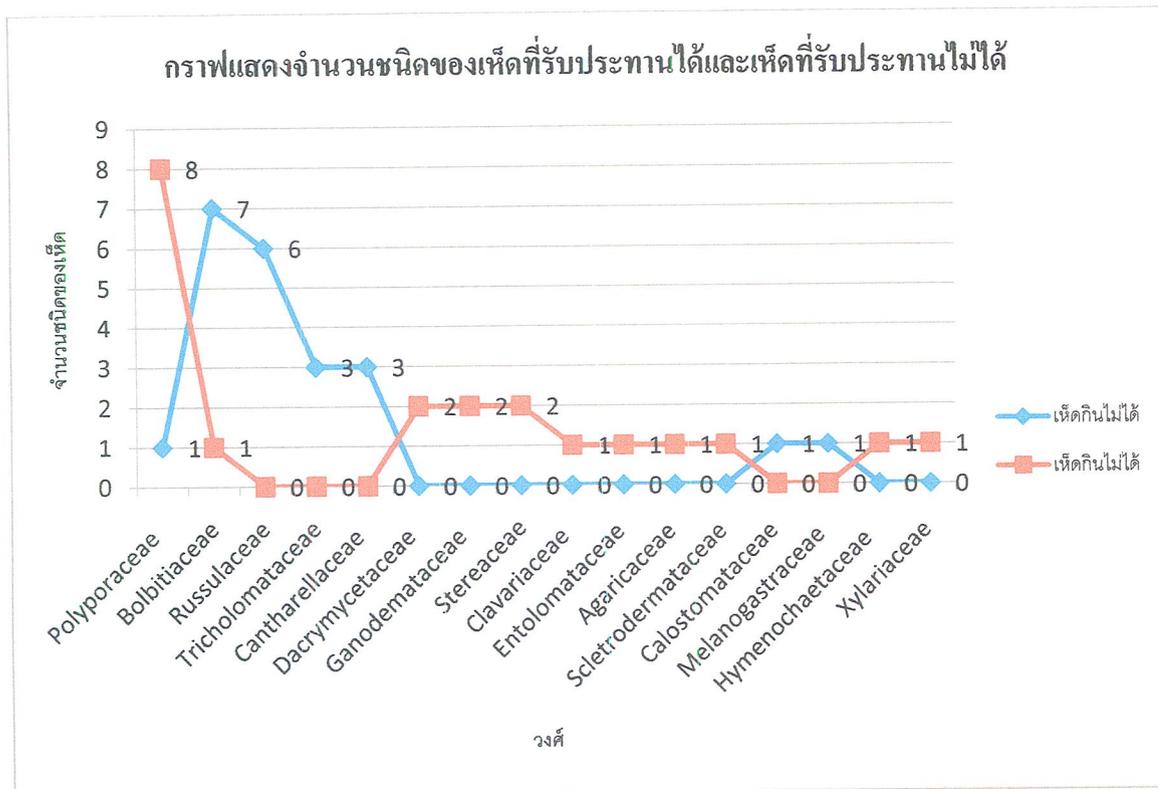
เอกสารอ้างอิง สุรานันท์ ยุกตะนันท์ (2539)

ภาคผนวก ง

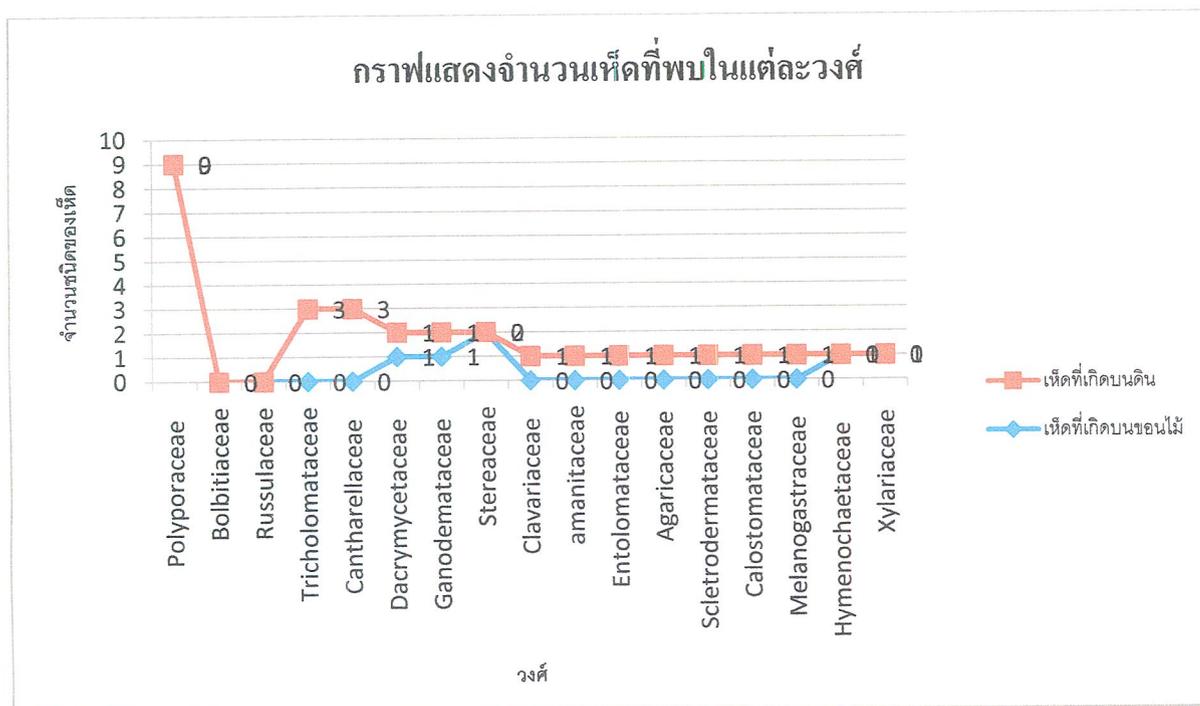
ภาคผนวก ง1. กราฟแสดงเห็ดที่พบในแต่ละวงศ์

ภาคผนวก ง 2 กราฟแสดงจำนวนชนิดของเห็ดที่รับประทานได้และเห็ดที่รับประทานไม่ได้

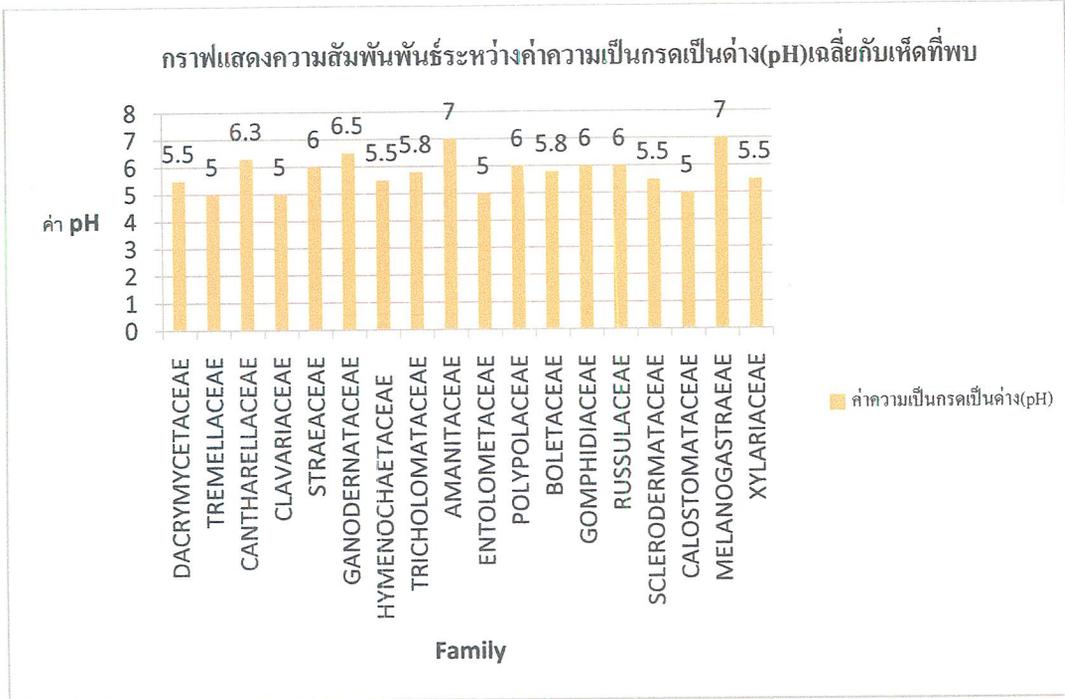

ภาคผนวก ง 3 กราฟสรุปแสดงลักษณะการเกิดเห็ด

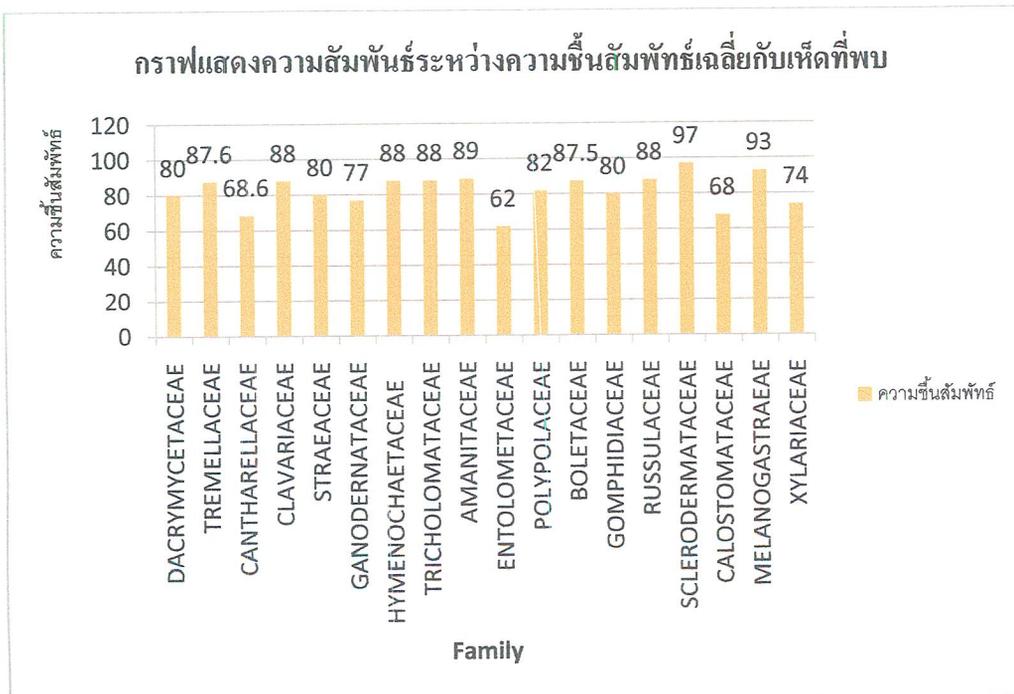

ภาคผนวก ง 4 แสดงความสัมพันธ์ของเห็ดกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

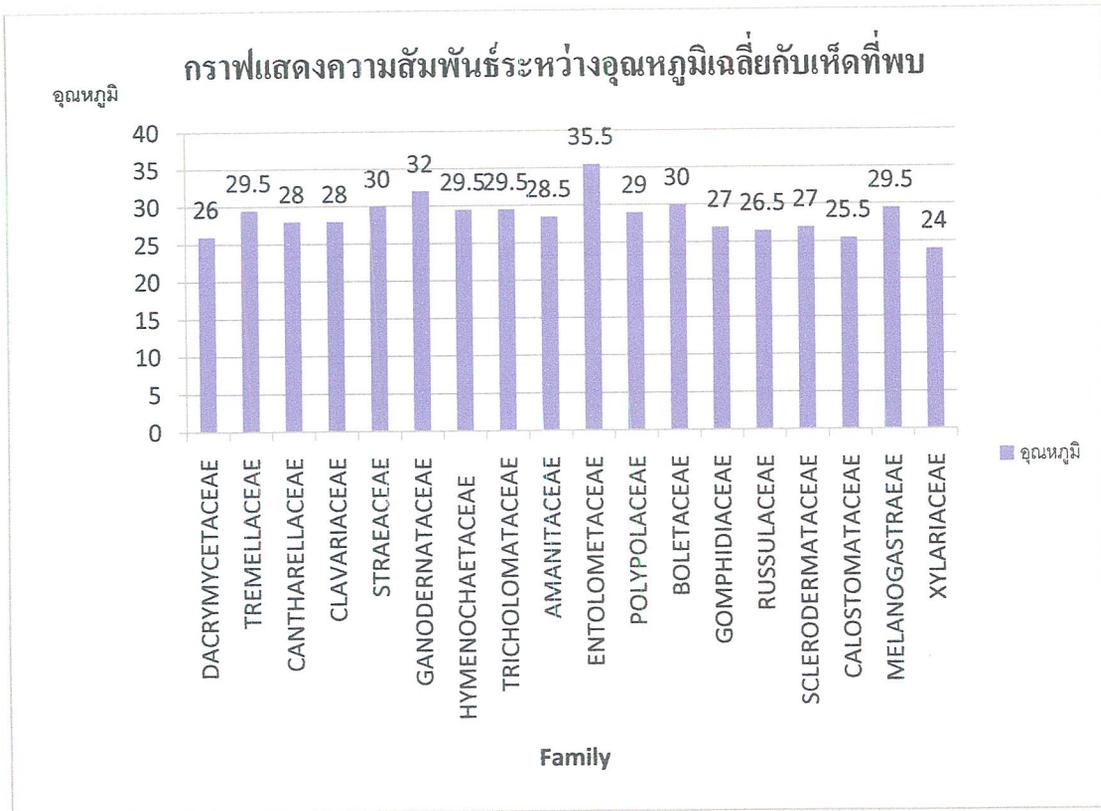
ภาคผนวก ง 4.1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่า pH กับเห็ดที่พบ

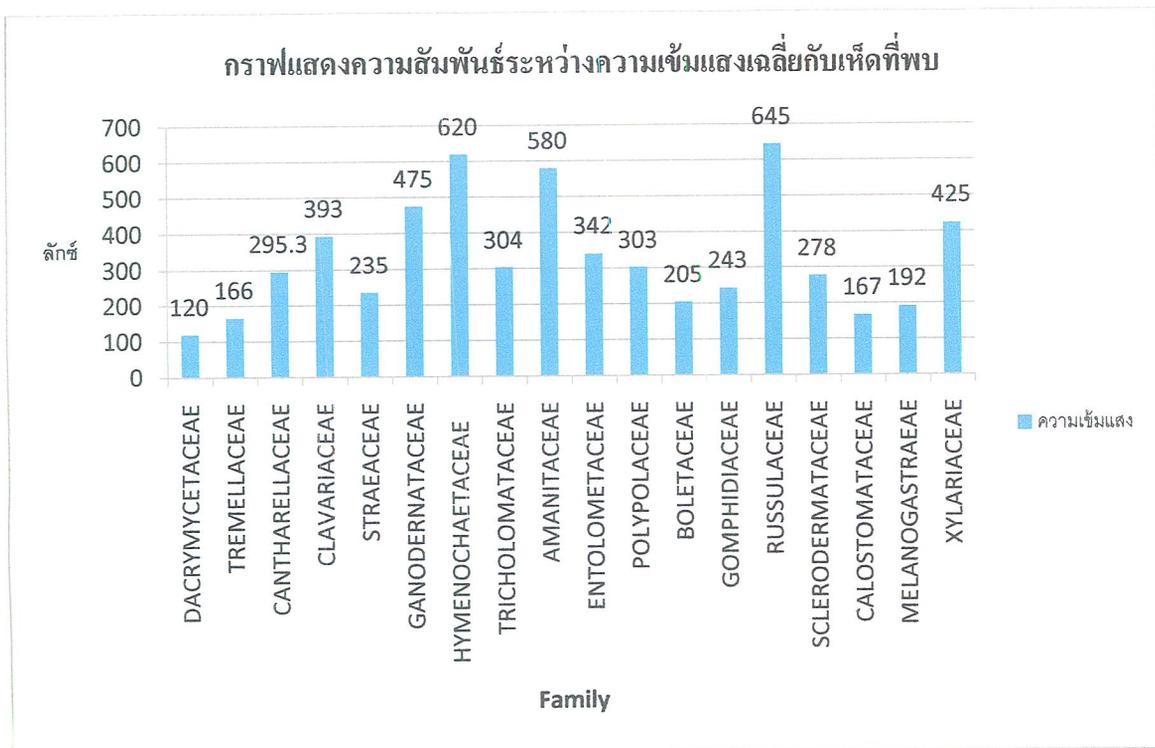
ภาคผนวก ง 4.2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าความชื้นสัมพัทธ์กับเห็ดที่พบ

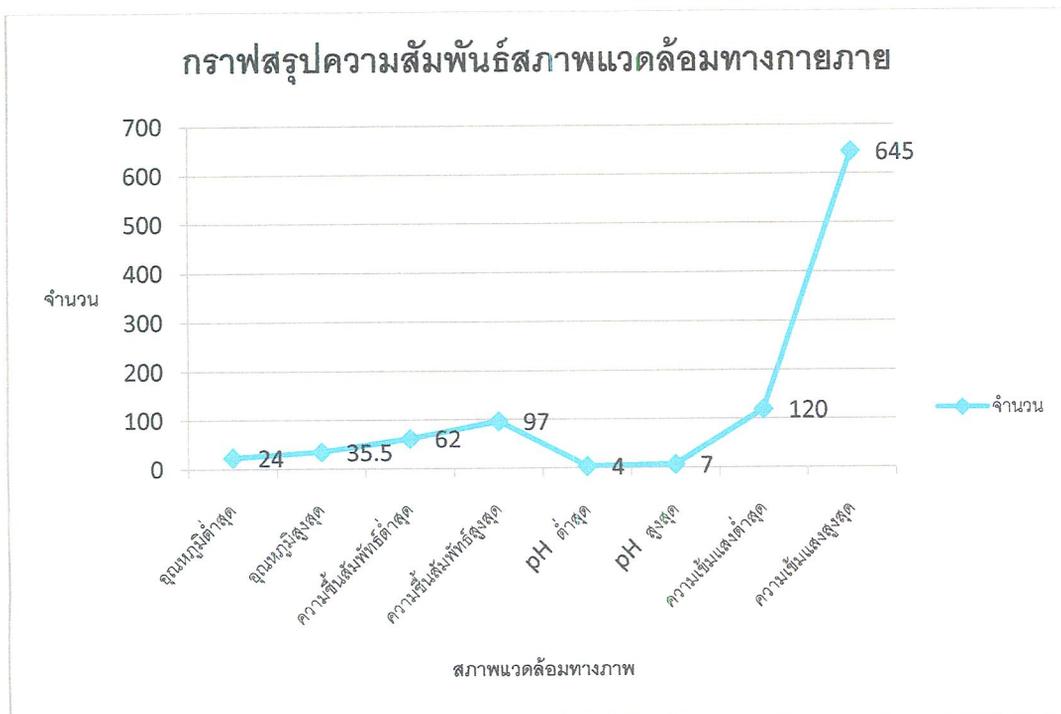
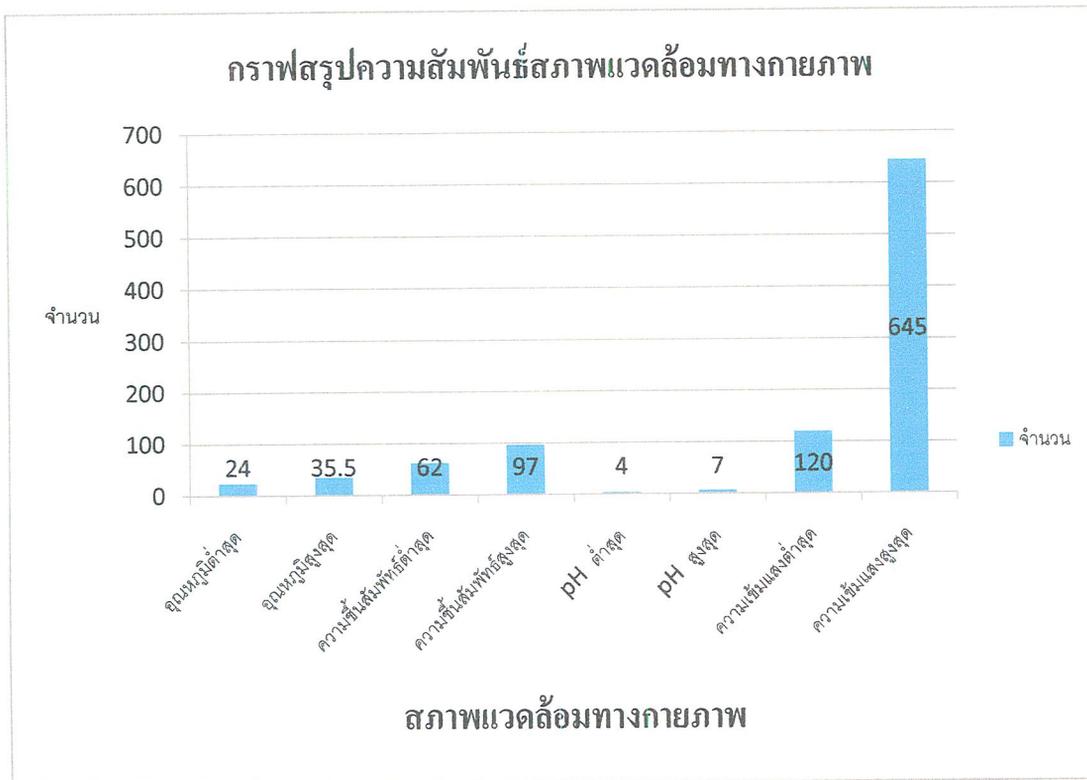
ภาคผนวก ง 4.3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าอุณหภูมิกับเห็ดที่พบ

ภาคผนวก ง 4.4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าความชื้นแสงกับเห็ดที่พบ

ภาคผนวก ง กราฟที่ 4.5 กราฟสรุปความสัมพันธ์สภาพแวดล้อมทางกายภาพ

ภาคผนวก ง 4.6 กราฟสรุปแสดงราคาเห็ดจากการสัมภาษณ์

ภาคผนวก ง 4.7 กราฟสรุปปริมาณเห็ดที่พบในแต่ละเดือน

ภาคผนวก ง กราฟที่ 4.8 กราฟแสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั้งเดือนของปี 2552

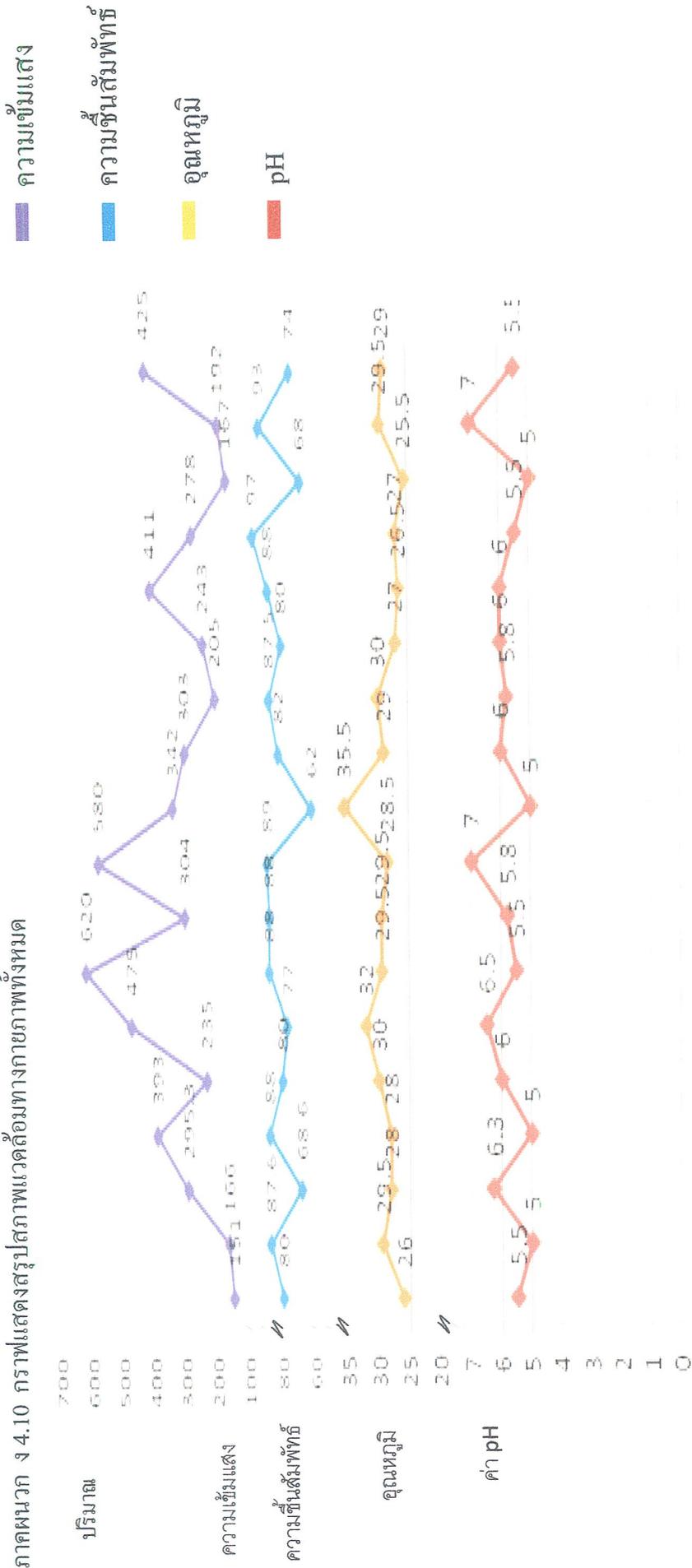
ปริมาณน้ำฝนรวม 1440.5 มม. ปริมาณน้ำฝนต่ำสุด 0.1 มม. ปริมาณน้ำฝนสูงสุด 388.3 ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 130.95 มม.

ภาคผนวก ง กราฟที่ 4.9 กราฟแสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั้งเดือนของปี 2551

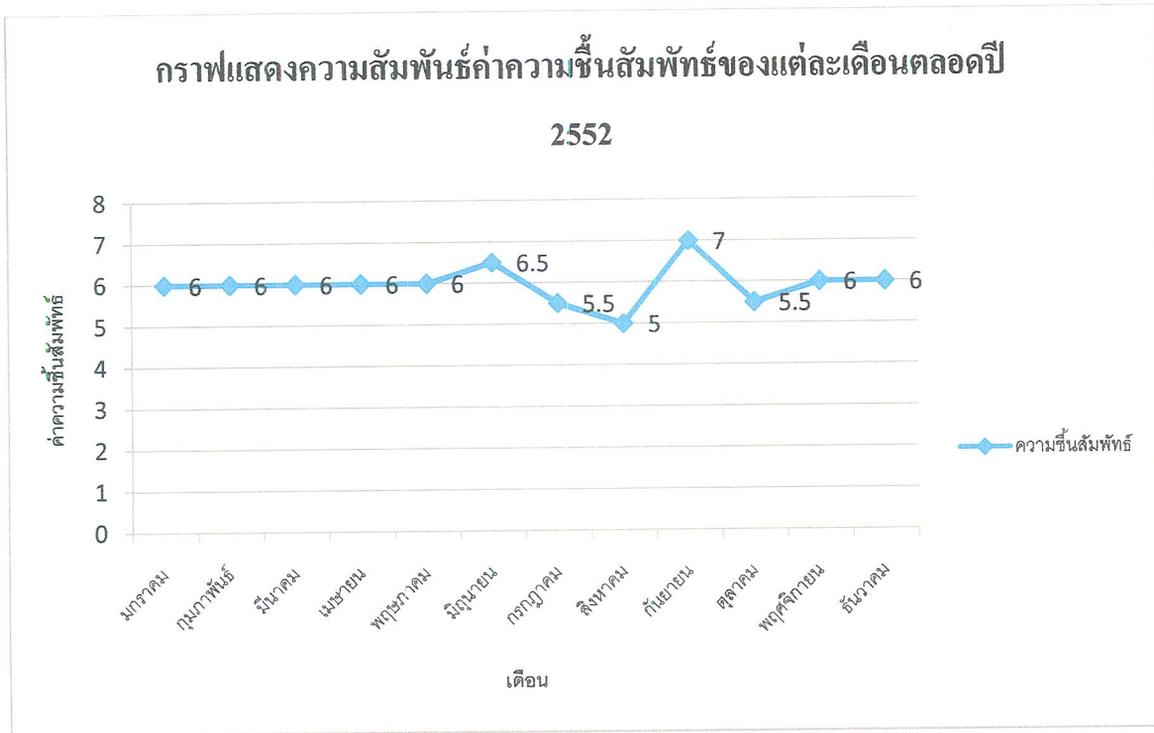
ปริมาณน้ำฝนรวม 2137.5 มม. ปริมาณน้ำฝนต่ำสุด 7.3 มม. ปริมาณน้ำฝนสูงสุด 401.4 ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 178.125 มม.

ภาคผนวก ง 4.10 กราฟแสดงสรุปสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งหมด

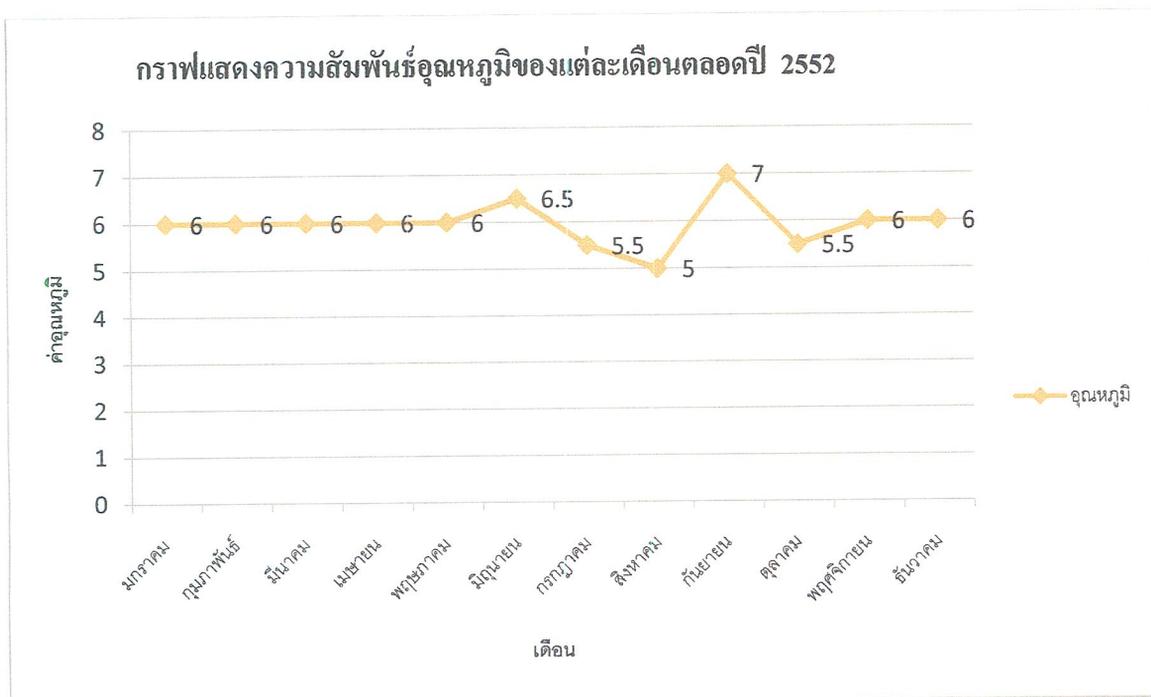

วงศ์

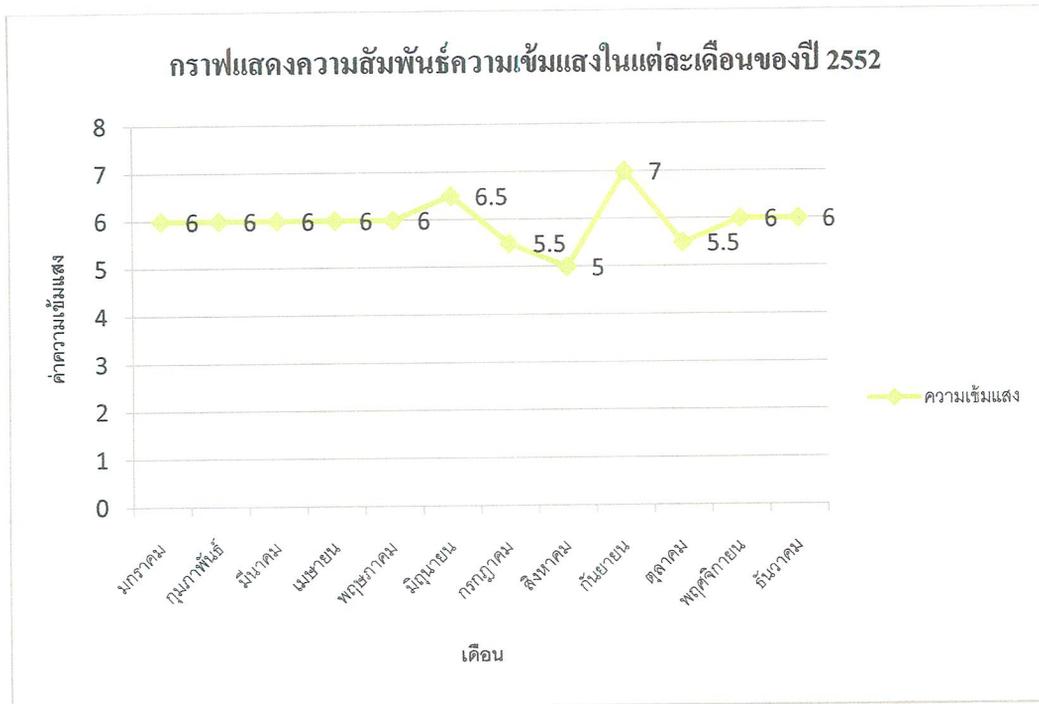
ภาคผนวก ง 4.11 กราฟสรุปความสัมพันธ์ลักษณะทางกายภาพที่พบเห็นในแต่ละเดือนของปี 2552

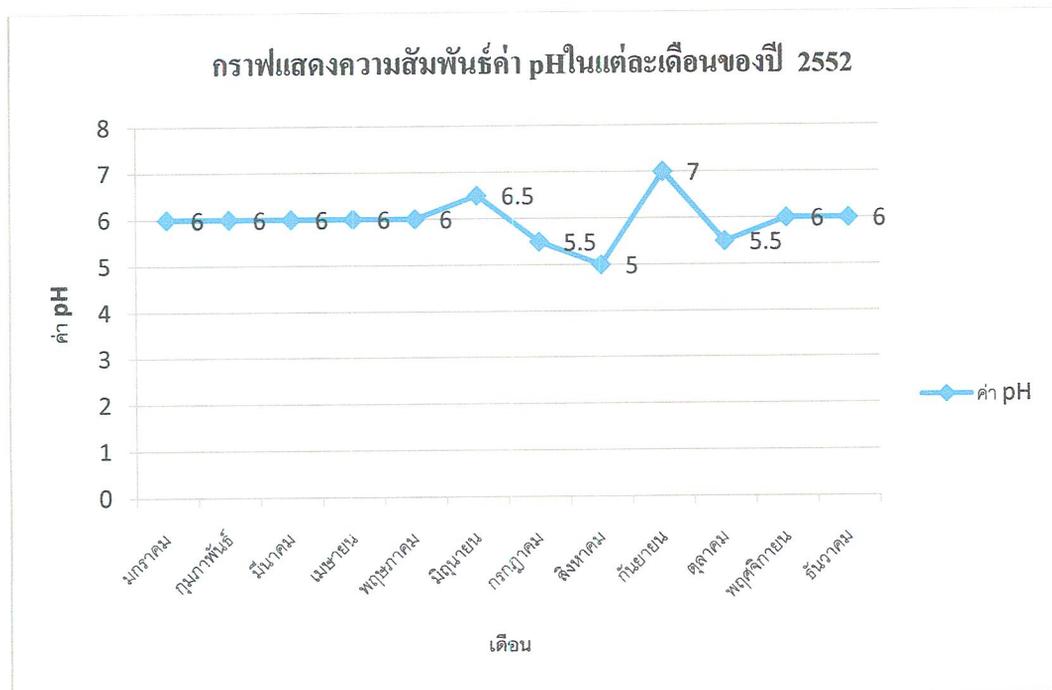
ภาคผนวก ง 4.12 กราฟสรุปความสัมพันธ์ลักษณะทางกายภาพที่พบเห็นในแต่ละเดือนของปี 2552

ภาคผนวก ง 4.13 กราฟสรุปความสัมพันธ์ลักษณะทางกายภาพที่พบเห็นในแต่ละเดือนของปี 2552

ภาคผนวก ง 4.14 กราฟสรุปความสัมพันธ์ลักษณะทางกายภาพที่พบเห็นในแต่ละเดือนของปี 2552

ภาคผนวก จ

ตารางแสดงสัญลักษณ์ชนิดของต้นไม้เรือนยอดในป่าดิบแล้ง

สัญลักษณ์	ชื่อพื้นเมือง	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์
A13	อะราง	<i>Peltophorum dasyrachis</i> (Mig.) Kurz	LEGUMINOSAE – CAESALPINOIDEAE
A22	ตะเคียนหิน	<i>Hopea ferrea</i> Laness.	DIPTEROCARPACEAE
A23	หว่า	<i>Syzygium cumini</i> (L.) Steels	MYRTACEAE
A24	ไทร	<i>Ficus annulata</i> Blume	MORACEAE
A25	เขलग	<i>Dialium cochinchinense</i> Pierre	LEGUMINOSAE - CAESALPINOIDEAE
A26	สะแกแสง	<i>Cananga Latifolia</i> (Hook.f. &Thomson) finet & Gagnep	ANNONACEAE
A27	ลูกตั้ง	<i>Parkia sumatrana</i> Mig.subsp. <i>streptocapa</i> (Hance) H.C.F. Hopkins	LEGUMINOSAE - MIMOSOIDEAE

ตารางแสดงสัญลักษณ์ชนิดของเห็ดในป่าดิบแล้ง

ลำดับ	สัญลักษณ์	ชื่อพื้นเมือง	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์
1	B 01	เห็ดปะการัง	- <i>Calocere comea</i>	Dacrymycetaceae
2	B 02	เห็ดวุ้นสีเหลือง	- <i>Calocere viscosa</i>	Dacrymycetaceae
3	B 03	เห็ดหูหนูขาว	- <i>Tremella fuciformis</i> Berk.	Tremellaceae
4	B 04	เห็ดหูหนู	- <i>Auricularia auricula</i>	Tremellaceae
5	B 05	เห็ดกะตั้น	- <i>Auricularia delicate</i> (Fr.) P. Henn.	Tremellaceae
6	B 06	เห็ดมันปูเล็ก	- <i>Cantharellus cibarius</i> Fr.	Cantharellaceae
7	B 07	เห็ดมันปูใหญ่	- <i>Cantharellus cibarius</i> Fries	Cantharellaceae
8	B 08	เห็ดทรัมเปต	- <i>Cantharellus tubaeformis</i>	Cantharellaceae
9	B 09	เห็ดกระบองเหลือง	- <i>Clavariadelphus pistillaris</i> (Fr.) Donk.	Clavariaceae
10	B 10	เห็ดหิ้งสีน้ำตาล	- <i>Stereum insignitum</i>	Stereaceae
11	B 11	เห็ดกระด้าง (สีน้ำตาล)	- <i>Daedaleopsis confragosa</i> (BoH.Ex Fr.)Schroet)	Polyporaceae
12	B 12	เห็ดขอนขาว	- <i>Lentinus squarrosulus</i> Mont.	Polyporaceae
13	B 13	เห็ดขอนแดง	- <i>Pycnoporus cinnabarinus</i>	Polyporaceae
14	B 14	ราหิ้ง	- <i>Daedalia spp.(1)</i>	Polyporaceae
15	B 15	เห็ดหิ้ง	- <i>Fomitopsis feil</i>	Polyporaceae
16	B 16	เห็ดรังผึ้ง	- <i>Hexagonia apiaria</i> Pers. & Fr.	Polyporaceae
17	B 17	เห็ดบดลม	- <i>Lentinus polychrous</i> Lév.	Polyporaceae

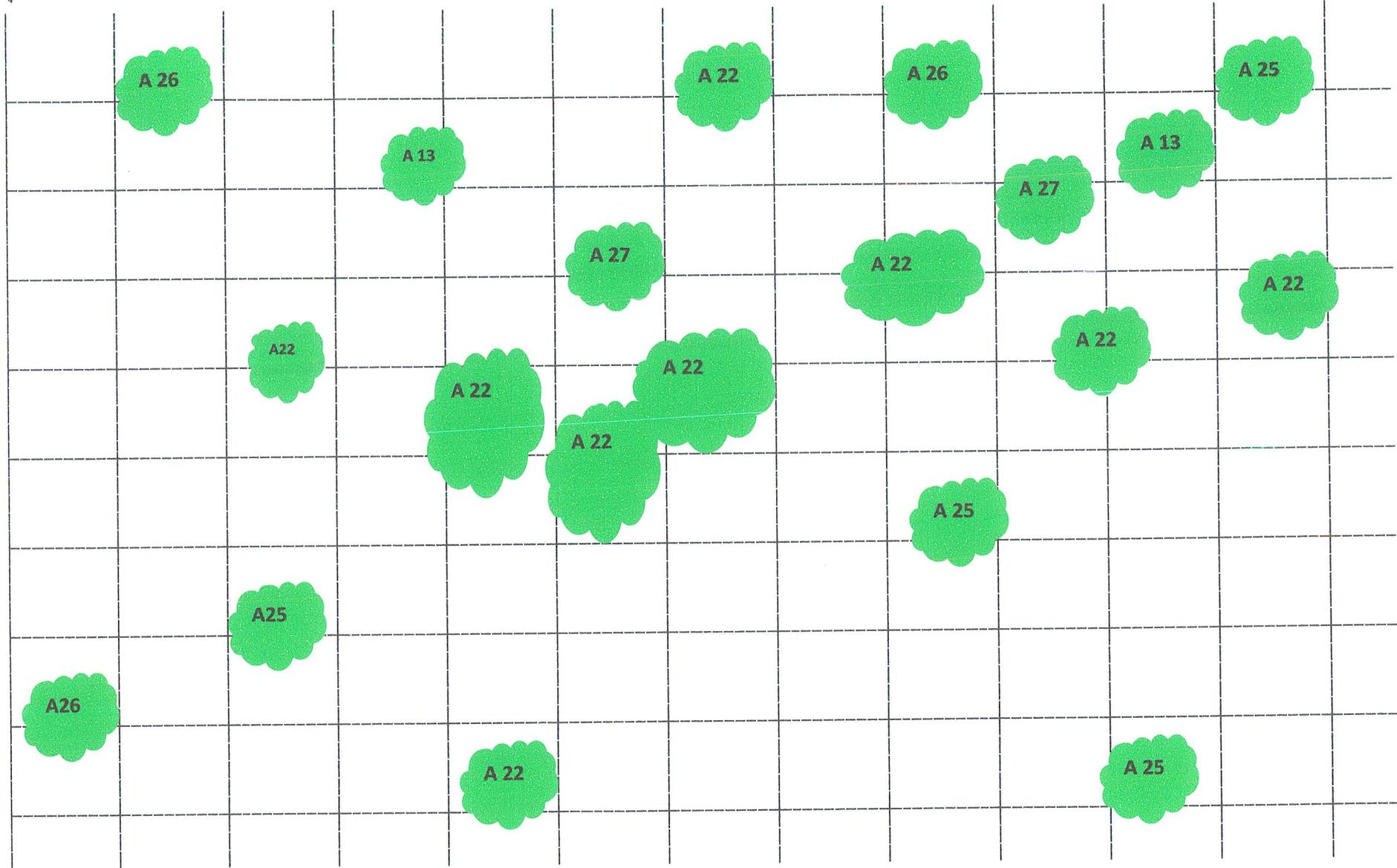
ลำดับ	สัญลักษณ์	ชื่อพื้นเมือง	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์
18	B 18	เห็ดกรวยทองตากู	- <i>Microporus xanthopus</i> (Fr.) Kuntze	Polyporaceae
19	B 19	เห็ดทรามิเตส	- <i>Trametes Versicolor</i>	Polyporaceae
20	B 20	เห็ดจวกุ้ง	- <i>Amauroderma rugosum</i> (Blume et Nees ex Fr.) Torr.	Ganodemataceae
21	B21	เห็ดหูช้าง	- <i>Ganoderma applanatum</i> (Pers. Ex S.F. Gray) Pat	Ganodemataceae
22	B22	ราถ้วยชนิดแข็ง	- <i>Coltricia perennis</i>	Hymenochaetaceae
23	B23	เห็ดโคน	- <i>Termitomyces striatus</i> f. <i>griseus</i> Heim	Tricholomataceae
24	B24	เห็ดจั่น	- <i>Tricholoma crassum</i> Berk.	Tricholomataceae
25	B25	เห็ดปลวกจิก	- <i>Termitomyces microcarpus</i> (Berk. et Broome) Heim	Tricholomataceae
26	B26	เห็ดใส่เคียน	- <i>Amanita umbrinoluted</i>	Amanitaceae
27	B27	เห็ดคันร่มเมฆ	- <i>Entoloma sinuatum</i>	Entolomataceae
28	B28	เห็ดตับเต่ากระแดง	- <i>Boletus chrysenteron</i>	Bolbitiaceae
29	B29	เห็ดผึ้งคราม	- <i>Bolotus colossus</i> Heim	Bolbitiaceae
30	B30	เห็ดผึ้งยูคา	- <i>Tylopilus plumbeoviolaceus</i>	Bolbitiaceae
31	B31	เห็ดปอดม้า	- <i>Heimiella retispora</i> (Pat. & Bak.) Boedijn	Bolbitiaceae

ลำดับ	สัญลักษณ์	ชื่อพื้นเมือง	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์
32	B32	เห็ดผึ้งเบือ	- <i>Suillus decipiens</i>	Gomphidiaceae
33	B33	เห็ดลูกแป้ง	- <i>Lactarius vellereus</i> (Fr.) Fr.	Russulaceae
34	B34	เห็ดพาน้ำแดง	- <i>Lactarius volemus</i>	Russulaceae
35	B35	เห็ดหน้าวัว	- <i>Russula foetens</i> Fr.	Russulaceae
36	B36	เห็ดน้ำหมาก	- <i>Russula amygdaloides</i>	Russulaceae
37	B37	เห็ดหน้าม่วง	- <i>Russula cyanoxantha</i> Schaeff. ex Fr.	Russulaceae
38	B38	เห็ดแดง	- <i>Russula emetica</i> (Schaeff. & Fr.) S.F.Gray.	Russulaceae
39	B39	เห็ดหล่มสีกุหลาบ	- <i>Russula rosacea</i> (Pers.) S.F.G.	Russulaceae
40	B40	เห็ดถ่านใหญ่	- <i>Russula nigricans</i> Fr.	Russulaceae
41	B41	เห็ดถ่านเล็ก	- <i>Russula denstatia</i> (Secr.) Gill.	Russulaceae
42	B42	เห็ดพุงหมูใหญ่	- <i>Russula foetens</i> Fr.	Russulaceae
43	B43	เห็ดน้ำแป้ง	- <i>Russula alboareolata</i>	Russulaceae
44	B44	เห็ดหล่มครีบล้อม	- <i>Russula heterophylla</i> Fr.	Russulaceae
45	B45	เห็ดก้อนกรวด	- <i>Pisolithyus tinctorius</i> Pers	Sclerodermataceae
46	B46	เห็ดตาโล่	- <i>Calostoma</i> SP.	Calostomataceae

ลำดับ	สัญลักษณ์	ชื่อพื้นเมือง	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์
47	B47	เห็ดขล้าหมา	- <i>Mycoamaranthys cambodgenensis</i> (Pat.) Trap., Lumyong, R. Sanmeep. Lumyong, zhu L. Yang and M. Trappe.	Melanogastraceae
48	B48	รานี้วมือคนตาย	- <i>Xylaria polymorpha</i> (Fr.) Grer.	Xylariaceae

จุดที่ 2 ELEV : 310 m 48Q : 039529646 UTM : 1893534

จุดที่ 3 ELEV : 327 m 48Q : 0395247 UTM : 1893417

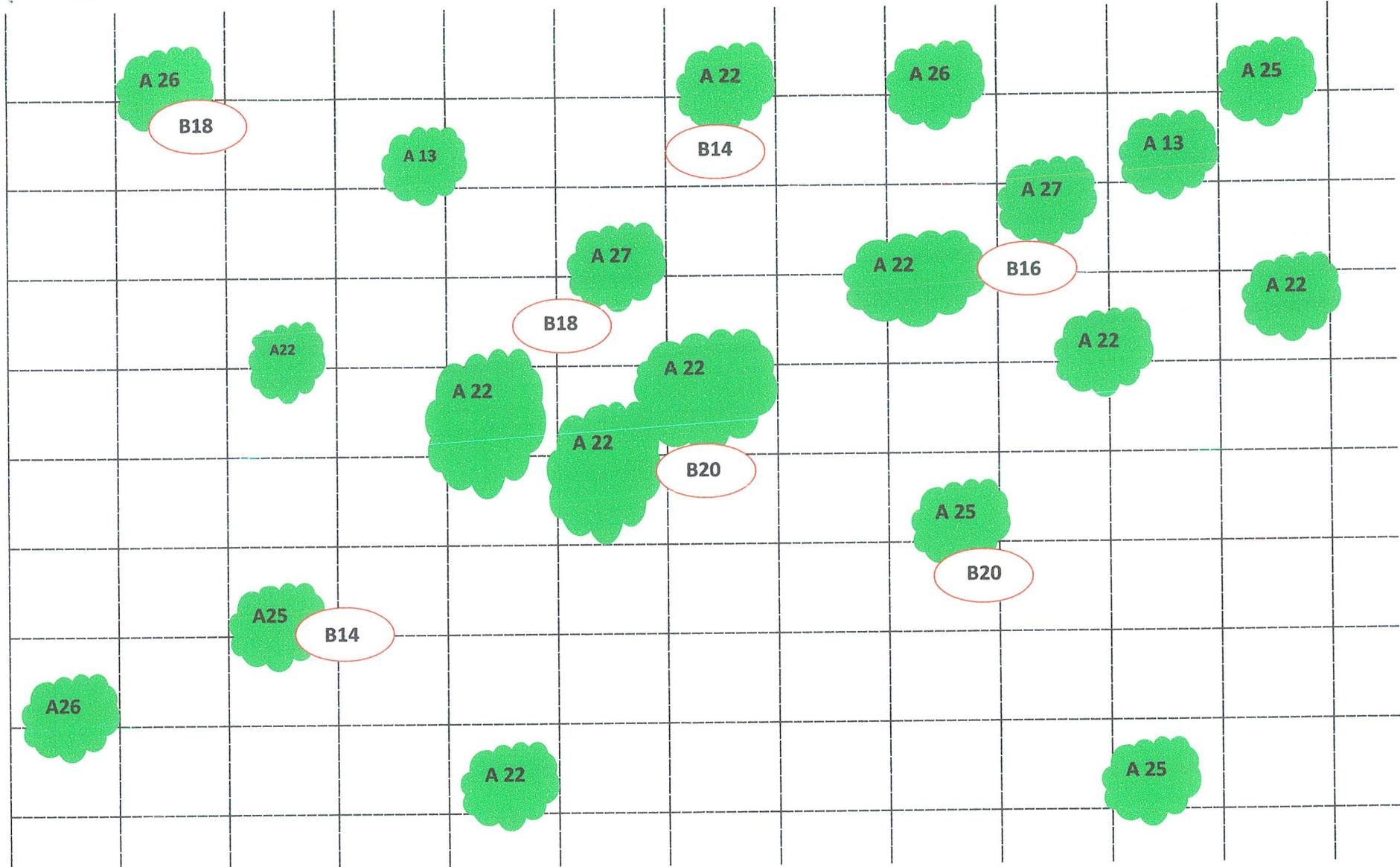

จุดที่ 1 ELEV : 317 m 48Q : 0395346 UTM : 1893430

จุดที่ 4 ELEV : 327 m 48Q : 0395247 UTM : 1893321

จุดที่ 2 ELEV : 310 m 48Q : 039529646 UTM : 1893534

จุดที่ 3 ELEV : 327 m 48Q : 0395247 UTM : 1893417

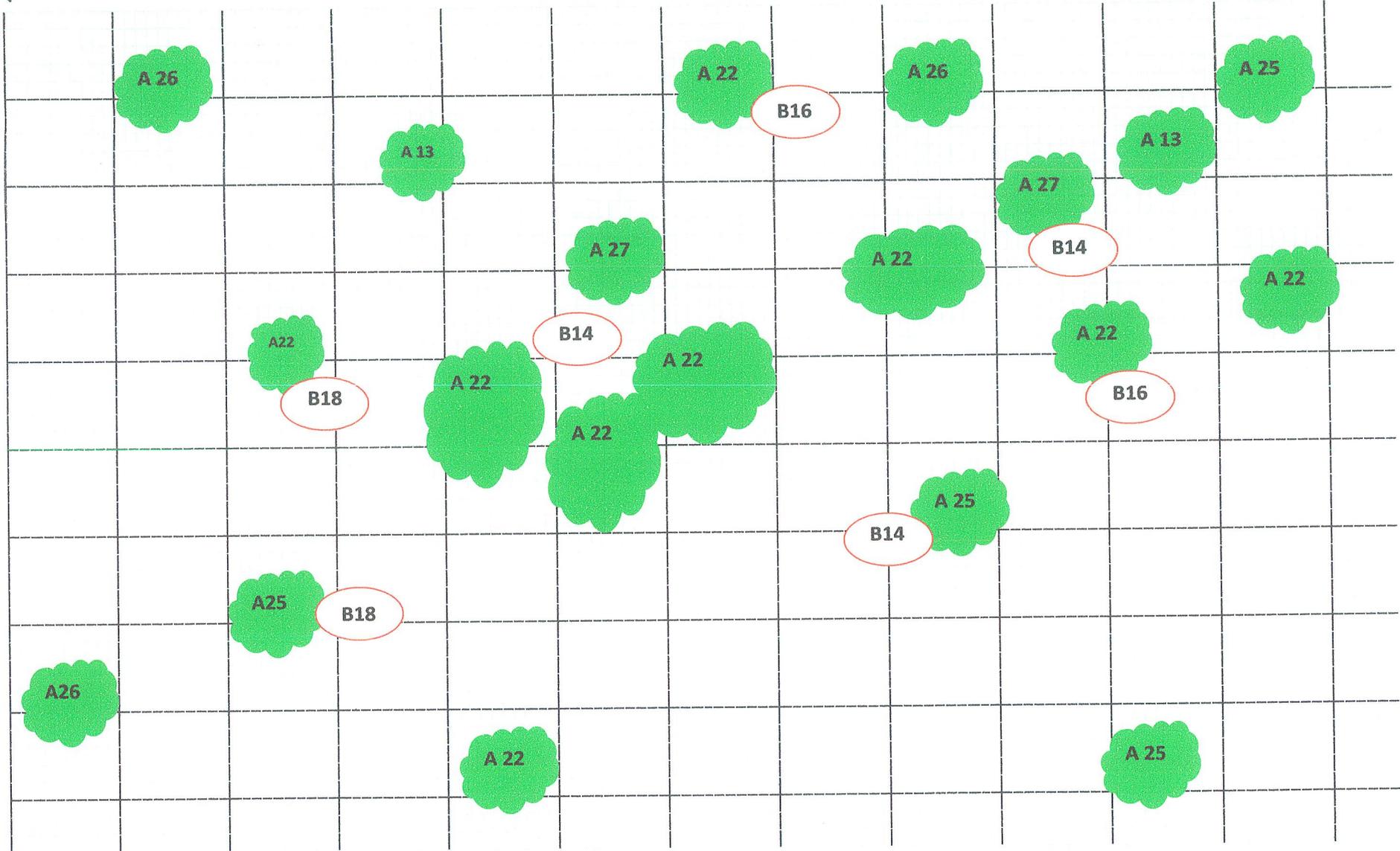

จุดที่ 1 ELEV : 317 m 48Q : 0395346 UTM : 1893430

จุดที่ 4 ELEV : 327 m 48Q : 0395247 UTM : 1893321

จุดที่ 2 ELEV : 310 m 48Q : 039529646 UTM : 1893534

จุดที่ 3 ELEV : 327 m 48Q : 0395247 UTM : 1893417

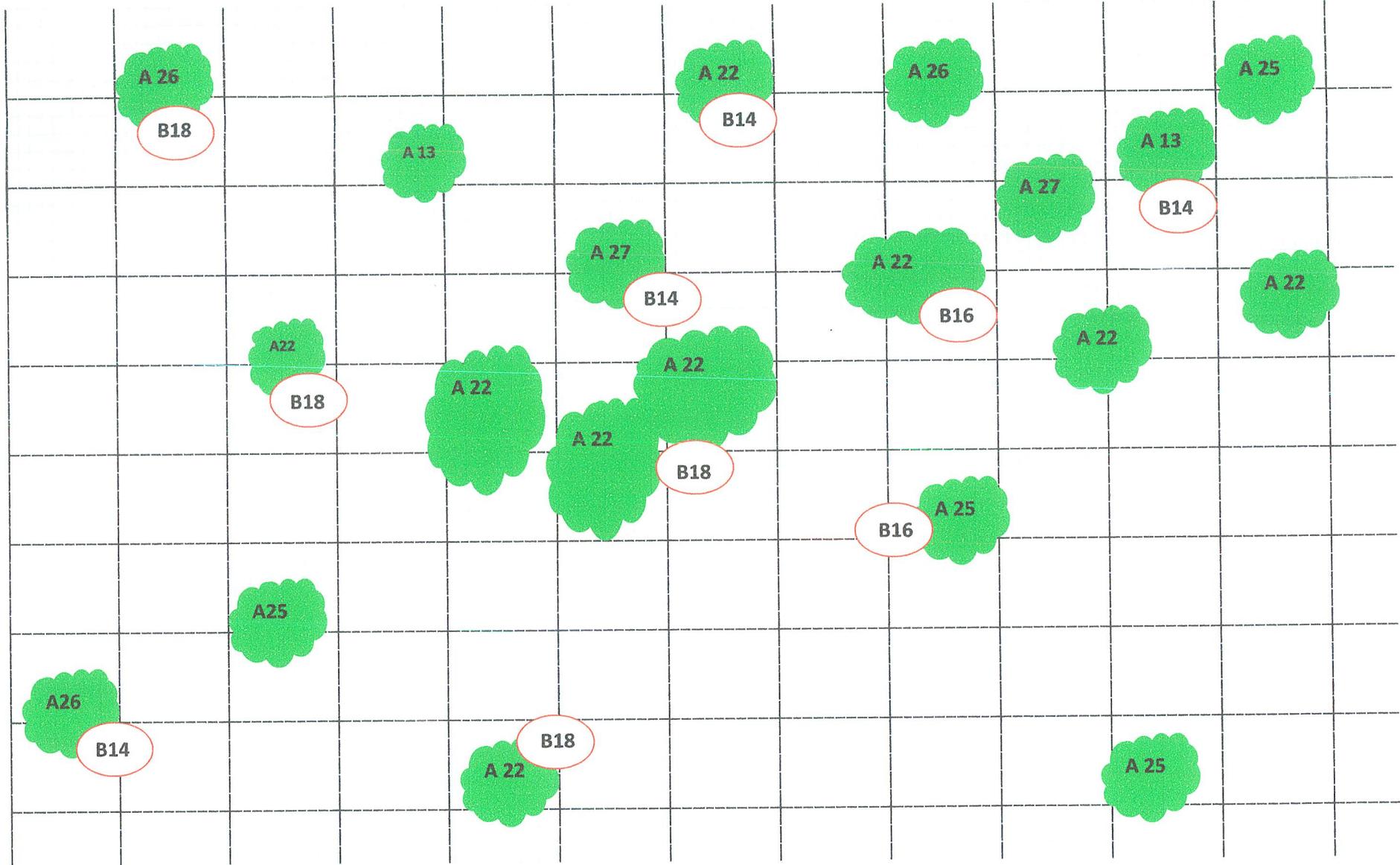

จุดที่ 1 ELEV : 317 m 48Q : 0395346 UTM : 1893430

จุดที่ 4 ELEV : 327 m 48Q : 0395247 UTM : 1893321

จุดที่ 2 ELEV : 310 m 48Q : 039529646 UTM : 1893534

จุดที่ 3 ELEV : 327 m 48Q : 0395247 UTM : 1893417

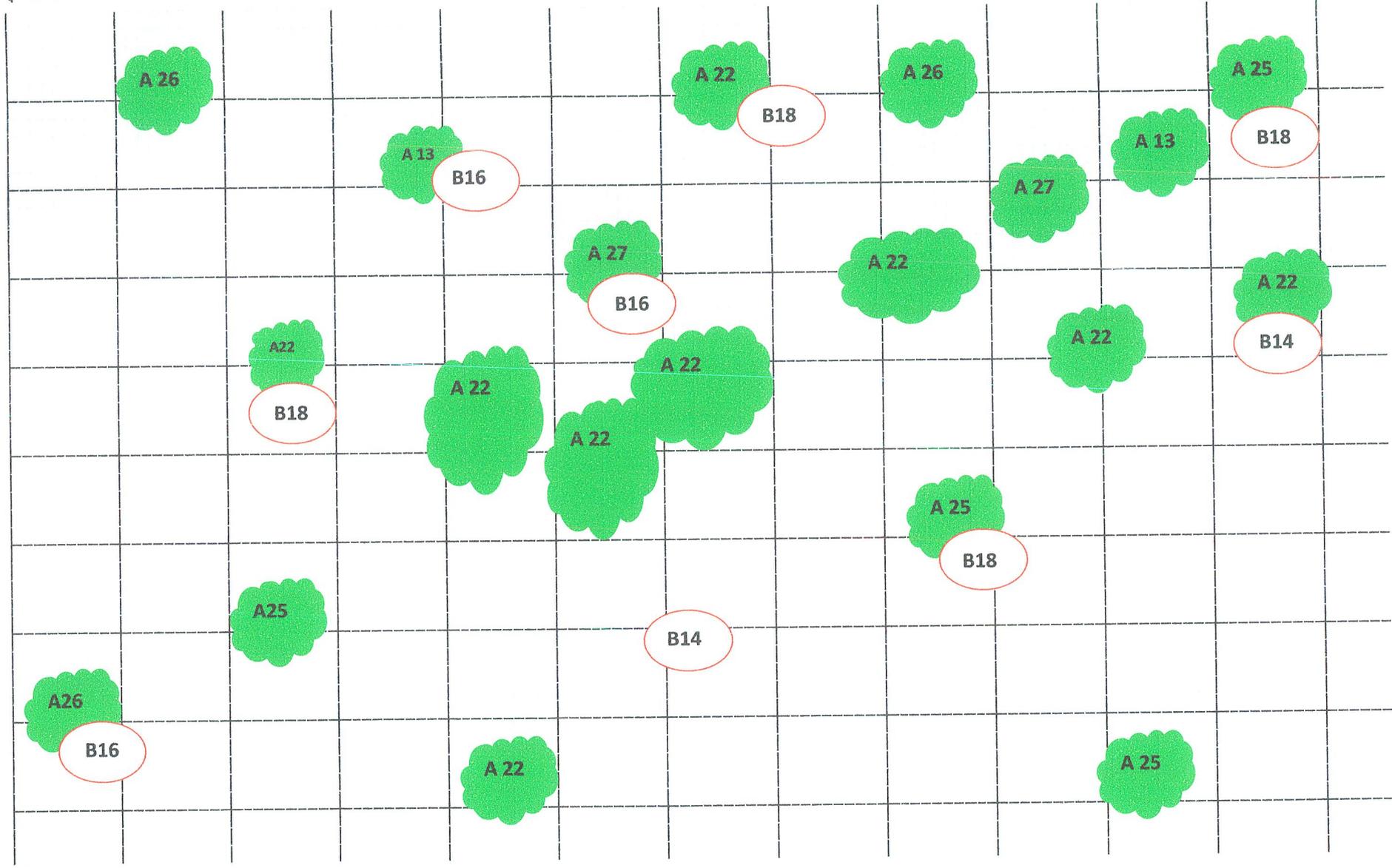

จุดที่ 1 ELEV : 317 m 48Q : 0395346 UTM : 1893430

จุดที่ 4 ELEV : 327 m 48Q : 0395247 UTM : 1893321

จุดที่ 2 ELEV : 310 m 48Q : 039529646 UTM : 1893534

จุดที่ 3 ELEV : 327 m 48Q : 0395247 UTM : 1893417

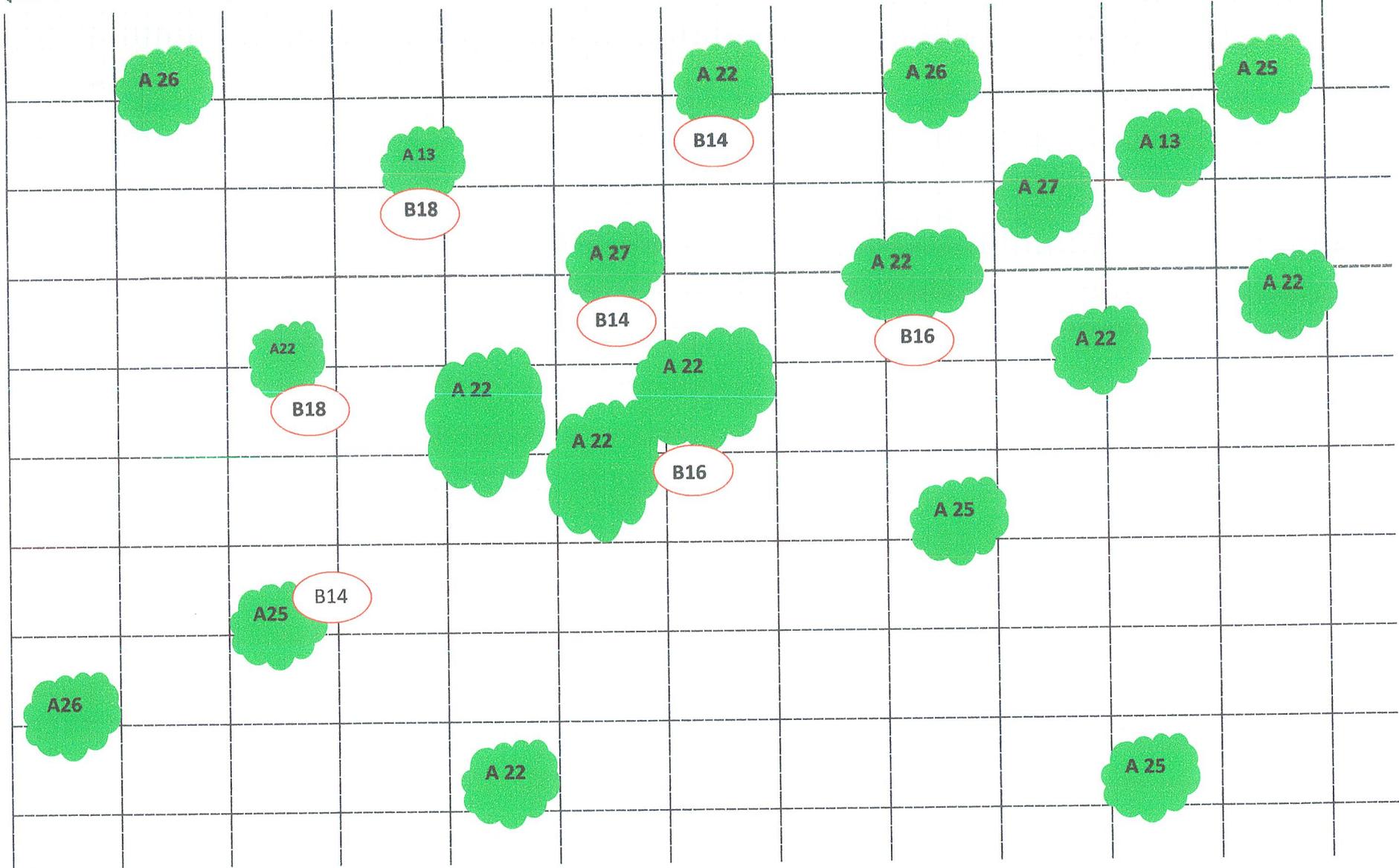

จุดที่ 1 ELEV : 317 m 48Q : 0395346 UTM : 1893430

จุดที่ 4 ELEV : 327 m 48Q : 0395247 UTM : 1893321

จุดที่ 2 ELEV : 310 m 48Q : 039529646 UTM : 1893534

จุดที่ 3 ELEV : 327 m 48Q : 0395247 UTM : 1893417

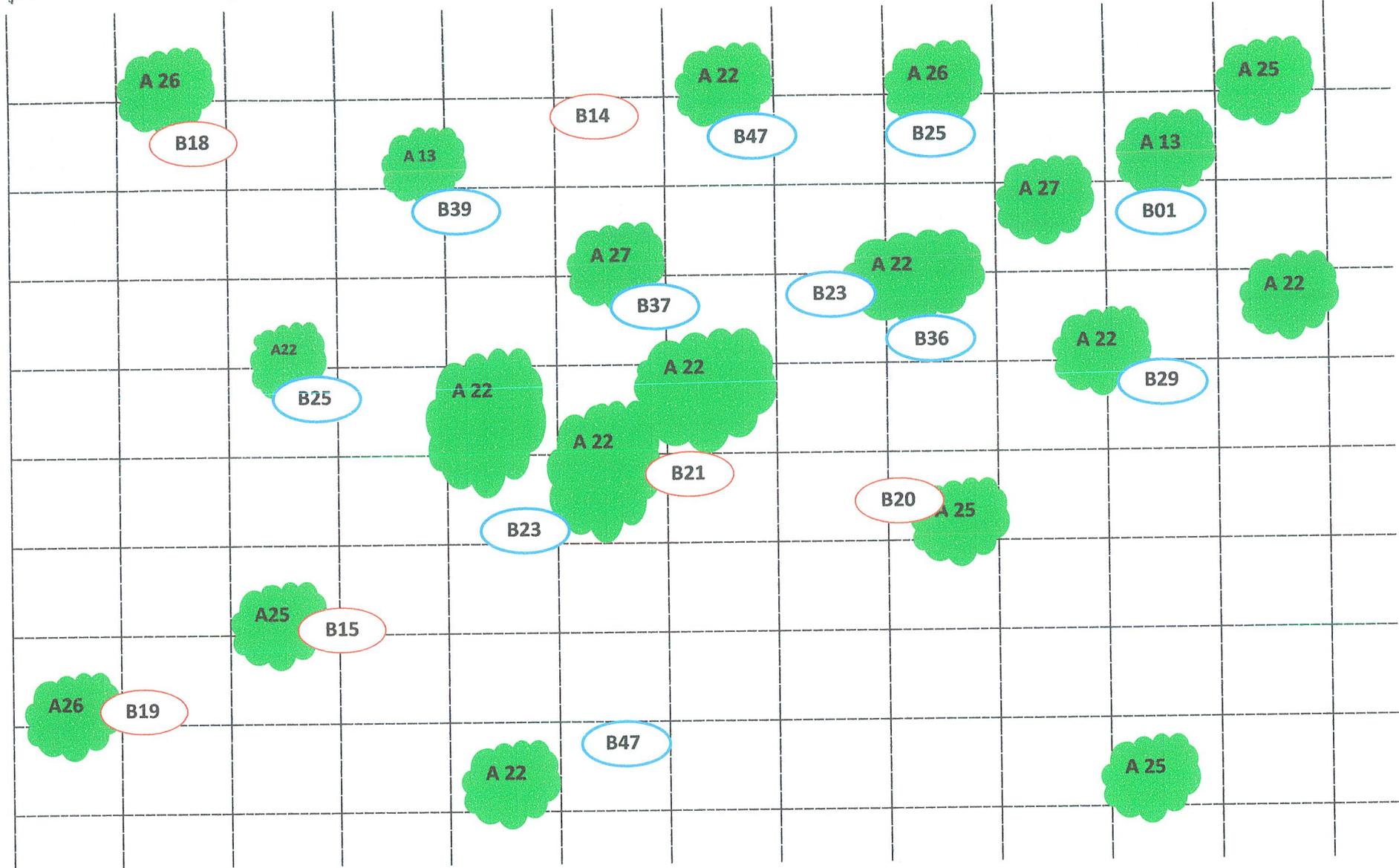

จุดที่ 1 ELEV : 317 m 48Q : 0395346 UTM : 1893430

จุดที่ 4 ELEV : 327 m 48Q : 0395247 UTM : 1893321

จุดที่ 2 ELEV : 310 m 48Q : 039529646 UTM : 1893534

จุดที่ 3 ELEV : 327 m 48Q : 0395247 UTM : 1893417

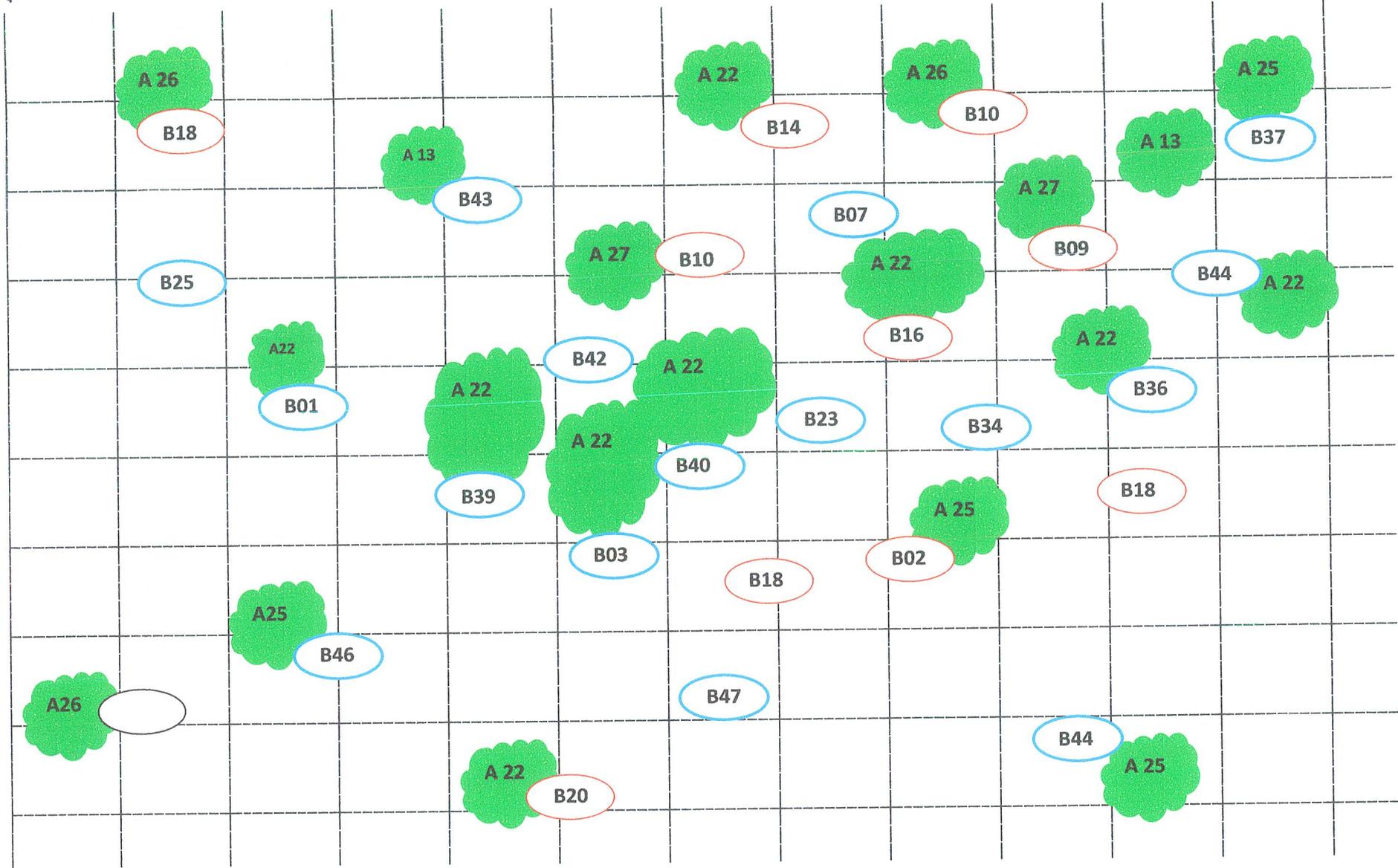

จุดที่ 1 ELEV : 317 m 48Q : 0395346 UTM : 1893430

จุดที่ 4 ELEV : 327 m 48Q : 0395247 UTM : 1893321

จุดที่ 2 ELEV : 310 m 48Q : 039529646 UTM : 1893534

จุดที่ 3 ELEV : 327 m 48Q : 0395247 UTM : 1893417

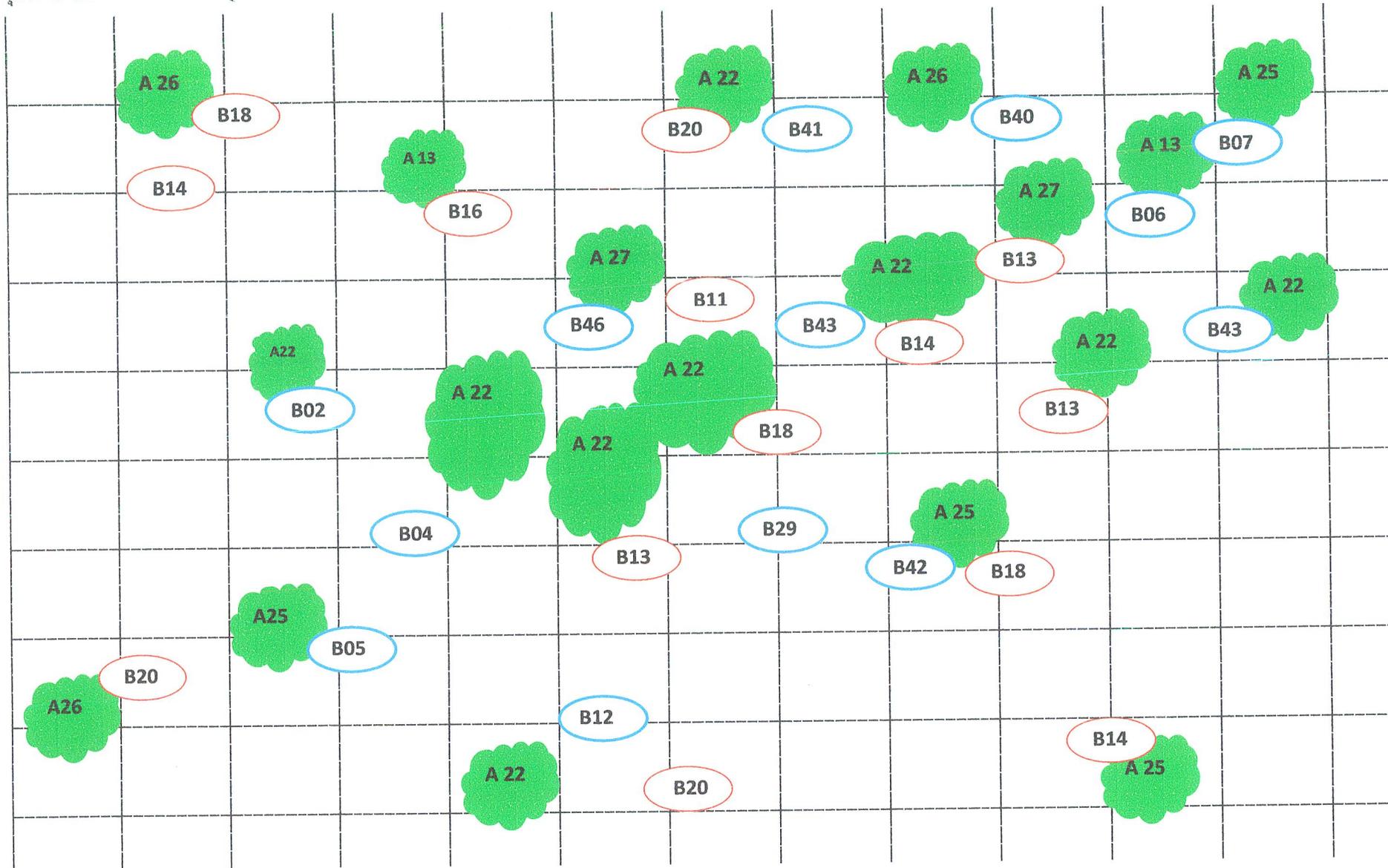

จุดที่ 1 ELEV : 317 m 48Q : 0395346 UTM : 1893430

จุดที่ 4 ELEV : 327 m 48Q : 0395247 UTM : 1893321

จุดที่ 2 ELEV : 310 m 48Q : 039529646 UTM : 1893534

จุดที่ 3 ELEV : 327 m 48Q : 0395247 UTM : 1893417

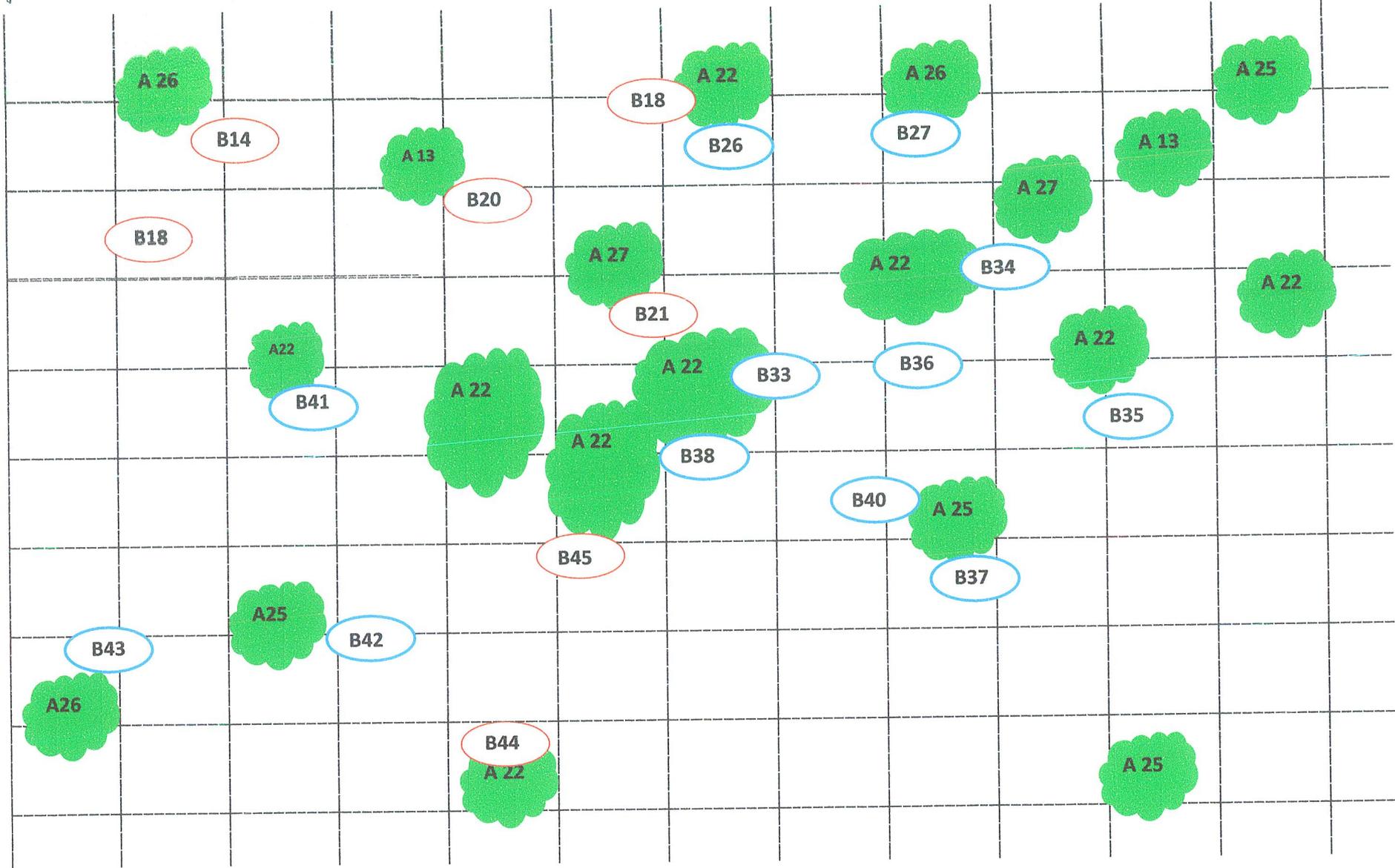

จุดที่ 1 ELEV : 317 m 48Q : 0395346 UTM : 1893430

จุดที่ 4 ELEV : 327 m 48Q : 0395247 UTM : 1893321

จุดที่ 2 ELEV : 310 m 48Q : 039529646 UTM : 1893534

จุดที่ 3 ELEV : 327 m 48Q : 0395247 UTM : 1893417

จุดที่ 1 ELEV : 317 m 48Q : 0395346 UTM : 1893430

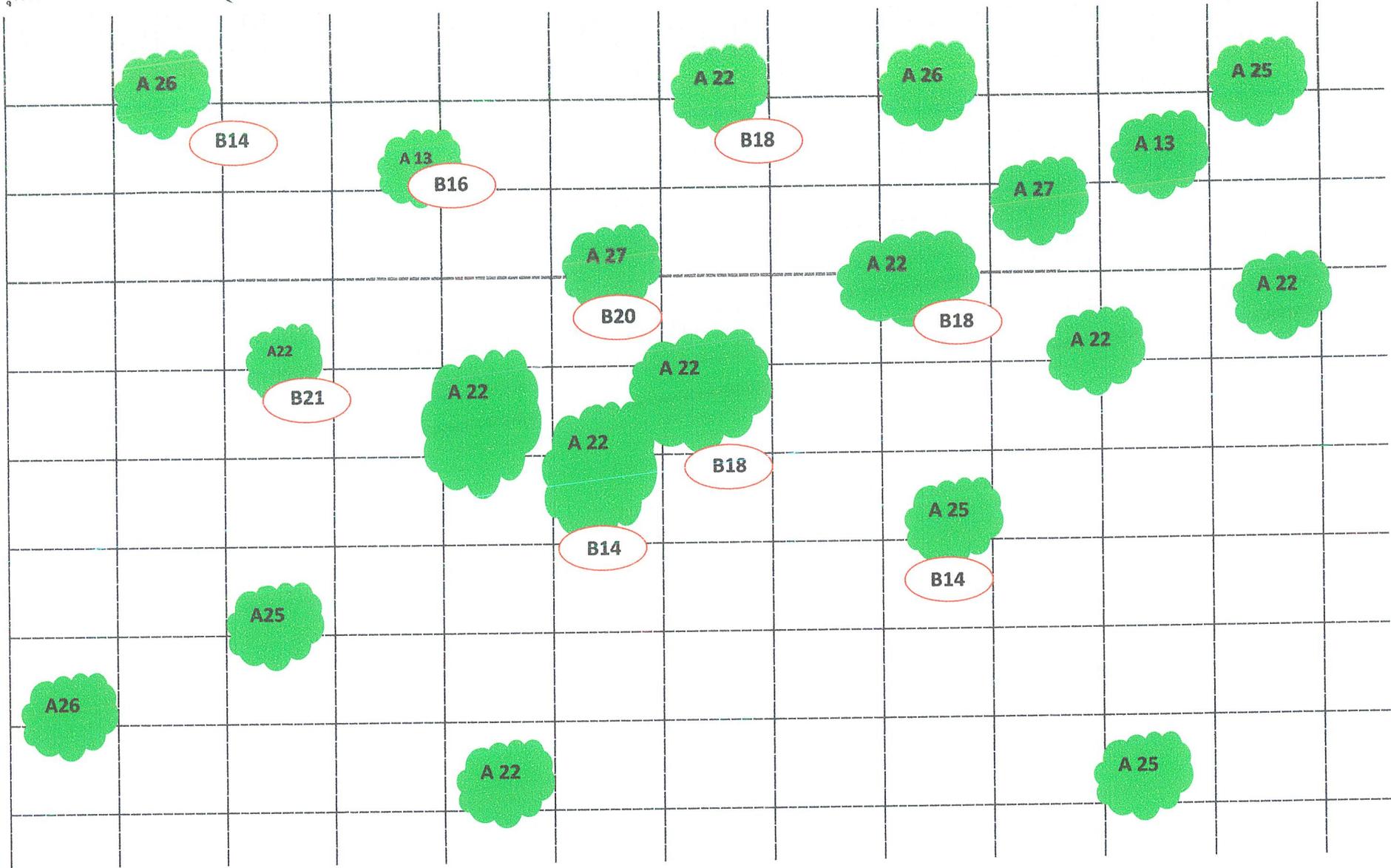
จุดที่ 4 ELEV : 327 m 48Q : 0395247 UTM : 1893321

จุดที่ 2 ELEV : 310 m 48Q : 039529646 UTM : 1893534

จุดที่ 3 ELEV : 327 m 48Q : 0395247 UTM : 1893417

จุดที่ 1 ELEV : 317 m 48Q : 0395346 UTM : 1893430

จุดที่ 4 ELEV : 327 m 48Q : 0395247 UTM : 1893321

ภาคผนวก น

2.11 เหตุผลที่เก็บช่วงเวลานี้

.....

2.12 ข้อสังเกตหรือสภาพดินฟ้าอากาศโดยทั่วไปก่อนเห็ดจะออก

1.อุณหภูมิ.....

2.ลักษณะท้องฟ้า.....

3.แสงแดด.....

2.13 เห็ดที่เก็บมาได้นำไปใช้ประโยชน์อย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ทำอาหารรับประทานในครอบครัว
- นำมาจำหน่าย
- นำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่นเพื่อจำหน่าย
- อื่นๆ

2.14 ปริมาณเห็ดที่ท่านเก็บมาบริโภคทั้งปี.....กิโลกรัม

2.15 ปริมาณเห็ดที่ท่านเก็บมาจำหน่ายทั้งปี.....กิโลกรัม

2.16 ราคาขายเห็ดเฉลี่ยต่อปี.....บาท

2.17 รายได้จากการจำหน่ายเห็ดทั้งปี.....บาท

2.18 ชนิดเห็ดที่มีราคาแพงที่สุด (เรียงตามลำดับ)

1.....ราคา.....บาท/กิโลกรัม

2.....ราคา.....บาท/กิโลกรัม

3.....ราคา.....บาท/กิโลกรัม

2.19 ชนิดเห็ดที่ราคาถูกที่สุด (เรียงตามลำดับ)

1.....ราคา.....บาท/กิโลกรัม

2.....ราคา.....บาท/กิโลกรัม

3.....ราคา.....บาท/กิโลกรัม

2.20 เห็ดที่ท่านเก็บได้มากที่สุดในพื้นที่ (เรียงตามลำดับ)

1. .... 2. ....

3. .... 4. ....

5. .... 6. ....

2.21 เห็ดที่ท่านชอบรับประทานมากที่สุด (เรียงตามลำดับ)

1.....เพราะ รสชาติดี ทำอาหารได้หลายอย่าง

มีคุณค่าอาหารสูง อื่นๆ

- 2.....เพราะ รสชาติดี ทำอาหารได้หลายอย่าง
 มีคุณค่าอาหารสูง อื่นๆ
- 3.....เพราะ รสชาติดี ทำอาหารได้หลายอย่าง
 มีคุณค่าอาหารสูง อื่นๆ
- 4.....เพราะ รสชาติดี ทำอาหารได้หลายอย่าง
 มีคุณค่าอาหารสูง อื่นๆ
- 5.....เพราะ รสชาติดี ทำอาหารได้หลายอย่าง
 มีคุณค่าอาหารสูง อื่นๆ

2.22 ในชุมชนของท่านหรือตัวท่านเองมีกฎระเบียบ หลักวิธีการ ข้อห้าม หรือข้อตกลง
 ร่วมกันในการเก็บเห็ดหรือไม่

มี

ไม่มี

2.23 ถ้ามีเป็นอย่างไร

หลักของตัวท่านเอง.....

.....

ข้อตกลงของชุมชน.....

.....

2.24 หากมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับความรู้ด้านเห็ด ท่านสนใจที่จะเข้ารับการฝึกอบรมหรือไม่

สนใจ

ไม่สนใจ

2.25 หากสนใจท่านสนใจในเรื่องใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

การเพาะเห็ด

การประกอบอาหารจากเห็ด

การทำผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเห็ด

การใช้เห็ดในการรักษาโรค

การอนุรักษ์เห็ดในพื้นที่ธรรมชาติ

อื่นๆ